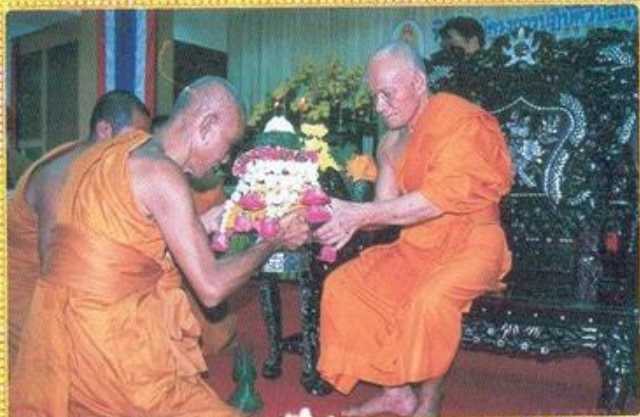

ธรรมบูชา ๒๕๕๐

พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ
เนื่องในงานวันบูรพาจารย์รำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์
(พุ่ม กิตฺติสารถะ)
และสถาปนามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา ครบ ๒๑ ปี
๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

พระธรรมาวณนบก, พระราชสีมาภรณ์ และคณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา
 แสดงมุทิตาสักการะ พระเทพวิสุทธิเมธี เจ้าคณะภาค ๑๑
 และเจ้าอาวาสวัดระฆังโฆสิตาราม กรุงเทพมหานคร
 ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

ธรรมบูชา “๔๕”

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

และ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

พิมพ์เป็นธรรมบรรณาการ

เนื่องในงานวันบูรพาจารย์รำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถระ)

และสถาปนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา ครบ ๑๖ ปี

๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑๑-๑๗ ถ. มหาราช ท่าพระจันทร์ แขวงพระบรมมหาราชวัง กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๒๒๑-๘๘๙๒, ๒๒๕-๘๒๑๕, ๖๒๓-๕๖๒๓-๕ โทรสาร ๖๒๓-๖๔๑๗

Email: mahachulapress@hotmail.com

อาคารสำนักวิทยบริการ

(หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ อุปถัมภ์)

สูง ๓ ชั้น กว้าง ๒๓ เมตร ยาว ๕๖ เมตร หลังคาทรงไทย

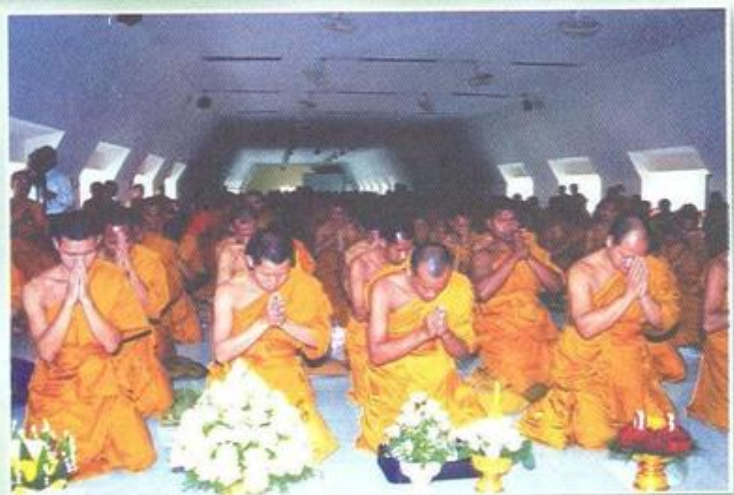
งบประมาณการก่อสร้าง ๕๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

พระนิสิตชั้นปีที่ ๑ ทุกคน เข้าปริวาสกรรม
ณ วัดคลองตะคร้อ ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
ระหว่างวันที่ ๒๒-๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๕

ศาลาหลวงพ่อคุณ ปริสุทฺธ
บริเวณทางเข้ามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

พิธีไหว้ครู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

คำนำ

ปี ๒๕๔๕ เป็นปีที่ ๑๖ แห่งการจัดตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เพื่อให้เป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาที่สอนพระปริยัติธรรม และวิชาการชั้นสูง ผลิตพระภิกษุสามเณรให้เป็นศาสนทายาทตามพระราชปราชญ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังผลให้มีพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิตเป็นพระสังฆาธิการระดับวัด ระดับตำบล และระดับอำเภอในพื้นที่ รวมถึงที่อยู่รับใช้พระศาสนาในตำแหน่งอื่นก็อีกหลายสิบรูป นอกจากนี้ยังมีที่ลาสิกขาออกไปเป็นทรัพยากรบุคคลในสังคมอีกส่วนหนึ่งต่างหาก จัดว่าเป็นสถาบันที่สร้างสรรค์ประโยชน์ แก่ราชอาณาจักรและพุทธจักรได้เป็นอย่างดี พอที่จะพ้นจากข้อหาว่าเป็นกาฝากสังคมได้บ้างหรือกระมัง

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ เป็นวันที่ครบ ๑๑ ปี แห่งการมรณภาพของพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณ พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) อดีตเจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช และองค์ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา รูปที่ ๑ ผู้จากไปอย่างไม่มีวันกลับ ทั้งไว้แต่ผลงาน ทั้งด้านอาคารสถานที่และกิจการกรมการพัฒนาทุกด้านอย่างไม่มีวันเสื่อมเลือนไปจากจิตใจของพวกเราเหล่าศิษย์ จึงพร้อมใจกันจัดงานวันบูรพาจารย์ ปฏิบัติธรรมรำลึกถึงพระคุณท่านผนวโกวให้ เป็นเครื่องหมายแสดงความกตัญญูตเวที แม้ว่าจะไม่คุ้มกับพระคุณท่านได้ทำไว้แก่พวกเรา ก็ยังดีกว่าที่จะนั่งเฉยดูตายแบบไม่ทำอะไร ๆ เอาเสียเลย ในสภนี้ จึงจัดพิมพ์ธรรโมวาทของพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถระ) และบทความเรื่อง “ศีล ๕” “คุณวัด” แจกเป็นที่ระลึกด้วย

ขอยืนยันที่จะผนึกกำลังทุกอย่างเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์
จรรโลงประเทศชาติ ศาสนาตามรอยบาทพระศาสดา เจริญรอยตาม
เบื้องพระยุคลบาทแห่งพระมหากษัตริราชเจ้าผู้ทรงธรรม และตามเยี่ยง
บรรพบุรุษ บุรพาจารย์ที่ท่านนำประเพณีปฏิบัติดีมา อย่างน้อยที่สุดก็ด้วย
การทำวันนี้ให้ดีกว่าวันนี้ และทำวันพรุ่งนี้ให้ดีกว่าวันนี้ อย่างต่อเนื่อง
และตลอดไป.

(พระธรรมวรนายก)

เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช

เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

งานวันบูรพาจารย์และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณ

พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)

อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช เจ้าคณะภาค ๑๑

ร่วมกันจัดโดย

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

ณ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราช

อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

กำหนดการ

วันจันทร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ (ตรงกับวันแรม ๔ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๑๕.๐๐ น. - ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต วิทยาเขตนครราชสีมา คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช และผู้ถือบวชร่วมปฏิบัติธรรมพร้อมกันที่บริเวณงาน ณ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

เวลา ๑๗.๐๐ น. - พระธรรมวรนายก ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา ประธานในพิธีจุดธูป เทียนบูชาพระรัตนตรัย

- พระศรีธรรมมาภรณ์ รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี

- ประธานในพิธีกล่าวสัมโมทนา

- สมาทานพระกัมมัฏฐาน, ให้กัมมัฏฐาน

- ปักกลดบริเวณระเบียงคตรอบพระอุโบสถ

เวลา ๑๘.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/ทำวัตรสวดมนต์/บำเพ็ญจิตภาวนา/สนทนาธรรม

เวลา ๒๑.๐๐ น. - บำเพ็ญสมณธรรมในกุศลที่พัก

วันอังคารที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ (ตรงกับวันแรม ๕ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๐๔.๐๐ น. - ตีระฆังปลุกให้ตื่น/ทำกิจส่วนตัว

เวลา ๐๔.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/ทำวัตรสวดมนต์/บำเพ็ญจิตภาวนา/ฟังโอวาท

เวลา ๐๖.๐๐ น. - ฉันทข้าวต้ม/สนทนาธรรม

เวลา ๐๘.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/บำเพ็ญจิตภาวนา/สนทนาธรรม

เวลา ๑๐.๓๐ น. - ออกรับบัณฑิตบาตรในบริเวณงาน

เวลา ๑๑.๐๐ น. - ฉันท/รับประทานอาหารเพล (ข้าวสวย)

เวลา ๑๒.๐๐ น. - พักผ่อนประจำวัน

เวลา ๑๓.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/บำเพ็ญจิตภาวนา/รับการฝึกอบรม

เวลา ๑๖.๐๐ น. - พักทำกิจกรรมการพัฒนา/ฉันทน้ำปานะ/พักผ่อน

เวลา ๑๘.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/ทำวัตรสวดมนต์/บำเพ็ญจิตภาวนา/สนทนาธรรม

เวลา ๒๑.๐๐ น. - บำเพ็ญสมณธรรมในกุศลที่พัก

วันพุธที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ (ตรงกับวันแรม ๖ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๐๔.๐๐ น. - ตีระฆังปลุกให้ตื่น/ทำกิจส่วนตัว

เวลา ๐๔.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม/ทำวัตรสวดมนต์/บำเพ็ญจิตภาวนา/ฟังโอวาท

เวลา ๐๖.๐๐ น. - ฉันทข้าวต้ม/สนทนาธรรม

เวลา ๐๘.๓๐ น. - คณะสงฆ์ ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน อุบาสก อุบาสิกา ร่วมกันที่บริเวณงาน ณ พระอุโบสถ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

เวลา ๐๙.๐๐ น. - พระธรรมวรนายกเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

และประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
ประธานฝ่ายสงฆ์ ประกอบพิธีอุปสมบททายาท
พระพรหมคุณาภรณ์โดยมีนายสุนทร รุ่งเหลือ
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา เป็นเจ้าภาพ

เวลา ๑๐.๐๐ น. - นายสุนทร รุ่งเหลือ ผู้ว่าราชการจังหวัด
นครราชสีมา ประธานฝ่ายฆราวาส จตุรูป
เทียน บูชาพระรัตนตรัย และสักการะอัฐิ
พระพรหมคุณาภรณ์

- สมาทานศีล/ประธานสงฆ์ให้ศีล
- บำเพ็ญกุศลทักษิณานุประทาน พระสงฆ์ทรง
สมณศักดิ์ ๑๕ รูป สวดมาติกาบังสุกุล

เวลา ๑๐.๓๐ น. - พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๕ รูป สวดพระพุทธมนต์
- ถวายเครื่องไทยธรรม
- ประธานกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๑๑.๐๐ น. - ถวายภัตตาหารเพล พระสงฆ์ ๗๐๐ รูป
- รับประทานอาหาร
- เสร็จพิธี ปิดงาน

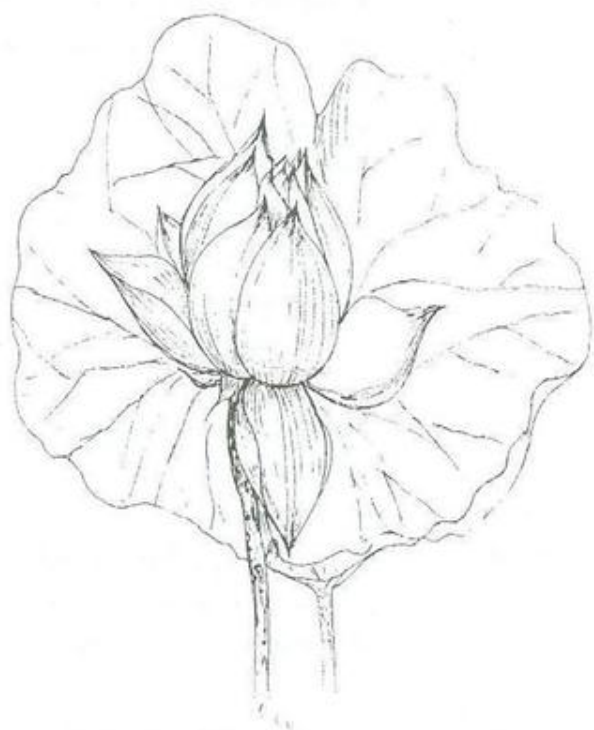
มีความยินดีขอกราบอาราธนา เรียนเชิญ ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ และท่าน
ที่เคารพนับถือ ไปร่วมงานบำเพ็ญกุศลวันบูรพาจารย์ ถวายภัตตาหารเช้า - เพล
ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน ขออนุโมทนามา ณ ที่นี้

(นายสุนทร รุ่งเหลือ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
ประธานฝ่ายฆราวาส

(พระธรรมวรนายก)

เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
ประธานฝ่ายสงฆ์

สารบัญ

คำนำ	๗
กำหนดการจัดงาน	๙
พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ๑๔	๑๔
ภาคไทย สดุดีพระพรหมคุณาภรณ์	๑๖
ประวัติสังเขปพระพรหมคุณาภรณ์	๑๘
ประวัติและพัฒนาการของวิทยาเขตนครราชสีมา	๓๐
พระธรรมโมวาท โดย สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดจักรวรรดิราชาวาส	๓๘
ธรรมโมวาท โดย พระพรหมคุณาภรณ์	๔๘
สดุดีเกียรติคุณ โดย พระเทพวิสุทธิเมธี	๕๖
คารวธรรมกถา โดย พระชินวรธรรมมุนี	๕๙
บทความเรื่อง ศิล ๕ โดย พระธรรมวรนายก	๖๗
บทความเรื่อง ศิล ๘ โดย พระธรรมวรนายก	๗๕
เกียรติบัณฑิตศิษย์พระพรหมคุณาภรณ์	๘๒
ภาคผนวก	
ทำเนียบเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช	๙๑
ทำเนียบประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา	๙๒
รายนามคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ปี ๒๕๔๔	๙๔
รายนามผู้ที่ได้รับปริญญามหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และเข็มเกียรติคุณ	๙๕
ทำเนียบพระบัณฑิตที่เป็นพระสังฆาธิการ	๙๗
ทำเนียบพระนิสิตที่เป็นพระสังฆาธิการ	๙๙
ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ) วิทยาเขตนครราชสีมา รุ่นที่ ๑-๑๒	๑๐๓
รายนามพระทนายท พระพรหมคุณาภรณ์ ปี พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๔๔	๑๔๐
นิคมวจนะ	๑๕๕

งานวันบูรพาจารย์และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณ พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตฺติสารเถร)

อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร เจ้าคณะภาค ๑๑
ร่วมกันจัดโดย

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ณ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กำหนดการ

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ (ตรงกับวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๑๕.๐๐ น. - ผู้บริหาร คณาจารย์เจ้าหน้าที่ นิสิตวิทยาเขตนครราชสีมา
คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช และผู้ถือบวช
ร่วมปฏิบัติธรรม พร้อมกันที่บริเวณงาน ณ อุโบสถ
วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

- เวลา ๑๗.๐๐ น. - พระธรรมวรนายก ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
ประธานในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
- พระราชวิมลโมลี รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
กล่าวรายงานต่อประธานในพิธี
 - ประธานในพิธีกล่าวสัมโมทนียกถา

- สมาทานพระกัมมัฏฐาน, ให้กัมมัฏฐาน
- ปักกลดบริเวณระเบียบงครอบพระอุโบสถ

เวลา ๑๘.๐๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ / บำเพ็ญจิตภาวนา / สันทนาธรรม

เวลา ๒๑.๐๐ น. - บำเพ็ญสมณธรรมในกลด

วันจันทร์ที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ (ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑)

- ปฏิบัติธรรมรำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)

วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ (ตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑)

เวลา ๐๔.๐๐ น. - ตีระฆังปลุกให้ตื่น / ทำกิจส่วนตัว

เวลา ๐๔.๓๐ น. - เข้าสู่ที่ประชุม / ทำวัตรสวดมนต์ / บำเพ็ญจิตภาวนา / ฟังโอวาท

เวลา ๐๖.๐๐ น. - ฉันทข้าวต้ม / สันทนาธรรม

เวลา ๐๘.๓๐ น. - คณะสงฆ์ ข้าราชการ พ่อค้าประชาชน อุบาสกอุบาสิกา
พร้อมกันที่บริเวณงาน ณ พระอุโบสถวัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร

เวลา ๐๙.๐๐ น. - พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
และประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา ประธานฝ่ายสงฆ์
ประกอบพิธีอุปสมบททายาทพระพรหมคุณาภรณ์
โดยมี นายสุธี มากบุญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
เป็นเจ้าภาพ

เวลา ๑๐.๐๐ น. - นายสุธี มากบุญ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา
ประธานฝ่ายฆราวาส จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย
และสักการะอัฐิพระพรหมคุณาภรณ์

- สมาทานศีล/ประธานสงฆ์ให้ศีล
- บำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๖๗ รูป สวดมาติกา-มังสูกุล

เวลา ๑๐.๓๐ น. - พระสงฆ์ทรงสมณศักดิ์ ๑๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์

- ถวายเครื่องไทยธรรม
- ประธานกรวดน้ำ รับพร

เวลา ๑๑.๐๐ น. - ถวายภัตตาหารเพลพระสงฆ์ ๓๐๐ รูป /

รับประทานอาหาร

- เสร็จพิธี ปิดงาน

มีความยินดีขอกราบอาราธนา เรียนเชิญญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ และท่านที่เคารพนับถือไปร่วมลงกลดถือบวชปฏิบัติธรรมและงานบำเพ็ญกุศลวันบูรพาจารย์ ถวายภัตตาหารเช้า - เพล ตามวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวโดยพร้อมเพรียงกัน ขออนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

(นายสุชี มากบุญ)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ประธานฝ่ายฆราวาส

(พระธรรมวรานายก)

เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

ประธานฝ่ายสงฆ์

วังสภานุฉันท

อยณจ โข มคฺคผล พหุ ชเน
 วิเนสิ กลฺยาณคฺเณ นิเวสยิ
 พหุปปกาโร ปริสาय สพฺพทา
 อโหสิ โส ทกฺขิณยุตฺตสวโก ฯ

ปฏฐยวตรฉันท

สูกเตน กลฺยาณน	กุสลสฺส จ เตชสา
อปาเยหิ วิมุตโต โส	นิททุกฺโข นิพฺภโย สุโข
พฺรหฺมโลกุปโค โหตุ	นิพฺพุโต สนฺตจิตฺตโก ฯ

พระเมธีสุตาภรณ์ (ป.ธ.๙, M.A., Ph.D.)
 ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตนครราชสีมา
 ผู้ประพันธ์

ภาคไทย

สดุดีพระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถร)

องค์ใดโสฬสิฤทธิ์
 นามเดิมว่า “พุ่ม” พา
 บวชเณรบำเพ็ญพรต
 ปาพจน์บาลีค้น
 บวชพระละกิเลส
 ศรัทธาวิชานำ
 แก่ลัวกล้ำฝ่าความทุกข์
 สงเคราะห์ประชาชี
 ผู้นำชั้นแนวหน้า
 ภาคสิบเอ็ดอำเภอ
 โคราษและสุรินทร์
 “รัมย์” ร่วมครบวงจร
 ไครพบปลอดไปรังจิต
 สงเคราะห์วระพงษ์
 ความดีคุณประจักษ์
 มหาจุฬาฯ มน
 “ปริญาญาดุษฎี”
 พธ.ด. โดดเด่นครัน

วรพุทธเสนา
 ความสุขมาดระกูลตน
 ศึกษาหมดหลักมูลสนธิ
 “กิตติสาร” ชำนาญธรรม
 จรรยาเวทย์วิเศษล้ำ
 เพียรย่ำซ้ำทำความดี
 ทำกิจรุกด้วยศักดิ์ศรี
 ด้วยไมตรีต่อสงฆ์ไทย
 มวลประชาอย่าสงสัย
 รวมเมืองใหญ่ ไม่อาทร
 ด้านทักษิณ “บุรี” สอน
 “ชัยภูมิ” ย้อนอุดรตรง
 นำบุชิต ให้สุขสงฆ์
 คิษย์นานา สาธุชน
 เพราะความรักการฝึกฝน
 ใจซาบซึ่งจึงมอบพลัน
 เกียรติศักดิ์ศรีธารงมัน
 แต่พระคุณหนุนหลัง

อึ่งพระทรงเดช
ศาสนาให้งริง

ประทานนามบัญญัติ
ต่อ "พรหมคุณาภรณ์"
ธ กอปรศาสนกิจ
นับได้ "ห้าเจ็ด" ยาม
อายุท่านพึงจบ
ดับชีพฐานสมภาร

องค์เรศวรมุ่งฝ่าฝืน
จึงทรงตั้งฐานันดร
ปรากฏชัด "พระ" ขึ้นก่อน
แน่นอนแท้ แต่สามสาม
ชั่วชีวิตมิเกรงขาม
ตามพรรษานานากาล
เวียนมาครบ "เจ็ดเจ็ด" ขาน
ปานดวงเทียน เวียนดับลง

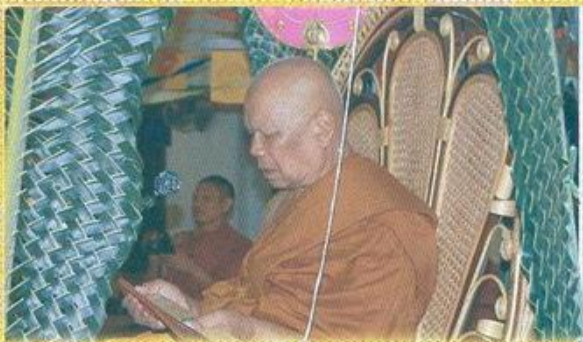
พระ-	แนะพระนำช่วย	มหาชน
พรหม-	แม่เมตตาล	ทั่วหล้า
คุณา-	นุคุณผล	บรรลุ ตั้งแต่
ภรณ์-	พรั้งใจศิษย์อ้า	ซาบซึ้ง สมองคุณ
ทำ-	กุศลกอบเกื้อ	กัลยาณ
บุญ-	ผลทักษิณา	มอบให้
อุ-	ทิศแด่มหา-	เถรผ่าน ทุกข์เฮย
ทิศ-	สู่พรหมโลกไซ้	พบแท้ สุขสันต์ ฯ

พระสุธีวรญาณ

(ณรงค์ จิตตโสภโณ)

ป.ธ.๘, พธ.บ., Ph.D.รศ.

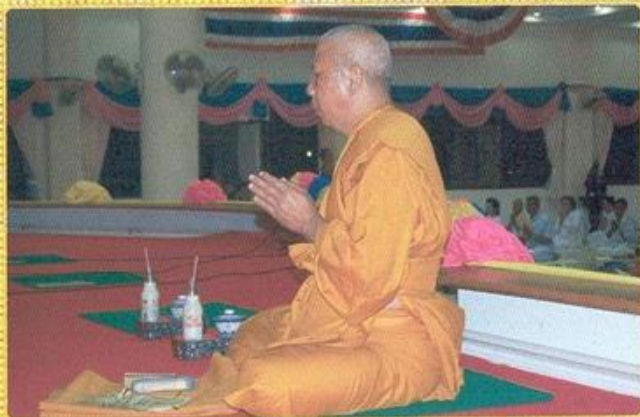
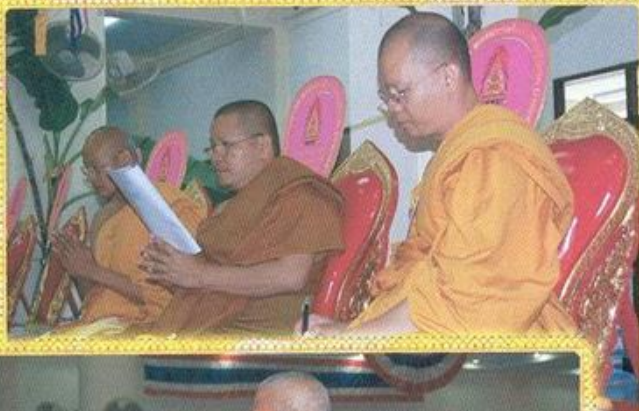
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ถอดความ - ประพันธ์

พระธรรมวราภก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา และประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
 ประธานในพิธี เปิดโครงการปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชวิมลโมลี รองอธิการบดีวิทยาเขตนครราชสีมา
เทศน์มหาชาติเฉลิมพระเกียรติ ปี ๒๕๕๐

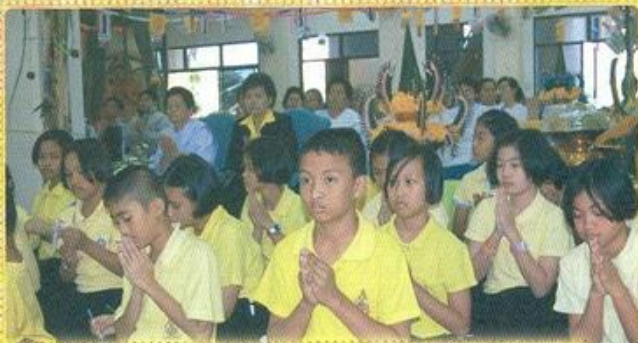
คณะผู้บริหาร คณาจารย์
เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

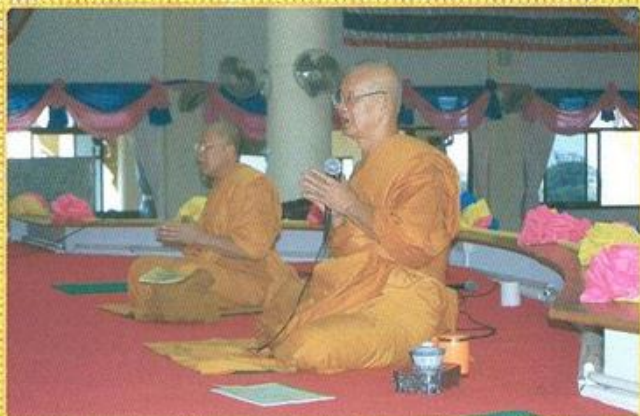
นิสิตปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เจลิมพระเกียรติ
๑-๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

อุบาสก อุบาสิกา เข้าร่วมปฏิบัติธรรม เจริญพระเกียรติ
๑-๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม เทศน์มหาชาติเฉลิมพระเกียรติ
ประจำปี ๒๕๕๐

พระวิปัสสนาจารย์ น่านิสิต ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เจริญพระเกียรติ
พ.ศ. ๒๕๕๐

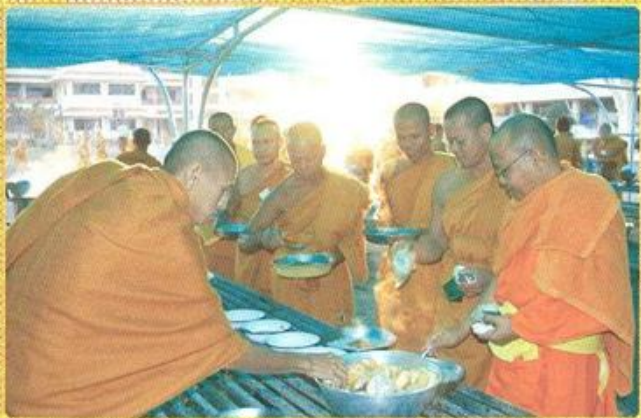
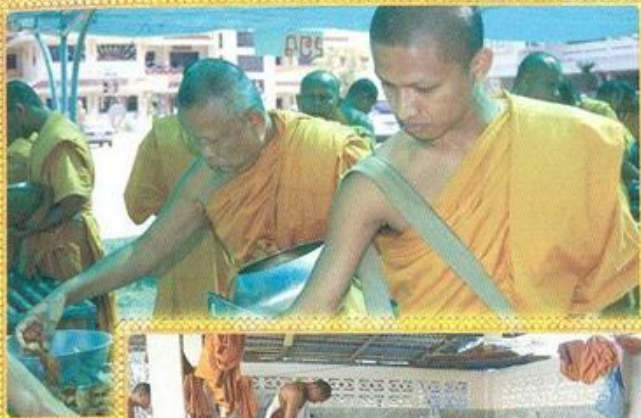
เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครราชสีมา, นิสิคคฤหัสถ์ ชั้นปีที่ ๑
เข้าร่วมปฏิบัติธรรม ปี ๒๕๕๐

พระราชวิมลโมลี ให้โอวาทนิสิตเข้าร่วมปฏิบัติวิปัสสนากับมณเฑียราน
ประจำปี ๒๕๕๐

พระธรรมวรนายก เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา เป็นประธานจุดเทียนชัยถวายพระพร
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

กิจกรรมปฏิบัติธรรม ปี ๒๕๕๐

อุบาสก อุบาสิกา ร่วมกันจุดเทียนชัยถวายพระพร
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

ประวัติสังเขป

พระพรหมคุณาภรณ์ (ฟุ่ม กิตติสารเถร น.ธ.เอก, ป.ธ.๗, พธ.ด.)
อดีตเจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
รวบรวมและเรียบเรียง โดย พระธรรมวรนายก

พ.ศ. ๒๔๕๗ ถือกำเนิดเป็นเด็กชายฟุ่ม ศรีเมือง บุตรคุณพ่อเปรม
คุณแม่แจ้ ศรีเมือง ในครอบครัวคหบดีแห่งหมู่บ้านโป่งแดง
ตำบลโป่งแดง อำเภอสูงเนิน (ปัจจุบันเป็นอำเภอขามทะเลสอ)
จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๔๕๗ ตรงกับ
วันจันทร์แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ปีชาล มีพี่น้องร่วมบิดามารดา
๑๐ คน คือ

๑. นางแพะ เปลือกสำโรง (ถึงแก่กรรม ๑๑ ก.พ. ๒๕๓๕)
๒. พระพรหมคุณาภรณ์ (มรณภาพ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔)
๓. นายอ้าย ศรีเมือง (ถึงแก่กรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖)
๔. นางเลียบ สีมา
๕. นางสาวลิ้ม ศรีเมือง
๖. นายธันว์ ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๑๙ ม.ค. ๒๕๓๖)
๗. ร.ต.ต.คุณ ศรีเมือง
๘. นางสาวเรียง เขยสูงเนิน
๙. นางสาวหนูหิม ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๗ มี.ค. ๒๕๑๓)
๑๐. นายประดิษฐ์ ศรีเมือง (ถึงแก่กรรมเมื่อ ๒ ก.ค. ๒๕๒๖)

- พ.ศ. ๒๔๖๗ เข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่โรงเรียนวัดโป่งบุรพา อำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๔๗๒ เป็นนายพุ่ม ศรีเมือง บรรพชาเป็นสามเณรพุ่ม ศรีเมือง เมื่อวันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๗๒ ตรงกับวันขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๕ ปีมะเส็ง ณ วัดมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยมี พระมหานาค สิริวิฑูโธ วัดมหาพฤฒาราม เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๔๗๓ สอบได้ น.ธ.ตรี สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๗๔ สอบได้ น.ธ.โท สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๗๕ สอบได้ ป.ธ.๓ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๗๖ สอบได้ ป.ธ.๔ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๗๗ อุปสมบทเป็นพระมหาพุ่ม ฉายา กิตติสโร เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๔๗๗ ตรงกับวันขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๘ ปีกจ ๓ วัดมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยมี พระธรรมธชาจารย์ (อ่อน) วัดมหาพฤฒาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระพรหมจริยาจารย์ (โหม) วัดยานนาวาเป็นพระกรรมวาจาจารย์ และมีพระสมุห์เจริญ วัดมหาพฤฒารามเป็นพระอนุสาวนาจารย์ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมสำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๗๘ สอบได้ ป.ธ.๕ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมและบาลีสนามหลวง
- พ.ศ. ๒๔๗๙ สอบได้ น.ธ.เอก สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๘๐ สอบได้ ป.ธ.๖ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นผู้อำนวยการอบรมพระนวกภูมิ (ข้าราชการลาบวช) ภายในพรรษา

พ.ศ. ๒๔๘๘ สอบได้ ป.ธ.๗ สำนักเรียนวัดมหาพฤฒาราม กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. ๒๔๙๒ เป็นเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ตำบลในเมือง
 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เริ่มฟื้นฟูบูรณะและพัฒนาวัด
 ซึ่งเก่าแก่และชำรุดทรุดโทรมมากทั้งกุฏิสงฆ์และพระวิหารหลวง
 พระอุโบสถ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ฯลฯ ติดต่อกันตามลำดับ
 เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดพระนารายณ์มหาราช สำนักเรียน
 คณะจังหวัดนครราชสีมา

เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา วัดพระนารายณ์
 มหาราช วรวิหาร

พ.ศ. ๒๔๙๓ เป็นเจ้าคณะอำเภอเมืองนครราชสีมา
 เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ “พระกิตติรามมุนี” หรือ
 ที่เรียกกันว่า “เจ้าคุณ” นั้นเอง

พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ที่ “พระราชสีมาภรณ์”

พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นรองเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
 วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

พ.ศ. ๒๕๑๒ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ “พระเทพสีมาภรณ์”

พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นเจ้าคณะภาค ๑๑ ติดต่อกัน ๕ สมัย ๗ ละ ๔ ปี
 (๒๕๑๖ - ๒๕๓๔)

เป็นกรรมการสภาวิทยาเขตวิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้ง ณ วัดศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

- พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นพระราชอาคันตุกะชั้นธรรม ที่ “พระธรรมวิสุทธิอาจารย์”
เป็นกรรมการบูรณปฏิสังขรณ์พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์หลังคาพระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๔ x ๔๕ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นผู้นำสร้างตึกสมเด็จพระธีรญาณมุนี ที่วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๔ x ๒๐ เมตร
เป็นเจ้าของผู้อำนวยการจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษานครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
- พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์หลังคาพระวิหารหลวงวัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร ขนาด ๑๖ x ๔๐ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นผู้นำปฏิสังขรณ์กุฏิกรรมฐานวัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหาร ขนาด ๑๖ x ๔๐ เมตร
เป็นผู้นำสร้างสำนักงานคณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา
ขนาด ๑๔ x ๒๐ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นกรรมการชำระพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง
- พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขา
ครุศาสตร์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย
เป็นผู้นำสร้างศาลาการเปรียญวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
ขนาด ๘ x ๓๐ เมตร
- พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นผู้นำสร้างกุฏิกรรมฐาน วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
ขนาด ๖ x ๒๑ เมตร
เป็นผู้นำสร้างพระอุโบสถใหม่ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
ขนาด ๙ x ๒๑ เมตร
เป็นผู้นำสร้างถนนภายในบริเวณวัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหาร ขนาด ๒.๕๐ x ๔๔๕ เมตร

เป็นผู้ขออนุญาตจัดตั้งมูลนิธิ “ธรรมวิสุทธาจารย์” เพื่อสนับสนุนการศึกษาสงฆ์ ในวงเงิน จำนวน ๑,๓๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

เป็นผู้นำจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร สืบสานแนวคิดและวิธีการทำงานต่อจากที่สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกมहाเถระ) คิดไว้

เป็นประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา / ขอปรับสภาพเป็นวิทยาเขตนครราชสีมา

เป็นประธานสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา โดยอนุมัติของสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๓

เป็นผู้นำสร้างถนนภายในบริเวณวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ขนาด ๒.๕๐ x ๔๘๕ เมตร

ได้รับพระราชทานมหากรุณาธิคุณสถาปนาสมณศักดิ์รองสมเด็จพระราชาคณะชั้นหิรัญบัฏในราชทินนามว่า “พระพรหมคุณาภรณ์”

๑๒ มีนาคม ๒๕๓๔

พระพรหมคุณาภรณ์ไม่ค่อยได้พักผ่อน มีอาการอ่อนเพลียจนไม่ค่อยได้จำวัดไม่ค่อยหลับ รู้สึกเจ็บในท้องจึงขอคำปรึกษาท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา นายแพทย์บรรพต บุรณะสิน และแพทย์หญิงพยอม บุรณะสิน ซึ่งเป็นที่เชื่อถือและไว้วางใจ

๑๓ มีนาคม ๒๕๓๔

เข้ารับการตรวจร่างกายที่โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคกระเพาะ

- อีกเสบ และถวายการรักษาพยาบาลทางยา อาการยังไม่ดีขึ้น
- ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๔ มีอาการอาเจียนเป็นโลหิต ถ่ายออกมามีสีดำ เนื่องจากมีโลหิตออกจากกระเพาะอาหาร ความดันโลหิตต่ำ แพทย์ถวายการผ่าตัดกระเพาะลำไส้เป็นครั้งแรก
- ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๔ มีโลหิตไหลซึมออกมาตามรอยแผลที่ผ่าตัด แพทย์จึงต้องผ่าตัดอีกเป็นครั้งที่สอง และพบอาการของโรคหัวใจแทรกซ้อน ผลการรักษาอาการค่อยยังชั่วขึ้นบ้าง แต่ยังไม่ทันหาย มีจิตใจเป็นห่วงวัด จึงออกมาพักฟื้นอยู่ที่วัดและโรงพยาบาล สลับกันแห่งละประมาณ ๑ เดือนเศษ เหนื่อยง่ายฉันไม่ค่อยได้จำวัดไม่ค่อยหลับ
- ๔ มิถุนายน ๒๕๓๔ มีอาการบวมที่ท้องและขาทั้งสองข้าง เมื่อไปให้แพทย์ตรวจพบว่า เนื่องจากมีโรคตับแข็งแทรกซ้อนเข้ามาให้รักษาอีกโรคหนึ่ง
- ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๔ จึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลอีก คราวนี้เมื่อแพทย์ตรวจโดยละเอียดแล้วพบว่ามีโรคนี้ในถุงน้ำดีและม้ามโตด้วย จึงเป็นสาเหตุให้เหนื่อยง่ายและฉันไม่ค่อยได้ เมื่อเข้ารับการรักษาพยาบาลครั้งนี้ อาการอาพาธทั้งหมดดูเหมือนดีขึ้น ในหมู่คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร และลูกศิษย์ก็ได้ชวนช่วย ช่วยรักษาโดยใช้พิธีกรรมธรรมรักษาอีกทางหนึ่ง คือ มีพิธีสวดสืบอายุในพระวิหารหลวง อันเป็นพุทธวิธี

มีกำหนด ๗ วัน

มีพิธีสวดสืบอายุ คำโพธิ์ ต่อสะพานปล่อยสัตว์
ไถ่ถอนชีวิตสัตว์

มีพิธีทำพลีกรรมแก่เทพอารักษ์ เจ้าที่เจ้าทาง
เจ้าวัดเจ้าวา ที่เชื่อกันว่ามีความเกี่ยวข้องกับท่าน
มาแต่ในชาติปางก่อน

มีพิธีทำบุญถวายสังฆทานทั้งที่วัดและที่โรงพยาบาล
หลายครั้ง ตลอดถึงการบริจาคเงินบำรุงโรงพยาบาล
มหาราชนครราชสีมาอีกด้วย

๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๔

คณะสงฆ์ภาค ๑๑ และจังหวัดนครราชสีมา ทั้ง
ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์
พร้อมใจกันจัดงานสมโภชหิรัญบัฏ และฉลองชนมายุ
๗๗ ปี ถวายมุทิตาสักการะพระพรหมคุณาภรณ์ ณ
พระวิหารหลวง วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

๒๕ สิงหาคม ๒๕๓๔

ท่านเริ่มมีอาการบวมขึ้นอีก ท้องบวมเห็นชัด
น้ำหนักลดลง เมื่อแพทย์ตรวจภายในอย่างละเอียด
อีกครั้งหนึ่ง จึงพบว่ามีก้อนเนื้อ (มะเร็ง) ที่ตับขนาด
๓๖ มิลลิเมตร และมีอาการปวดตา แพทย์ตรวจพบ
ว่าเป็นต่อกระเจกนัยน์ตา ถ้าจะรักษาต้องผ่าตัด

๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๔

จักขุแพทย์ได้ทำการผ่าตัดรักษาต่อกระเจกนัยน์ตา
หายเป็นปกติ ช่วงท้าย ๆ ที่มาพักรักษาตัวอยู่ที่
โรงพยาบาลนี้ ท่านเจ้าคุณมีสติดีมาก ปรารภกับผู้มา
เยี่ยมอยู่เสมอ ๆ “อยากกลับวัดเป็นห่วงวัดเป็นห่วง
งานที่ต้องรับผิดชอบ....แต่ท้องบวมมันไม่ยอมยุบ”

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

แพทย์เจ้าของไข้^๑ อนุญาตให้ท่านเจ้าคุณกลับไป

^๑ แพทย์หญิงชวนพิศ สุทธินันท์

พักม่อนที่วัดได้ตามอัธยาศัย แต่ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่ท่านเจ้าคุณกลับมาเห็นวัด เพราะอยู่ได้เพียง ๓ วัน เท่านั้นก็เกิดอาการทรุดหนัก ทางวัดพระนารายณ์มหาราชต้องส่งท่านเข้ารับการรักษาก่อนที่ท่านเจ้าคุณจะอำลาจากวัดไปครั้งนี้ ท่านมีอาการท้วงหน้าพะวงหลัง ไม่เหมือนทุกครั้งที่ผ่านมา คล้ายจะสำรวจตรวจตราวัดที่เคยครองไว้ในความทรงจำ แม้เมื่อขึ้นนั่งบนรถแล้ว ก่อนรถออกยังร้องสั่งฝากวัดกับคฤหัสถ์และพระสงฆ์ที่ยืนคอยส่ง คงไม่มีใครสังหรณ์ใจว่า นี่แหละเป็นคำส่งสุดท้าย

การอาพาธของท่านเจ้าคุณเป็นการป่วยยืນ ท่านเข้า ๆ ออก ๆ อยู่ระหว่างวัดกับโรงพยาบาลสลับกันนานถึง ๔ เดือน ทั้ง ๆ ที่แพทย์และพยาบาลแห่งโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ได้ถวายการรักษาพยาบาลเต็มที่ดีที่สุดทุกวิถีทางแล้ว แต่อาการอาพาธของท่านก็ไม่ดีมีแต่ทรงกับทรุด ไม่เป็นที่พอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เคยปรึกษาหารือกันมีความเห็นพ้องต้องกันว่าอยากนำท่านไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ เมื่อนำความเห็นไปเรียนให้ท่านทราบท่านเจ้าคุณตอบว่า “ขอขอบใจทุกคนที่ปรารถนาดี และมีความเป็นห่วง แต่ฉันขอไม่ไปกรุงเทพฯ มันไกลญาติพี่น้อง ผู้ที่เคารพนับถือ ลูกศิษย์ลูกหาจะเที่ยวไปเที่ยวมาลำบาก อีกอย่างฉันมันเป็นห่วงงานในหน้าที่รับผิดชอบอยู่มากมายหลายประการ ถ้าจะเป็นอะไรไป ฉันขอตายที่นี่”

ในช่วงหลังนี้ท่านเจ้าคุณต้องเข้ารับการรักษายาบาลอยู่ในห้องผู้ป่วยหนักโดยตลอด มีอาการทรุดลงไปทุกวันเป็นที่น่าวิตกมาก พระราชสีมาภรณ์^{*} เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา สั่งเรียกประชุมหารือด่วนเพื่อช่วยชีวิตท่าน โดยการติดต่อขอพลตรีเรวัต บุญทับ ผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ ๑๒ ให้ช่วย

* ปัจจุบันเป็น พระธรรมวรานายก ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

ประธานดำเนินการให้ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ เป็นคนใช้ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งในการนี้ พลตรีเรวัต บุญทับ^{*} รับสนองงานตามความประสงค์ ทุกอย่างสำเร็จลงอย่างรวดเร็ว โดยทางโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ได้เตรียมการไว้รับผู้ป่วยหนักเรียบร้อยทุกประการ แต่ทางโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ให้เหตุผลว่า สภาพร่างกายของท่านเจ้าคุณเองไม่พร้อมที่จะเคลื่อนย้าย เกรงจะเกิดอันตรายขึ้นในระหว่างเดินทาง จึงเป็นการสุวิสัยโดยประการทั้งปวง เหลือที่ใคร ๆ จะช่วยได้ ทั้ง ๆ ที่แพทย์ และพยาบาลได้ตั้งใจถวายการรักษาพยาบาล ท่านเจ้าคุณเต็มที่ และอย่างดีที่สุดแล้ว จึงขออนุโมทนาไว้ ณ ที่นี้ด้วย

๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๔

เวลา ๑๐.๕๒ น. ท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ ไม่รู้สึกตัว หายใจหอบ มีโลหิตไหลออกทางเดินอาหาร ความดันโลหิตต่ำ ได้ถึงแก่ภรรณกรรมด้วยอาการอันสงบ จบภารกิจอันหน่วงหนักได้นอนพักไปชั่วนิรันดร์ สิริรวมชนมายุ ๗๗ ปี ๖ เดือน ๓ วัน เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานน้ำสรงศพ โกศ ๘ เหลี่ยมบรรจุศพ พร้อมเครื่องประกอบเกียรติยศศพ และพระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ บำเพ็ญกุศลศพพระพรหมคุณาภรณ์ มีกำหนด ๓ วัน ณ ศาลาการเปรียญวัดพระนารายณ์มหาราช

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ทรงพระกรุณาโปรดบำเพ็ญพระราชกุศล ๕๐ วัน พระราชทานศพพระพรหมคุณาภรณ์

เวลา ๑๐.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนาถีกัณฑ์ ๑ แล้วพระสงฆ์ทั้งนั้น ถวายพรพระ รับพระราชทานฉัน และบังสุกุล

เวลา ๑๙.๓๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม

* ปัจจุบัน เป็น พลเอกณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรด
พระราชทานพระบรมราชานุเคราะห์ในการพระราชทาน
เพลิงศพพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสโร)
เจ้าคณะภาค ๑๑ และเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์
มหาราช ตามหมายกำหนดการ
- ๒ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๔.๓๐ น. เจ้าพนักงานจัดการเปลื้องเครื่อง
สุกัศพน ศาลาการเปรียญ วัดพระนารายณ์มหาราช
เสร็จแล้ว เชิญโกศศพขึ้นตั้งบนจิตกาธาน
- ๓ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๖.๓๐ น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระราชทาน
ในการออกเมรุ พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์
จบ มีพระธรรมเทศนาถกณฑ์ ๑ พระ ๔ รูป สวด
ธรรมคาถา พระพิธีธรรม สวดพระอภิธรรม
- ๔ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๑๐.๔๕ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป ที่สวดพระพุทธมนต์
แต่ก่อนถวายพรพระแล้วรับพระราชทานฉัน
เวลา ๑๖.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร
ทอด ถวาย พระสงฆ์บังสุกุล แล้วพระราชทานเพลิง
- ๕ เมษายน ๒๕๓๕ เวลา ๐๘.๐๐ น. พระราชทานผ้าไตรและภัตตาหาร
สามบาทในการเก็บอัฐิ

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณและเป็นเกียรติยศอันสูงสุดแก่พระพรหม-
คุณาภรณ์ และคณะสงฆ์ตลอดจนอุบาสก อุบาสิกา วัดพระนารายณ์มหาราชเป็น
ล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ หากพระพรหมคุณาภรณ์ จะสามารถยังทราบ
ด้วยญาณวิเศษใด ๆ คงปลาบปลื้มปิติโสมนัสและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
เป็นล้นพ้น

คณะสงฆ์วัดพระนารายณ์มหาราช คณะสงฆ์ภาค ๑๑ ขอตั้งกัลยาณจิต
ถวายพระพรชัยให้ทรงพระเกษมสำราญ นิราศไร่ไร่คาพารภัยพิบัติพิพัฒน์มงคล

ชนมาอุสสุทุกประการ และคณะญาติมิตรศิษยานุศิษย์ในพระพรหมคุณาภรณ์
ทุกคน ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสกราบถวายบังคม ณ เมืองพระยูลบาท
ด้วยความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น และจะเกิดทุน
ไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ทั้งนี้เพื่อเป็นเกียรติและสวัสดิมงคลแก่ตนและ
วงศ์ตระกูลสืบไป

จบบทบาทชีวิตพระพรหมคุณาภรณ์พระสงฆ์ผู้ซื่อตรงแห่งพระอรหันต์
พระผู้สร้างสรรค์ความมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนา พระผู้พัฒนาวัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร อันทรุดโทรม ให้มีพัฒนาการครบถ้วนทุกด้านสมกับที่เป็น
พระอารามหลวง เป็นวัดอันดับหนึ่งของเมืองนครราชสีมา ซึ่งเป็นสถานที่ตั้ง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระพรหมคุณาภรณ์ ได้จากพวกเราไปก็
เฉพาะแต่สร้อยเรือนร่างเท่านั้น แต่คุณงามความดีที่พระเดชพระคุณได้บำเพ็ญ
เป็นหินดานุหิตประโยชน์นั้น มีมากมายอนเอนอนันต์ยังคงอยู่และปรากฏชัดใน
มโนสำนึกของคณะสงฆ์ ญาติมิตร ศิษยานุศิษย์ ผู้ที่เคารพนับถือไม่จืดจาง

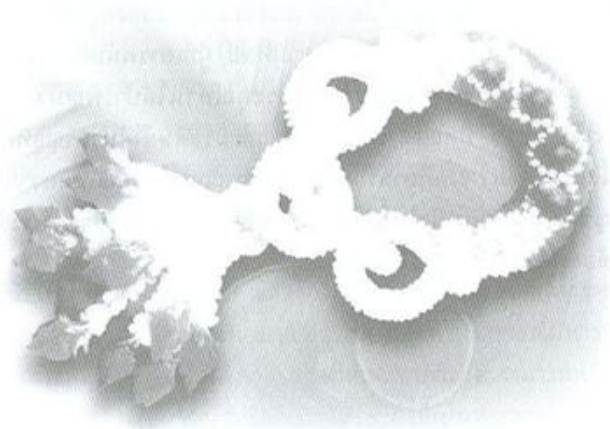
ขอเดชะอำนาจกุศลสมภารที่พระคุณท่านได้บำเพ็ญมา และกุศล
ทักษิณานุปทาน ที่คณะสงฆ์ ญาติมิตรและมวลศิษย์ได้บำเพ็ญอุทิศถวายใน
คราวนี้และตลอดมา จงอภิบาลรักษาดวงวิญญาณท่านเจ้าคุณให้มีความสุขเกษม
สำราญขึ้นบาน บันเทิงในสุคติโลกสวรรค์ และบรรลุถึงซึ่งพระนิพพาน
อันไม่ต้องจุติและแปรผันต่อไปเทอญ

พฤษภกาสร
โททนต์เส่งคง
นรชาติวางวาย
สถิตทั่วแต่ชั่วดี

อิกกุญชรอันปลดปลง
สำคัญหมายในกายมี
มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
ประดับไว้ในโลกา

(กรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ)

ประวัติ พระธรรมวรนายก

๑. ชื่อ พระธรรมวรนายก (โอกาส นิลุตติเมธี) อายุ ๗๔ พรรษา ๕๔
 วิทยฐานะ ป.ธ.๖, น.ธ. เอก, พธ.ด., ศศ.ด.
๒. สถานะเดิม ชื่อ โอกาส นามสกุล โรจนนิมพลี
 ชาติกาล วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๗๗
 วัน ๗ มี ๒ คำ ปี จอ
 ชาติภูมิ บ้านเลขที่ ๑๒๐ บ้านจัว หมู่ที่ ๓ ตำบลจัว
 อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
 บิดา นายปั้น โรจนนิมพลี
 มารดา นางมา โรจนนิมพลี
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร ตำบลในเมือง
 อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
 และเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
๔. บรรพชา อุปสมบท
 บรรพชา วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ ณ วัดตะกุด
 ตำบลจัว อำเภอปักธงชัย
 จังหวัดนครราชสีมา

- พระอุปัชฌาย์ พระครูโพธาภิธาน (โพธิ์ พุทธสโร)
เจ้าคณะตำบลจัว วัดตะกุด ตำบลจัว
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- อุปสมบท วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗
เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ พัทธสีมาวัดทองนพคุณ
ตำบลคลองสาน อำเภอคลองสาน
จังหวัดธนบุรี
- พระอุปัชฌาย์ พระสังวรวิมล (ชุ่ม ดิสาโร)
เจ้าคณะอำเภอคลองสาน วัดทองนพคุณ
- พระกรรมวาจาจารย์ พระภัทรมุนี (อิน ภัทรมุนี)
เจ้าคณะอำเภอธนบุรี วัดทองนพคุณ
- พระอนุสาวนาจารย์ พระกิตติสารโสภณ (กี มารชิโน)
เจ้าคณะภาค ๔ วัดทองนพคุณ

๕. วิทยฐานะ

๑. วุฒิสำมัญญ

- พ.ศ. ๒๕๔๘ สอบได้ประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
โรงเรียนประชาบาลตำบลจัว ๑ วัดฉิมพลี
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๘ สอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมูล
(พ.) สนามสอบจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๗ สมเด็จพระสังฆนายกณะภิกษุสงฆ์สยามวงศ์
นครแคนดี้ แห่งประเทศศรีลังกาโดยอนุมัติ
ของสภาการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ศรีลังกา
ประทานปริญญาอักษรมาบัณฑิตกิตติมศักดิ์

- พ.ศ. ๒๕๓๒ (HONORARY DEGREE) สาขาการพัฒนาสังคมโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา ได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศศ.บ.) สาขาการพัฒนาชุมชน จากวิทยาลัยครุนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พร.ด.) สาขาวิชาธรรมนิเทศ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้รับปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ศศ.ด.) สาขา สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

๒. วุฒิทางศาสนา

- พ.ศ. ๒๕๔๒ สอบได้ประโยคนักธรรมชั้นเอก สำนักศาสนวัดป่า ตำบลโนนเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๘ สอบได้ประโยคบาลีชั้น ป.ธ.๖ สำนักเรียนวัดทองนพคุณ

๓. วุฒิบัตร

- พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับวุฒิบัตรโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น รุ่นที่ ๒/๒๕๑๐ จากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับวุฒิบัตรโรงเรียนพระสังฆาธิการส่วนกลาง (แผนกศึกษา-อบรม) ของมหาเถรสมาคม รุ่นที่ ๒/๒๕๑๓

- พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับเข็มเกียรติคุณและวุฒิบัตรโครงการ
อบรมหลักสูตรพระสงฆ์กับความมั่นคงแห่งชาติ
รุ่นที่ ๓ /๒๕๒๙ จาก กอ.รมน.เขต นม.
(กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เขต
นครราชสีมา) โดย ทกย. (ที่บังคับการทาง
ยุทธวิธี) รวม ๑๒ ค่ายปักษิณชัย จังหวัด
นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับวุฒิบัตรโครงการอบรมวิชาการอนุรักษ์
ป่าไม้และปลูกไม้ใช้สอย รุ่นที่ ๒/๒๕๒๙
โดยสำนักงานป่าไม้เขตจังหวัดนครราชสีมา
กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับเข็มและเกียรติคุณบัตรผู้ทำคุณประโยชน์
ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ

๔. การศึกษาพิเศษ

ศึกษาด้วยตนเอง หัดอ่านเขียนภาษาขอมได้
ตีพิมพ์ตีตภาษาไทยได้ ตีตลูกคิดเป็น ศึกษา
เรียนรู้งานไม้งานปูนสามารถทำงานนวดกรรมได้

๕. ความชำนาญการ

สวดพระปาฏิโมกข์ เทศนา บรรยาย อภิปราย
และปาฐกถาธรรมได้

๖. การปกครอง

- พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดพรหมราช
ตำบลตูม อำเภอบักรังชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

- พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นเจ้าอาวาสวัดพรหมราช ตำบลตูม
อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอปักธงชัย
- พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นเจ้าคณะอำเภอปักธงชัย
เป็นกรรมการฝึกซ้อมอบรมพระอุปัชฌาย์
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๓ เป็นพระอุปัชฌาย์
- พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นเจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดกลาง
ปักธงชัย ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดตะกุด
ตำบลลิ้ว อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นเจ้าอาวาสพระอารามหลวง
วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา

๓. มีการทำอุโบสถกรรมตลอดปี มีพระภิกษุสวดพระปาฏิโมกข์ได้
จำนวน ๖ รูป
๔. มีการทำวัตรสวดมนต์เช้า-เย็น เป็นประจำตลอดปี
๕. มีระเบียบการปกครองวัด โดยยึดถือปฏิบัติตามกฎ ๓ กฎ คือ
 - (๑) กฎศาสนา ได้แก่ พระธรรมวินัย
 - (๒) กฎหมาย ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์
กฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม ระเบียบมหาเถร
สมาคม คำสั่งมหาเถรสมาคม มติมหาเถรสมาคม

ประกาศมหาเถรสมาคม และคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
เหนือตนตามชั้นตามลำดับ

- (๓) กฎสังคม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีอัน
ดีงามของสังคม ที่พระเถระบูรพาจารย์นำประเพณี
ปฏิบัติสืบต่อกันมา ทั้งนี้ โดยการแต่งตั้งให้มีผู้ช่วย
เจ้าอาวาส เจ้าคณะ ๑-๕ คณะ และตั้งคณะกรรมการวัด
มรรคทายกวัด และไวยาวัจกรวัดเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบงาน
ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย

๗. มิกติกาวัด ดังนี้

๑. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดเมื่อเข้ามาอยู่ในวัด ต้องมี
ผู้ปกครองนำมาฝาก และให้มีเจ้าคณะรับไปไว้ในกรปกครอง
ดูแล จะเข้ามาอยู่ตามลำพังตนเองไม่ได้
๒. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดต้องเคารพเอื้อเพื่อเชื่อฟัง
คำสั่งสอน และแนะนำตักเตือนของเจ้าอาวาส หรือผู้ช่วย
เจ้าอาวาส และเจ้าคณะผู้ปกครองตามที่เจ้าอาวาสมอบหมาย
ในทางที่ถูกที่ควร
๓. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดต้องปฏิบัติกิจวัตรทุกอย่างร่วมกัน
ด้วยสามัคคีธรรม
๔. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดจะต้องใส่ใจปฏิบัติกิจของตน
และของหมู่คณะ ตามพระธรรมวินัย กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ
มติมหาเถรสมาคม และคำสั่งเจ้าอาวาสซึ่งสั่งการโดยชอบ
ด้วยพระธรรมวินัยและกฎหมายตลอดถึงขนบธรรมเนียม
จารีตประเพณีอันดีงามของสังคม

๕. พระภิกษุสามเณรและศิษย์วัดจะไปแรมคืนที่อื่นตั้งแต่ ๑ คืนขึ้นไป ต้องบอกลาเจ้าอาวาสหรือเจ้าคณะผู้ปกครองที่เจ้าอาวาสมอบหมายก่อนจึงไปได้และให้รายงานตัวทุกครั้งเมื่อกลับมา
๖. เมื่อมีอาคันตุกะมาขอพักแรมคืน ต้องแจ้งให้เจ้าอาวาสและเจ้าคณะผู้ปกครองทราบทุกครั้งและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบในบุคคลที่มาขอพักนั้นด้วย ห้ามรับรองผู้ที่ไม่รู้จักคุ้นเคยกัน
๗. พระภิกษุสามเณรจะมาถือสังกัตอยู่ในวัดต้องบรรพชาอุปสมบทโดยพระอุปัชฌาย์ในวัด ถ้าบรรพชาอุปสมบทมาแต่ที่อื่น ในกรณีที่มีพรรษาหย่อน ๕ ต้องมีพระอุปัชฌาย์อาจารย์ฝากฝัง ในกรณีที่มีพรรษาพ้น ๕ แล้ว ต้องสวดพระปาฏิโมกข์ และสวดมนต์เจ็ดตำนานสิบสองตำนานได้
๘. พระภิกษุสามเณรต้องถือการนุ่งห่มแบบมหานิกาย ตามธรรมเนียมของวัด
๙. พระภิกษุที่พรรษายุคยังไม่เข้าเกณฑ์เป็นพระเถระ และสามเณรทุกรูปต้องเอาใจใส่ต่อกิจวัตร เช่น ออกบิณฑบาต ทำวัตรสวดมนต์ เข้า - เย็น ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัย และปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนา เป็นประจำ
๑๐. ศิษย์วัดทุกคนจะอยู่อาศัยในวัดได้ก็เฉพาะที่อยู่เพื่อการศึกษาเล่าเรียนเท่านั้นเมื่อสำเร็จการศึกษาเล่าเรียน มีอาชีพการงานทำเป็นหลักฐานแล้ว ไม่ให้อยู่ ให้ออกไป และตลอดเวลาที่อาศัยอยู่ในวัดต้องเข้ารับการศึกษอบรมศีลธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนาด้วย

๘. การศาสนศึกษา

๑. การดำรงตำแหน่งทางการศึกษา

- พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียน
วัดทองนพคุณ
- พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา
วัดบึง ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๔๙๙ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสนศึกษา
วัดตะกุด ตำบลจิว อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักศาสน
ศึกษาวัดวังวาริน ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา
เป็นกรรมการตรวจข้อสอบประโยคธรรม
สนามหลวง จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษาวัดพรหมราช
เป็นครูสอนพระปริยัติธรรม
สำนักศาสนศึกษาวัดพรหมราช
- พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นกรรมการสอบประโยคบาลีสนามหลวง
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๓ เป็นศึกษาอำเภอปักธงชัยตาม พ.ร.บ.
คณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๔๘๔
- พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นประธานกรรมการสอบประโยคธรรม
สนามหลวง อำเภอปักธงชัย
จังหวัดนครราชสีมา

- พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นวิทยากรโรงเรียนพระสังฆาธิการ
(แผนกศึกษาอบรม) ส่วนภูมิภาค
จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้แทนเจ้าคณะภาค ๑๑ นำข้อสอบ
ประโยคบาลีสนามหลวงไป-เปิดสอบ
ณ สนามสอบวัดทรงศิลา จังหวัดชัยภูมิ
- พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นผู้แทนเจ้าคณะภาค ๑๑ นำข้อสอบ
ประโยคบาลีสนามหลวงไปเปิดสอบ ณ
สนามสอบวัดกลางสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
เป็นกรรมการสภาวิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเจ้าสำนักเรียนคณะจังหวัด
นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นผู้จัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนก
สามัญศึกษานครราชสีมา ณ วัดพระนารายณ์
มหาราช วรวิหาร นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นอธิการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นรองอธิการบดีมหาจุฬาลงกรณ-
ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์วิทยาเขต
นครราชสีมา
- เป็นอาจารย์ประจำวิชาวินัยปิฎก วิชาการ
ปกครองคณะสงฆ์ วิชาปัญหาพระพุท
ศาสนาในปัจจุบันวิชาหลักพุทธธรรมวิชาธรรม-
ประยุกต์ และวิชาพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
นครราชสีมา

- พ.ศ. ๒๕๓๒ เป็นพระปริยัตินิเทศก์ จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นเจ้าสำนักศาสนศึกษา วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร จังหวัดนครราชสีมา
เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมนักธรรมบาลี
สำนักศาสนศึกษาวัดพระนารายณ์มหาราช
วรวิหาร
- พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นประธานสภามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นประธานสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
(ตาม พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยฯ พ.ศ. ๒๕๔๐)

๒. มีวิธีการส่งเสริมการศึกษา ดังนี้

- (๑) ถวายนิเทศครูสอนพระปริยัติธรรมนักธรรม - บาลี
- (๒) ถวายรางวัล ทุนการศึกษาให้นักเรียนผู้สอบไล่ได้ประโยคนักธรรม - บาลี
- (๓) จัดหาหนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนนักธรรม - บาลี
- (๔) ถวายอุปถัมภ์สวัสดิการความเป็นอยู่ครูสอน - นักเรียนธรรม - บาลี ด้วยจัดปัจจัยตามสมควร
- (๕) แนะนำการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม แผนกนักธรรม - บาลี แผนกสามัญศึกษา และแผนกบาลีอุดมศึกษา
- (๖) จัดการอุปสมบททายาทพระพรหมคุณาภรณ์ อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช แล้วสนับสนุนทุนการศึกษาให้ได้
รับการศึกษาเล่าเรียนต่อสูงขึ้น

- (๗) สนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุสามเณรให้ได้รับการศึกษา พระปริยัติธรรมทุกแผนกให้สูงขึ้น ในสำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
- (๘) มอบทุนการศึกษาแก่นิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ปีละ ๔๐ ทุน ๆ ละ ๓,๐๐๐ บาท
- (๙) มอบทุนการศึกษาให้นักเรียนโรงเรียนปริยัติสามัคยานครราชสีมา วัดพระนารายณ์มหาราช ปีละ ๑๐ ทุน ๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท

๙. การเผยแพร่

๑. พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นพระธรรมกถึกในงานทานพิธี บุญพิธี และกุศลพิธีต่าง ๆ
- พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นพระธรรมทูตฝ่ายปฏิบัติกรสายที่ ๖ เขตอำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตฝ่ายอำนวยการสายที่ ๖ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตฝ่ายอำนวยการ จังหวัดนครราชสีมา
- เป็นประธาน อปจ. (หน่วยอบรมประชาชนประจำจังหวัด) จังหวัดนครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นประธาน อปต. (หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล) ตำบลจิว อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- เป็นประธาน อปต. (หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล) ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นวิทยากรประจำสำนักฝึกอบรม กองงาน
พระธรรมทูต ณ วัดปากน้ำภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

๒. มีการประกอบพิธีในวันวิสาขบูชาเป็นประจำทุกปี
๓. มีการประกอบพิธีในวันมาฆบูชาเป็นประจำทุกปี
๔. มีการประกอบพิธีในวันอัฐมีบูชาเป็นประจำทุกปี
๕. มีการประกอบพิธีในวันอาสาฬหบูชาเป็นประจำทุกปี
๖. มีการอบรมพระภิกษุสามเณรหลังทำวัตรสวดมนต์ เข้า-เย็น
ให้การอบรมเกี่ยวกับเรื่องสมณภาวะมีการดำเนินดีตนผู้ที่
ประพฤตินอกสู่นอกทางและยกย่องผู้ที่ประพฤติดีปฏิบัติชอบ
ให้เป็นที่ยปรากฏในหมู่คณะ
๗. มีการให้การศึกษอบรมศีลธรรม นำปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิต
ภาวนา ในวันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำตลอดปี และในวันสำคัญของ
ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๘. มีอุบาสกอุบาสิการักษาศีลอุโบสถ ทำวัตรสวดมนต์ ฟังธรรม
บำเพ็ญจิตภาวนาในวันพระตลอดปี
๙. เป็นวิทยากรบรรยายธรรม อบรม ข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ
ทหาร คนงาน ผู้ต้องขังในเรือนจำและนักเรียนนักศึกษาตาม
โรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ
๑๐. มีความร่วมมือกับคณะสงฆ์และทางราชการในการจัดทำแผนงาน
และโครงการเผยแผ่ศีลธรรม การปฏิบัติธรรมอบรมพระภิกษุ
สามเณร ข้าราชการ และประชาชนทั่วไป ตามนโยบายของ
ทางราชการ และทางการคณะสงฆ์

๑๐. งานพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบัน เป็นองค์กรรมกรฝึกแสดงธรรม เป็นวิทยากรบรรยาย อภิปรายและปาฐกถาธรรมในงานของคณะสงฆ์ ทางราชการ และงานเอกชนเป็นประจำทุกปี ๆ ละ ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ รายการ เป็น เวลา ๔๕ ปี

พ.ศ. ๒๕๐๓ ปัจจุบัน เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้านพรหมราช หมู่ที่ ๘ ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

เป็นกรรมการศึกษาโรงเรียนวัดพรหมราช ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นประธานกรรมการก่อสร้างอาคารโรงเรียนวัดพรหมราช ตำบลตูม อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๗ - ๒๕๑๓ เป็นอาจารย์สอนวิชาหน้าที่พลเมือง และศีลธรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ และสอนธรรมศึกษาชั้นตรี-โท-เอก หลักสูตรสนามหลวงแผนกธรรม ณ โรงเรียนมัธยมปักธงชัยวิทยากร อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๐๘ ปัจจุบัน เป็นวิทยากรบรรยายธรรมในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอบรมลูกเสือชาวบ้าน

- โครงการไทยอาสาป้องกันชาติ
- โครงการกองหนุนเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ
- โครงการเยาวชนอาสารักษาดินแดน
- โครงการยุวเกษตรกร
- โครงการกลุ่มหนุ่มสาว
- โครงการอบรมจริยธรรมครูและนักเรียน
- โครงการอบรมข้าราชการสัมพันธ์
- โครงการคุณธรรมสัมพันธ์
- โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ
- โครงการอบรมอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย
- โครงการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน
- วัด โรงเรียน
- โครงการอาสาสมัครอนุรักษ์ศิลปกรรม
- โครงการประชาสัมพันธ์การปลูกป่าไม้ใช้สอย
- และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- โครงการระดมธรรม บวชชีพราหมณ์
- โครงการปรีชาสงคราม
- โครงการพัฒนาเยาวชน
- โครงการบรรพชาสามเณรหมู่ภาคฤดูร้อน
- โครงการอุปสมบทหมู่เฉลิมพระเกียรติ
- โครงการโคราชพัฒนา
- โครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ
- โครงการอาสาสมัครส่งเสริมคุณภาพชีวิต
- โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขขั้นมูลฐาน
- โครงการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

โครงการจิตเวชบำบัด
โครงการฝึกอบรมพระธรรมทูต
โครงการฝึกอบรมวิทยากรประจำหน่วยอบรม
ประชาชนประจำตำบล
โครงการฝึกอบรมพระปริยัติินเทศ
โครงการฝึกอบรมพระนักเทศน์ นักเผยแผ่
โครงการฝึกอบรมพระวิปัสสนาจารย์

๑๑. เกียรติคุณ

- พ.ศ. ๒๕๑๑ กระทรวงมหาดไทยถวายบัตรรอง ย่าม และ
ใบประกาศเกียรติคุณตอบแทนที่ได้เป็น
ประธานดำเนินการก่อสร้างอาคารโรงเรียนวัด
พรหมราช กลุ่มตุม สำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอปักธงชัย
- พ.ศ. ๒๕๒๓ กระทรวงมหาดไทยถวายโล่ประกาศเกียรติคุณ
ตอบแทนที่ได้บริจาค เงินและสิ่งของอุปกรณ์
การก่อสร้างอาคารโรงเรียนบ้านบ่อปลา
กลุ่มสำนางแก้ว สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอปักธงชัย
- พ.ศ. ๒๕๒๔ แม่กองงานพระธรรมทูตมอบบัตรรอง ย่าม
ผ้าไตรและใบประกาศเกียรติคุณ ในการ
ปฏิบัติงานพระธรรมทูตดีเด่น เขตจังหวัด
นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๖ กระทรวงมหาดไทยถวายบัตรรอง ย่าม และ
ใบประกาศเกียรติคุณตอบแทนที่ได้เป็น

ประธานจัดงานทำบุญเทศน์มหาชาติและ
แสดงผลงานนักเรียนเพื่อระดมทุนหาเงิน
ชุดเจาะและติดตั้งน้ำประปาบาดาล สำหรับ
ใช้ในโรงเรียนและบริการประชาชนในเขต
บริการโรงเรียนอ่างห้วยยาง กลุ่มโคกกรวด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง
นครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๒๗

สมเด็จพระสังฆนายกะ นิกายสยามวงศ์
นครแคนดี้ แห่งประเทศศรีลังกา โดยอนุมัติ
ของสภาการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ศรีลังกา
ประทานปริญญาอัครมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์
(HONORARY DEGREE) สาขาการพัฒนา
สังคมโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

พ.ศ. ๒๕๒๘

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเขต
นครราชสีมา ร่วมกับ ที่บังคับการทางยุทธวิธี
ร่วม ๑๒ ค่ายปักธงชัย มอบเข็มเครื่องหมาย
และประกาศเกียรติคุณ ตอบแทนในการ
จัดการอบรม เป็นวิทยากรในการอบรม และ
เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรพระสงฆ์กับ
ความมั่นคงแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๒๙

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริม
พระพุทธศาสนา เทศกาลวิสาขบูชา คัดเลือก
ให้เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา
ประเภทส่งเสริมกิจการคณะสงฆ์ กราบทูล

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช-
กุมารี ให้เสด็จเป็นองค์ประธานพระราชทาน
เสมาธรรมจักรและใบประกาศเกียรติคุณ ณ
มณฑลพิธีท้องสนามหลวง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๓๐ สภาภาษาชาติไทย โดยเหล่าภาษาชาติจังหวัด
นครราชสีมา มอบเข็มเกียรติคุณ เป็น
เครื่องหมายตอบแทนการบริจาคโลหิต ครั้งที่ ๑
ช่วยเหลือผู้ป่วยในการปฏิบัติหน้าที่
ป้องกันเอกราชและอธิปไตยของชาติ
- พ.ศ. ๒๕๓๓ มูลนิธิสยาม - คุณหญิงเบญจา แสงมะลิ
นำเข้ารับพระราชทานเกียรติบัตร พัดรอง
ผ้าไตร รางวัลพระสงฆ์นักพัฒนาดีเด่น
จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราช-
กุมารี ณ พระที่นั่งดุสิตาลัย พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน
- พ.ศ. ๒๕๓๖ สภาภาษาชาติไทย โดยเหล่าภาษาชदनครราชสีมา
มอบเข็มเกียรติคุณเป็นเครื่องหมายตอบแทน
การบริจาคโลหิตครั้งที่ ๗ ช่วยเหลือชีวิต
เพื่อนมนุษย์ผู้เจ็บป่วย
- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้รับใบประกาศเกียรติคุณผู้ทำคุณประโยชน์
ให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ
- พ.ศ. ๒๕๔๗ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ถวาย
โล่รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์แก่สังคม และ
พัฒนาประเทศชาติ

๑๒. สมณศักดิ์

- พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้รับพระราชทานพัดยศ ประกาศนียบัตรเปรียญธรรม ๖ ประโยค ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระครูเจ้าคณะอำเภอชั้นเอก ในราชทินนามที่ “พระครูธวัชชัยมุนี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระครูเจ้าคณะอำเภอชั้นพิเศษในราชทินนามเดิม จากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช ณ พระวิหารหลวงวัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ในราชทินนามที่ “พระสีหราชสมาจารมุนี วิรุณมบริรักษ์สังฆปาโมกข์” ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ในพระบรมมหาราชวัง
- พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศ เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามที่ “พระราชสีมาภรณ์ สาทรประชาภิจจานุกิจมหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

- พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศเป็น
พระราชาคณะชั้นเทพในราชทินนามที่
“พระเทพสีมาภรณ์ สุนทรศีลสมาจาร
ปริยัติญาณธรรมาทร มหาคณิสสร
บวรสังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย
ในพระบรมหาราชวัง
- พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรพัดยศเป็น
พระราชาคณะชั้นธรรมในราชทินนามที่
“พระธรรมวรนายก สาธกธรรมวิจิตร
ปริยัติกิจธาดา ราชสีมาคณาทร
มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี”
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยในพระบรม
มหาราชวัง

ประวัติ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของบริเวณที่ตั้งวัด

พื้นที่ของวัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ใจกลางเป็นเนินสูงเล็กน้อย แล้วค่อยๆ ลาดลงไปทางทิศตะวันออก พื้นที่ตะวันออกเป็นสระน้ำขนาดใหญ่ กลางสระเป็นที่ตั้งพระอุโบสถ พื้นที่ด้านทิศตะวันตกใจกลางที่เป็นเนินสูงเล็กน้อยนั้นเป็นที่ตั้งของพระวิหารหลวง รอบข้างพระวิหารเป็นที่ปลูกต้นไม้ใหญ่ มีต้นโพธิ์ใหญ่คู่วัดอยู่ ๒ ต้น ด้านหน้าพระวิหารเป็นที่ว่างไว้สำหรับเป็นลานวัด หมู่กุฏิ โรงเรียนพระปริยัติธรรม ศาลาการเปรียญปลูกอยู่รอบข้างพระวิหารและรอบๆ ลานวัด ด้านทิศใต้และทิศตะวันตกเป็นอาคารพาณิชย์ของวัด

หลักฐานการตั้งวัด

๑. ได้รับอนุญาตให้สร้างวัด เมื่อวันที่ ๙ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๑๙๙
๒. ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ ๑๔ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๒๐๔

ความเป็นมา

วัดพระนารายณ์มหาราช เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เป็นวัดที่ตั้งอยู่กลางใจเมือง พร้อมกับอีก ๕ วัด ที่ตั้งอยู่ภายในกำแพงเมือง คือ วัดบึง, วัดสระแก้ว, วัดบุรพ์, วัดอิสาน, วัดพายัพ สร้างขึ้นพร้อมกับการสร้างเมืองนครราชสีมา ในรัชสมัยของ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ผู้ครองกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีของไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๑๙๙ - ๒๒๓๑ ซึ่งนับว่าเป็นวัดที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมือง นครราชสีมาแต่ดั้งเดิม

วัดพระนารายณ์มหาราชนี้ เดิมชาวบ้านนิยมเรียกชื่อว่า วัดกลางบ่าง หรือวัดกลางนครบ่าง ตามการสันนิษฐานว่า วัดนี้น่าจะเป็นพระอารามหลวงมาแต่ดั้งเดิม เพราะมีหลักฐานปรากฏว่าสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงสร้างไว้เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองนครราชสีมา วัดนี้มีปูชนียสถานและปูชนียวัตถุทุกประการตามกาลเวลา ท่านเจ้าอาวาสผู้ครองวัดในสมัยก่อนๆ นั้น ก็ได้บูรณะปฏิสังขรณ์ขึ้นแทนของเก่าในยุคหนึ่งสมัยนั้นเรื่อย ๆ มา จนถึง พ.ศ. ๒๔๗๘ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ขอรับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง ยกฐานะวัดขึ้นเป็นพระอารามหลวงต่อมาจึงได้รับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง ณ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๗๘ ในรัชกาลที่ ๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ มีนามว่า "วัดกลางนครวรวิหาร" ในรัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวัดใหม่ว่า "วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร" ตามหนังสือคณะกรรมการ จังหวัดนครราชสีมา ที่ ๑๑๘๔/๒๔๙๑ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๔๙๑ ที่แจ้งมายังวัด สมัยนั้นมีพระมหานาค ยโสธร เป็นเจ้าอาวาส พันตรีหลวงศรีโยธา เป็นกรรมการวัด

วัดพระนารายณ์มหาราชนี้ เป็นวัดที่มีโบพัทธสีมาคู่ ปักสองแผ่น ซ้อนบนเชิงฐานจัดว่าเป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองที่ประชาชนให้ความเคารพนับถือเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ได้เคยเป็นสถานที่ประชุมของข้าราชการ ทหาร ตำรวจ พลเรือน กำนันและผู้ใหญ่บ้าน เนื่องในงานพระราชพิธีต่างๆ ของฝ่ายบ้านเมืองมาตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น การกระทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา หรือทำพิธีสวดเสกน้ำพระพุทธมนต์ถวาย ในงานพระราชพิธีเสวยราชสมบัติ เป็นต้น เคยเป็นที่ตั้งโรงเรียนตัวอย่างประจำจังหวัดนครราชสีมา (โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย สมัยเมื่อเริ่มตั้งใหม่ๆ) เคยเป็นที่พำนักของเจ้าคณะจังหวัด นครราชสีมาในยุคอดีตหลายรูป เช่น พระครูสีหราชสีมาจารย์ (นวน จนทสโร) พระกิตติคุณ (พุ่ม กิตติสาโร) จนมาถึงปัจจุบัน พระธรรมวรนายก (โอกาส นิรุตติเมธี) เคยเป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์บรรจุธิดาของท้าวสุรนารีอยู่สมัยหนึ่ง เมื่อครั้งที่ทำนถึงแก่นิจกรรม ต่อมา พ.ศ. ๒๔๗๗ จึงได้ย้ายออกจากวัดไปประดิษฐานในที่ ปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีพระอุโบสถเก่าแก่เป็นแบบสถาปัตยกรรมกรุงศรีอยุธยา ยุคเดียวกันกับวัดบึง ปัจจุบันรื้อสร้างใหม่แล้วในสมัยพระธรรมวิสุทธิธาราจารย์เหลือไว้ให้ชมก็คือ วิหารหลวง และเทวรูปสำคัญ อันเป็นสัญลักษณ์แสดงพระนามผู้สร้างวัด คือ เทวรูปพระนารายณ์สี่กรจำหลักด้วยหินทรายฝีมือขอมโบราณ

บันทึกเหตุการณ์ของวัด

เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้เสด็จประพาสวัดพระนารายณ์มหาราช จดหมายเหตุสมเสด็จพระราชดำเนินเปิดทางรถไฟสายตะวันออก

เฉียงเหนือ ร.๕ (พระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาเทววงศ์วโรปการ)

ในเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเสด็จมาทำพิธีเปิดศาลหลักเมือง จังหวัด นครราชสีมา

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๕ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก เสด็จมาประทาน สัญญาบัตร-พัดยศสมณศักดิ์ แด่พระสังฆาธิการ ที่พระวิหารหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จมายังจังหวัด นครราชสีมา เพื่อพระราชทานธงประจำรุ่นลูกเสือชาวบ้านและเสด็จนมัสการ พระประธานในพระวิหารหลวง

ปูชนียวัตถุ - โบราณวัตถุ

พระประธานในพระวิหารหลวงองค์ปัจจุบันมีชื่อว่า “พระทศพลญาณ ประทานบารมี” เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นปางมารวิชัยองค์ใหญ่สวยงาม ประดิษฐาน อยู่ในซุ้มเรือนแก้วเหมือนอย่างพระพุทธรชินราช จังหวัดพิษณุโลก มีขนาดหน้าตัก ประมาณ ๘ ศอกเศษ สูงถึงยอด พระรัศมี ๑๐ ศอกก่ำมือ ชำรุด ทั้งฝีมือปั้น ก็ไม่สวยงาม พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ เจ้าอาวาสได้ให้ช่างปั้นพอกองค์เดิม ขึ้นมาใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ ขณะช่างเขาสีปูนเก่าออก พบองค์พระหน้าตักประมาณ ๔ ศอก ลักษณะสวยงามมาก พระมหาจำรัส รองเจ้าอาวาส (ต่อมาได้เป็น พระครูวิโรจน์ธรรมสุธี) จึงได้บอกให้ช่างหยุดวันหลังช่างที่ทำการเจ็บบัวยทำไม่ได้ จึงกระทำการพิริบวงสรวงเทพารักษ์ แล้วช่างจึงทำการปั้นต่อมาจนสำเร็จ ดังที่เห็นในปัจจุบัน

พระคันธารราษฎร์ ในพระวิหารหลวง หน้าตักประมาณ ๑ คอกืบ เป็นพระพุทธรูปนั่ง หล่อด้วยทองเหลือง ผู้หล่อคือข้าหลวงประจำจังหวัด (ไม่ทราบชื่อ) คิดทำบุญแข่งขันกันกับสมุหเทศาภิบาลประจำมณฑล ที่ทำบุญถวายร่วมแก่พระวันถวายปรากฏว่าฝนตก พระทางร่วมไว้ฝนก็เปียกร่วมกันฝนไม่ได้พระคันธารราษฎร์องค์นี้เทศบาลเมืองนครราชสีมา นำออกไปให้ประชาชนสักการะบูชาในวันสงกรานต์ทุกปี ประมาณปี ๒๕๒๒ งานสงกรานต์นี้หัวหน้าตึกองค์พระหักข้างเทศบาลตัดแขนแล้วนำออกไปอีกเชื่อนี้ แล้วมาต่อสลักที่แขนตามเดิม ในภายหลังเมื่อช่างเกษียณอายุราชการแล้ว ขั้บรถไปเกิดอุบัติเหตุเป็นอัมพาตอยู่ประมาณปีสองปีแล้วเสียชีวิต

เทวรูปศักดิ์สิทธิ์คือ พระนารายณ์ พระพินเศร เป็นเทวรูปจำหลักด้วยหินทราย สูง ๒๕ นิ้ว เป็นของเก่าแก่ เคยถูกโจรกรรมไป เจ้าหน้าที่ก็จับใจได้ และได้เทวรูปคืนมา เอาไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานของจังหวัด เทวรูปก็ได้แสดงอภินิหารให้เจ้าหน้าที่เห็นบ่อยๆ คล้ายจะเตือนว่าไม่ใช่ที่อยู่ของฉัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานจึงต้องนำมาถวายไว้ที่วัดตามเดิม

เสนาสนะและสิ่งปลูกสร้าง

๑. อุโบสถ กว้าง ๘.๑๕ เมตร ยาว ๒๓ เมตร สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒

ลักษณะทั่วไป เป็นทรงไทยสมัยรัตนโกสินทร์ มีมุขหน้าและหลัง สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้องเคลือบ พระอุโบสถหลังเก่าไม่ทราบประวัติความเป็นมา แต่ดูจากลักษณะพอจะทราบว่าสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมสมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะมีเสาดั้งเรียงอยู่ข้างใน ข้างนอกเป็นคล้ายเรือสำเภา ได้เปลี่ยนแปลงรูปทรงเมื่อครั้งซ่อมแซมใหญ่ปี ๒๕๔๙

๒. ศาลาการเปรียญทรงไทย สูงสองชั้น เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ๑๘.๕๐ เมตร ยาว ๓๕ เมตร

สร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒

ลักษณะทั่วไป เป็นทรงไทย ๒ ชั้น มีมุขหน้าและข้างรวม ๓ มุข สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงด้วยกระเบื้องเคลือบ

๓. กุฏิ ปลูกเป็นหมู่ทรงไทยประยุกต์ เรียกว่าคณะ มี ๕ คณะ

การบริหารและการปกครอง

เนื่องจากเป็นวัดเก่าแก่มาแต่โบราณ จึงหาหลักฐานที่บ่งบอกประวัติ ผู้บริหารการปกครองไม่ได้ครบถ้วน เท่าที่พอทราบมีดังนี้

๑. เจ้าอธิการคง

บ้านสระทองหลาง พ.ศ. -

๒. เจ้าอธิการคง

บ้านเดิมอยู่อำเภอพิมาย พ.ศ. -

๓. พระครูสีหราช (ฉิม) พ.ศ. -

๔. พระครูสีหราชสมาจารมุนี

(นวน) พ.ศ. ๒๔๔๖ - ๒๔๘๓

๕. พระครูธรรมวิจารณ์มุนี

(ทอง ป.ธ.๓) พ.ศ. ๒๔๘๔ - ๒๔๘๘

๖. พระมหานาค ยโสโร ป.ธ.๖ พ.ศ. ๒๔๘๘ - ๒๔๙๑

๗. พระพรหมคุณาภรณ์

(พุ่ม กิตติสารเถระ ป.ธ.๗) พ.ศ. ๒๔๙๒ - ๒๕๓๔

๘. พระธรรมวรนายก

(โสภาส นิรุติเมธี ป.ธ.๖) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถึง ปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา ๓๑ รูป สามเณร ๕๑ รูป รวม ๘๒ รูป

การศึกษา

เป็นสำนักศาสนศึกษา นักธรรมบาลี และมีโรงเรียนปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เปิดสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยเปิดสอนในคณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรก ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะมนุษยศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะครุศาสตร์ และในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ขออนุมัติเปิดการเรียนการสอนคณะสังคมศาสตร์รวมเป็น ๔ คณะ นับเป็นวิทยาเขตแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดการเรียนการสอนทั้ง ๔ คณะ ปัจจุบันย้ายออกไปสร้างอาคารเรียนใหม่ อยู่ในที่ธรณีสงฆ์ วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร บ้านหัวถนน ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในเนื้อที่ประมาณ ๔๔ ไร่ โดยได้สร้างอาคารเรียนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๕ ชั้น กว้าง ๑๓ เมตร ยาว ๙๑ เมตร จำนวน ๑ หลัง เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ สิ้นงบประมาณในการก่อสร้างจำนวน ๔๔ ล้านบาท และมีอาคารวิทยบริการจำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น กว้าง ๒๗ เมตร ยาว ๗๑ เมตร เริ่มก่อสร้าง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สิ้นงบประมาณในการก่อสร้างจำนวน ๕๔ ล้านบาท และนอกจากนี้ยังมีอาคารหอพักสงฆ์พระพรหมคุณาภรณ์ จำนวน ๑ หลัง เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น สิ้นงบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน ๔ ล้านบาท

ประวัติ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

๑. ความเป็นมา

นับตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ อันเป็นปีที่มีการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดหนองคายเป็นต้นมา สมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกเถร) เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออกเฉียงเหนือ เจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิราชาวาส ได้ปรารภว่า “ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น จังหวัดนครราชสีมา มีความเหมาะสมต่อการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์มากที่สุด เพราะเป็นเมืองเอกเป็นศูนย์กลางทางการศึกษามาแต่เดิม” จากคำปรารภและแนวความคิดของเจ้าประคุณสมเด็จพระธีรญาณมุนี (ธีร์ ปุณณกเถร) ในจังหวัดนครราชสีมา และในกรุงเทพมหานคร ผู้มีภูมิลำนเอนอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ได้ตั้งคณะกรรมการจัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา โดยมีพระศรีกิตติโสภณ (เกียรติ สุกิตติ) เป็นประธานได้ประชุมปรึกษาหารือและเตรียมงานด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เป็นต้นมา และที่ประชุมมีมติให้คณะสงฆ์ภาค ๑๑ เป็นผู้ดำเนินงาน

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๒๙ พระเถระผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งพระสงฆ์ฆราวาส ในจังหวัดนครราชสีมา และคณะสงฆ์ภาค ๑๑ มีพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)^๑ เจ้าคณะภาค ๑๑ เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราชวรวิหาร พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี)^๒ เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ได้ประชุมและมีมติเป็นเอกฉันท์ให้จัดตั้งวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมาขึ้น เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ พระภิกษุสามเณร และ เพื่อให้จัดการศึกษามีความสมบูรณ์แห่งวิทยฐานะตามกฎหมาย พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา และเจ้าคณะภาค ๑๑ จึงได้ทำหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๒๙ ไปยังสภามหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอให้อนุมัติรับ วิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา เป็นวิทยาเขตมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเรื่องนี้เข้าการประชุม สภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕/๒๕๒๙ และมีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติให้วิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา เป็นวิทยาเขตนครราชสีมา ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ เป็นต้นไป และมีมติอนุมัติให้จัดตั้งวิทยาเขตฯ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ปัจจุบันมีพระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธานสภาวิทยาเขตฯ พระธีรธรรมาภรณ์ เป็นรองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้เปิดดำเนินการศึกษาเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๐ พร้อมกับทำพิธีเปิดป้ายมหาวิทยาลัยโดยเปิดสอนใน คณะพุทธศาสตร์เป็นคณะแรก และต่อมา วิทยาเขตนครราชสีมา ได้ดำเนินการ ขอเปิดการศึกษาในคณะมนุษยศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๓ คณะครุศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๔ และคณะสังคมศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๗ รวมเป็น ๔ คณะ เมื่อปี ๒๕๔๗ เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ เมื่อปี ๒๕๔๙ ได้ ดำเนินการขอเปิดการศึกษา ในระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ในปี ๒๕๕๐ ได้เปิดรับคฤหัสถ์เข้ามาศึกษาในระดับปริญญาตรีวิชาเอก

^๑ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่ พระธรรมวิสุทธิธารจารย์

^๒ เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่ พระราชสีมาภรณ์

พระพุทธศาสนา และวิชาเอกการปกครอง และขยายการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร การบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปที่วัดชัยภูมิวนาราม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

๒. ปรัชญา

ศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ พัฒนาจิตใจและสังคม

๓. ปณิธาน

ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์

๔. พันธกิจ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ แห่งคณะสงฆ์ไทย เป็นสถาบันการศึกษาพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์ โดยดำเนินงานไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ วิทยาเขตนครราชสีมา จึงมีพันธกิจที่สำคัญดังนี้

๔.๑. การผลิตบัณฑิต

ผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา สามารถประยุกต์เข้ากับศาสตร์สาขาต่าง ๆ มีความเป็นผู้นำทางจิตใจและปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่คิด มีโลกทัศน์กว้างไกล มีศรัทธาที่จะอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา มีคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ เพื่อส่วนรวม

๔.๒. การส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการวิชาการแก่สังคม

ส่งเสริมพระพุทธศาสนา และบริการวิชาการแก่สังคมตามปณิธานการจัดตั้งมหาวิทยาลัย ด้วยการปรับปรุงกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสานสอดคล้อง

สามารถเอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุน กิจการของคณะสงฆ์ สร้างความรู้ความเข้าใจในหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกด้าน คุณธรรม จริยธรรม แก่ประชาชน จัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพระสงฆ์และบุคลากรทางศาสนาให้มีศักยภาพในการธำรงรักษา เผยแผ่หลักคำสอน และเป็นแกนหลักในการพัฒนาจิตใจได้ในวงกว้าง

๔.๓. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เสริมสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ให้เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย สนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีดุลยภาพ

๔.๔. การวิจัยและพัฒนา

ดำเนินการวิจัยและพัฒนางานวิชาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน เน้นพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎก และพัฒนาการความรู้ทางพระพุทธศาสนา โดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาด้านศีลธรรม และจริยธรรม ของสังคม รวมทั้งพัฒนางานคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา

๕. วิสัยทัศน์

สร้างคนเก่งและดีอย่างมีสมรรถภาพ จัดการศึกษา และวิจัยดี อย่างมีคุณภาพ บริการวิชาการดีอย่างมีสุขภาพ บริหารดี อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เป้าประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานของวิทยาเขตนครราชสีมาสนองตอบต่อวิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จึงได้กำหนดเป้าประสงค์ไว้ดังนี้

๑. ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และรอบรู้ในพระไตรปิฎก และ

มีความสามารถในสาขาวิชาที่ศึกษา

๒. ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน และเผยแพร่ถ่ายทอดนำไปใช้แก้ปัญหาของท้องถิ่น

๓. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้พุทธปรัชญา และพุทธวิธีในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

๔. เร่งจัดห้องพุทธศิลป์ เป็นแหล่งเรียนรู้ และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

๕. พัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาเขต ให้ได้รับการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก

๖. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ และมีปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของวิทยาเขตอย่างเพียงพอ

๗. เป้าหมาย

๑. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และรอบรู้ในพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูงในระดับปริญญาตรี ๕ สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ และในระดับปริญญาโท สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

๒. ผลิตผลงานวิจัยในชั้นเรียน ปีละ ๒๐ เรื่อง งานวิจัยและพัฒนาสถาบัน ปีละ ๑ เรื่อง และงานวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ปีละ ๑ เรื่อง

๓. อาจารย์ของวิทยาเขตผลิตเอกสารตำราและสื่ออื่น ๆ สำหรับใช้ในการเผยแพร่ ความรู้ทางพระพุทธศาสนา ปีละ ๕ เล่ม

๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยให้นิสิตมีส่วนร่วมปฏิบัติการ ช่วยให้ชุมชนได้เรียนรู้การใช้หลักพุทธศาสนาในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

๕. จัดตั้งห้องพุทธศิลป์ของวิทยาเขต จำนวน ๑ ห้อง และจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปีละ ๓ ครั้ง

๖. วิทยาเขตได้รับการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยวิทยาเขตมีการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ปีละ ๑ ครั้ง

๗. อาจารย์ประจำของวิทยาเขตมีวุฒิการศึกษาตามสัดส่วนของมาตรฐานอุดมศึกษา และมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้นปีละ ๑ คน

๘. วิทยาเขตมีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว โปร่งใส โดยมีทรัพยากร งบประมาณ อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และบุคลากรสายต่าง ๆ ที่เพียงพอ และใช้ทรัพยากรทั้งหมดที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๖. กลยุทธ์การพัฒนากิจการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย และผลจากการประเมินสถานภาพของวิทยาเขตนครราชสีมา โดยวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายใน จึงได้กำหนดกลยุทธ์หลักของการพัฒนากิจการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ ไว้ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบห้องสมุด และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นเลิศในพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง

กลยุทธ์ที่ ๓ เร่งพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนา และการบริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาต่อชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๔ เร่งจัดตั้งและพัฒนาห้องพุทธศิลป์และกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ด้านพระพุทธศาสนาและของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมประสิทธิภาพการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์ และเพื่อพัฒนาสถาบัน

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมประสิทธิภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

มุ่งส่งเสริมการผลิตบัณฑิตด้านพระพุทธศาสนา และสาขาวิชาอื่นให้ได้มาตรฐาน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา และขยายสาขาวิชาใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยเพิ่มศักยภาพของวิทยาเขต และให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้ทฤษฎี และฝึกปฏิบัติเสริมประสบการณ์ในวัดสถานศึกษา และแหล่งฝึกประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

มาตรการ

๑. ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในหลายสาขาวิชา โดยขยายสาขาวิชาพระพุทธศาสนา และเพิ่มสาขาวิชาใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม
๒. ส่งเสริมบุคลากรสายวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และสาขาอื่น ๆ ผลิตเอกสารตำรา สื่อประกอบการเรียนการสอน โดยจัดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุน
๓. จัดหาเอกสาร ตำรา สื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยใช้เงินบริจาค
๔. ส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยให้คณะสงฆ์และสังคมที่ให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมดำเนินงาน
๕. จัดแหล่งประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ให้นิสิต โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับวัด สถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ
๖. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในรูปแบบชมรม กลุ่มกิจกรรมและในรูปแบบอื่น ๆ ให้นิสิตได้ร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์
๗. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยการจัดฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน ในหน่วยงานที่มีมาตรฐาน

๘. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น และมีผลงานทางวิชาการเพิ่มขึ้น โดยร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้การสนับสนุนวิทยาเขต

๙. พัฒนาระบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา โดยปรับปรุงการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์ และนำเทคนิคการบริหารงาน ตลอดจนเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการพัฒนาระบบข้อมูล ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาพระพุทธศาสนา ที่เป็นเลิศทางพระไตรปิฎกและวิชาการชั้นสูง

มุ่งส่งเสริมการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน โดยพัฒนาระบบเครือข่ายเชื่อมโยงและพัฒนาศูนย์กลางการให้มีสมรรถภาพในระบบเครือข่ายต่าง ๆ เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการบริหาร เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษา พระพุทธศาสนาที่เป็นเลิศทางพระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง

มาตรการ

๑. จัดให้มีหนังสือ ตำรา เอกสาร สื่อเทคโนโลยีการศึกษา ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎก และวิชาการชั้นสูง โดยงบประมาณของวิทยาเขต และเงินบริจาคจากผู้ศรัทธา

๒. เร่งพัฒนาระบบห้องสมุด ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการฐานข้อมูล ออนไลน์ เพื่อเป็นสื่อค้นหานิสิตและใช้ในการบริหารจัดการวิทยาเขต

๓. เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ระบบฐานข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่

กลยุทธ์ที่ ๓ เร่งพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนาและการบริการ วิชาการ ด้านพระพุทธศาสนาต่อชุมชน

มุ่งส่งเสริมเครือข่ายการเรียนรู้และการบริการทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก และเปิดโอกาสให้นิสิต ตลอดจนบุคลากรของวิทยาเขตได้มีส่วนร่วมดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ

๑. สร้างเครือข่ายความร่วมมือและให้บริการในการส่งเสริมพระพุทธศาสนา แก่หน่วยงาน ชุมชน และท้องถิ่นให้มากขึ้น
๒. ส่งเสริมให้นิสิตจัดตั้งชมรม และผลักดันให้มีชมรมศิษย์เก่า เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา และพัฒนาสังคม
๓. ส่งเสริมให้บุคลากรประจำ และอาจารย์พิเศษให้บริการวิชาการ ด้านพระพุทธศาสนาแก่สังคม โดยผ่านทางวิทยุ และวารสารวิชาการของวิทยาเขต

กลยุทธ์ที่ ๔ เร่งจัดตั้งและพัฒนาห้องพุทธศิลป์ และกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จัดห้องพุทธศิลป์เป็นแหล่งรวบรวม ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านศิลปกรรมทางพระพุทธศาสนา เอื้อประโยชน์ต่อการศึกษาของนิสิตและประชาชน และร่วมมือกับหน่วยงานชุมชน จัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ

๑. จัดให้มีห้องพุทธศิลป์ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยด้านศิลปกรรมทางพระพุทธศาสนา สำหรับเป็นแหล่งการเรียนรู้
๒. จัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา และของท้องถิ่น โดยร่วมกับหน่วยงานและชุมชน

๓. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรและชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจใน พุทธศิลป์ และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยความร่วมมือจากบุคลากรของวิทยาเขต ที่มีความรู้ความสามารถ ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจัดดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมประสิทธิภาพการวิจัย เพื่อพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์และเพื่อพัฒนาสถาบัน

มุ่งส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการเพิ่มสมรรถภาพทางการวิจัยของบุคลากรด้วยการร่วมมือด้านการวิจัยกับ สถาบันการศึกษา และจัดหางบประมาณสนับสนุน การวิจัยให้พอเพียง เพื่อให้ งานวิจัยเป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณาจารย์ และเพื่อพัฒนา สถาบัน

มาตรการ

๑. พัฒนาความรู้และทักษะในการวิจัยของบุคลากรให้มากขึ้น ด้วยการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง โดยอาจารย์ประจำทุกคนต้องทำการวิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยอื่นตามความสามารถ และความสนใจ เพื่อประโยชน์ต่อวิทยาเขต และท้องถิ่น

๒. จัดตั้งกองทุน และสนับสนุนงบประมาณในการวิจัย เพื่อใช้ในการ พัฒนาการเรียนการสอน ท้องถิ่น และสถาบัน โดยระดมทุนจากบุคคล คณะบุคคลและหน่วยงานที่ศรัทธา

๓. ส่งเสริมให้บุคลากรผลิตและเผยแพร่งานวิจัยโดยแสวงหางบประมาณ จากแหล่งงบประมาณทั้งภาครัฐและเอกชน ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

๔. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในการทำวิจัยด้าน พระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ที่จะเป็ประโยชน์ต่อท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษา

มุ่งส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ให้สอดคล้องกับบุคลากรทุกระดับ รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้พร้อมต่อการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก

มาตรการ

๑. สนับสนุนให้บุคลากรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการบริหารจัดการวิทยาเขต
๒. ส่งเสริมให้บุคลากรมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
๓. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาเขต ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัย และสังคมอย่างต่อเนื่องให้พร้อมรับการตรวจสอบภายในและภายนอก

๗. การจัดการศึกษา

วิทยาเขตนครราชสีมา ได้จัดการศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ได้มีโอกาสเรียนในระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันวิทยาเขตนครราชสีมาได้เปิดดำเนินการศึกษา ๓ ระดับ ดังนี้

๑. ระดับปริญญาตรี หลักสูตร ๔ ปี จัดการเรียนการสอน ๔ คณะ ๕ สาขาวิชา ดังนี้

๑.๑ คณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาพระพุทธศาสนา วิชาเอกพระพุทธศาสนา

๑.๒ คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกการสอนภาษาไทย, วิชาเอกการสอนสังคมศึกษา, สาขาวิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ วิชาเอกการบริหารการศึกษา

- ๑.๓ คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ
วิชาเอกภาษาอังกฤษ
- ๑.๔ คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์
วิชาเอกการเมืองการปกครอง วิชาเอกการจัดการเชิงพุทธ
- ๒ ระดับปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตร มหาบัณฑิต (พร.ม.)
สาขาวิชาพระพุทธศาสนา
๓. ระดับต่ำกว่า ปริญญาตรี จัดการเรียนการสอน ๒ หลักสูตร คือ
- ๒.๑ ประกาศนียบัตร ป.บัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต)ใช้เวลา
ศึกษา ๑ ปี
- ๒.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์(ป.บส.)
ใช้เวลาศึกษา ๑ ปี

๘. นิสิตและบัณฑิต

นิสิตในแต่ละสาขาวิชาประกอบไปด้วยพระภิกษุสามเณร ยกเว้น
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู จะมีทั้งพระภิกษุสามเณร และคฤหัสถ์เรียน
ร่วมด้วย ในปีการศึกษา ๒๕๕๐ วิทยาเขตนครราชสีมา มีนิสิตตามตารางดังนี้

คณะ	ชั้นปีที่ ๑	ชั้นปีที่ ๒	ชั้นปีที่ ๓	ชั้นปีที่ ๔	ชั้นปีที่ ๕	ป.บส.	ป.วค.	ป.โท	รวม
พุทธศาสตร์	๓๗	๔๖	๕๔	๕๑	๕๙	-	-	๓๙	๒๘๖
ครุศาสตร์	๑๒	๒๑	๒๗	๑๕	๒๓	-	-	-	๙๘
มนุษยศาสตร์	๒๕	๕๒	๓๐	๒๑	๑๗	-	-	-	๑๔๕
สังคมศาสตร์	๑๑๕	๗๒	๔๖	๕๓	๔๙	๒๐	-	-	๓๕๕
รวม	๑๘๙	๑๙๑	๑๕๗	๑๔๐	๑๔๘	๒๐	-	๓๙	๘๘๔

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี รุ่นที่ ๑-๑๗ โดยมีรายละเอียดดังนี้

รุ่นที่	คณะ พุทธศาสตร์	คณะ กวีศาสตร์	คณะ มนุษยศาสตร์	คณะ สังคมศาสตร์	ป.บส.	ป.วค.	รวม
๑	๑๘	-	-	-	๖๐	๒๓	๑๐๑
๒	๑๐	-	-	-	๒๒	๒๓	๕๖
๓	๑๑	-	-	-	๒๐	๒๔	๓๕
๔	-	-	๑๔	-	-	๔๓	๑๐๗
๕	-	๒๓	๓	-	-	๔๕	๑๒๑
๖	-	๒๓	๘	-	-	๘๘	๑๑๙
๗	๖	๑๗	๘	-	-	๑๖๐	๑๙๑
๘	๑	๒๑	๑๕	๑๔	-	๑๘๐	๒๓๑
๙	-	๙	๑๖	๗	-	๒๑๐	๒๔๒
๑๐	๒	๕	๒๒	๖	-	-	๓๕
๑๑	๕	๕	๘	๑๓	-	-	๓๑
๑๒	๑๔	๑๓	๒๗	๑๘	-	-	๗๒
๑๓	๔๒	๑๔	๔๔	๔๙	-	-	๑๔๙
๑๔	๓๔	๑๒	๓๔	๓๕	-	-	๑๑๕
๑๕	๗๓	๓๔	๓๐	๔๙	-	-	๑๘๖
๑๖	๖๗	๒๘	๒๖	๓๐	-	-	๑๕๑
๑๗	๖๑	๒๓	๑๘	๕๖	-	-	๑๗๘
รวม	๓๔๔	๒๒๗	๒๗๓	๒๗๗	๑๐๒	-	๑,๒๒๓

๙. บุคลากรของวิทยาเขตนครราชสีมา

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๐ พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ (พุ่ม กิตติสารเถร) เป็น
ประธานสภาวิทยาลัยสงฆ์ นครราชสีมา (สมัยที่ ๑)

- พ.ศ. ๒๕๓๔ พระพรหมคุณาภรณ์ (ฟุ่ม กิตฺติสารถ) เป็น
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๒)
- พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชพรหมจริยาจารย์ (ชาลี อุตตกาโม) เจ้าคณะ
จังหวัดชัยภูมิ เป็นประธานสภาวิทยาเขต
- พ.ศ. ๒๕๓๖ พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธาน
สภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๑)
- พ.ศ. ๒๕๔๑ พระเทพสีมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) เป็น
ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๒)
- พ.ศ. ๒๕๔๕ พระธรรมวรนายก (โอภาส นิรุติเมธี) เป็นประธาน
- ปัจจุบัน สภาวิทยาเขตนครราชสีมา (สมัยที่ ๓)

ผู้บริหารระดับสูง พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๖

พระเทพสีมาภรณ์	รองอธิการบดี	วิทยาเขตนครราชสีมา
พระศรีธรรมาภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายบริหาร
พระกิตติรามมุนี	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายกิจการนิสิต
พระสิริธรรมโสภณ	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายวิจัยและวางแผน
พระครูวิสุทธิพรตธำรง	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

ผู้บริหารระดับสูง พ.ศ. ๒๕๓๖ - ๒๕๔๐

พระเทพสีมาภรณ์	รองอธิการบดี	วิทยาเขตนครราชสีมา
พระศรีธรรมาภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายบริหาร
พระกิตติรามมุนี	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายกิจการนิสิต
พระครูปริยัติบุรพาการ	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายวิชาการ
พระครูวิสุทธิพรตธำรง	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่
พระครูธวัชโพธิคุณ	ผู้ช่วยอธิการบดี	ฝ่ายวิจัยและวางแผน

ผู้บริหารปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. พระราชวิมลโมลี	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
๒. พระเมธีสุตาภรณ์	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
๓. พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุฑฺธวิริโย	รก.ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครราชสีมา
๔. พระมหาสุพร รุกขิตฺตมฺโม	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
๕. พระครูสมุห์คำภีร์ ฐิริสีโล	รก.ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต นครราชสีมา

คณาจารย์บรรยายพิเศษ

- จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- จากมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
- จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ

บุคลากรประจำ

บุคลากรวิทยาเขตนครราชสีมา แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. บุคลากรประจำ ประกอบด้วยอาจารย์และเจ้าหน้าที่ โดยมีอาจารย์ที่เป็นพระภิกษุ จำนวน ๑๕ รูป อาจารย์ที่เป็นฆราวาส จำนวน ๙ คน รวมทั้งสิ้น ๒๔ รูป/คน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่เป็นพระภิกษุ มีจำนวน ๑ รูป และเจ้าหน้าที่ที่เป็นฆราวาส จำนวน ๘ คน รวมทั้งสิ้น ๙ รูป/คน

๒. ลูกจ้างชั่วคราว ประกอบด้วยลูกจ้างชั่วคราวที่เป็นฆราวาส จำนวน ๗ คน และพระภิกษุ ๑ รูป รวม ๘ รูป/คน

สำหรับอาจารย์ประจำของวิทยาเขตนครราชสีมา จำนวน ๒๔ รูป/คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน ๔ รูป ระดับปริญญาโท จำนวน ๑๙ รูป/คน และระดับปริญญาตรี จำนวน ๑ รูป/คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

สาขาวิชา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
พระพุทธศาสนา	๑	๔	๓	๘
หลักสูตรและการสอน	-	๘	-	๘
รัฐศาสตร์	-	๓	-	๓
ภาษาดังประเทศ	-	๔	๑	๕
รวม	๑	๑๕	๔	๒๐

งบประมาณ

งบประมาณของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครราชสีมา เป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และเงินนอกงบประมาณ ในส่วนของ เงินนอกงบประมาณ ส่วนหนึ่งเป็นเงินจากการลงทะเบียนของนิสิต งบประมาณ ในส่วนที่กล่าวถึงข้างต้นในปีงบประมาณ ๒๕๔๗-๒๕๔๘ มีดังต่อไปนี้

ปีงบประมาณ แหล่งงบประมาณ	๒๕๔๗	๒๕๔๘	๒๕๔๙	๒๕๕๐	๒๕๕๑
งบประมาณแผ่นดิน	๑๐,๐๖๘,๖๒๒	๑๐,๓๐๑,๖๒๐	๑๑,๔๓๓,๘๔๘	๑๓,๘๓๓,๑๑๓	๑๔,๑๓๖,๓๑๐
เงินนอกงบประมาณ	๑,๓๖๒,๐๒๑	๒,๘๖๕,๗๒๐	๒,๖๐๘,๗๒๕	๓,๒๖๐,๒๘๔	๓,๘๐๖,๔๓๒
รวม	๑๑,๔๓๐,๖๔๓	๑๓,๑๖๗,๓๔๐	๑๔,๐๔๒,๕๗๓	๑๗,๐๙๓,๓๙๗	๑๗,๙๔๒,๗๔๒

รายงานผลการตรวจสอบและประเมิน
คุณภาพการศึกษาภายใน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๙

(๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

โดย

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รายนามคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

๑. พระมหาวิญชัยกิตติปาโล (คณบดีคณะมนุษยศาสตร์) ประธานกรรมการ
๒. พระมหานพดล ปุณฺณสุวฑฺฒโก (คณะพุทธศาสตร์) กรรมการ
๓. พระมหาจักรพรรณ มหาวีโร (วิทยาลัยสงฆ์เลย) กรรมการ
๔. ผศ.ปฐมพงศ์ ทินบรรเจ็ดฤทธิ์ (คณะมนุษยศาสตร์) กรรมการ
๕. นายณรงค์ ไวยาหารเสาวภาคย์ (วิทยาเขตพะเยา) กรรมการ
๖. พระมหาสุเทพ สุปณฺธิโต (ผอ.กองแผนงาน) กรรมการและற்றுญิก
๗. นายไพรัตน์ นิมาหา (วิทยาเขตนครศรีธรรมราช) กรรมการและเลขานุการ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ชื่อส่วนงาน : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตนครราชสีมา

ที่ตั้ง : บ้านหัวถนน ถนนชาติพัฒนา ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ ๓๐๐๐๐

โทรศัพท์ : (๐๔๔) ๙๒๔ ๕๕๕๕, ๙๒๔ ๕๕๖๖, ๙๒๔ ๕๕๗๗, ๙๒๔ ๕๕๘๘,
๙๒๔ ๕๕๙๙, ๙๒๔ ๕๖๐๐, ๙๒๔ ๕๖๑๑

โทรสาร : (๐๔๔) ๒๖๔ ๕๖๐๐

ผู้อุปถัมภ์หลัก : คณะสงฆ์และประชาชนทั่วไป

วิธีการประเมินคุณภาพโดยสรุป

การตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาเขตนครราชสีมา ใช้วิธีรวมข้อมูลของทุกส่วนงานเป็นผลการประเมินของวิทยาเขตนครราชสีมา มีขั้นตอนการดำเนินงานปรากฏตามกำหนดการดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

ช่วงคะแนน	ผลการประเมิน	ความหมาย
๔.๕๑-๕.๐๐	ดีมาก	ผลการจัดการศึกษาได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองมาตรฐาน
๓.๕๑-๔.๕๐	ดี	ผลการจัดการศึกษาได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

ช่วงคะแนน	ผลการประเมิน	ความหมาย
๒.๕๑-๓.๕๐	พอใช้	ผลการจัดการศึกษาเกือบได้มาตรฐานซึ่งนำไปสู่การรับรองแบบมีเงื่อนไข
๑.๕๑-๒.๕๐	ควรปรับปรุง	ผลการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน
๑.๐๐-๑.๕๐	ต้องปรับปรุง	ผลการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน

ผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพ (กลุ่มเน้นผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม)

ผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า ผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา ๒๕๕๙ ของวิทยาเขตนครราชสีมา จำแนกตามรายมาตรฐาน มีผลการประเมิน ดังนี้

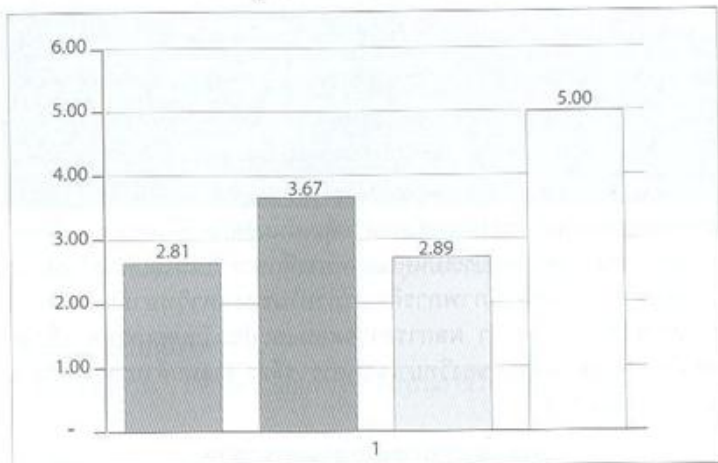
สรุปผลการประเมินตามมาตรฐาน

ส่วนงาน : วิทยาเขตนครราชสีมา

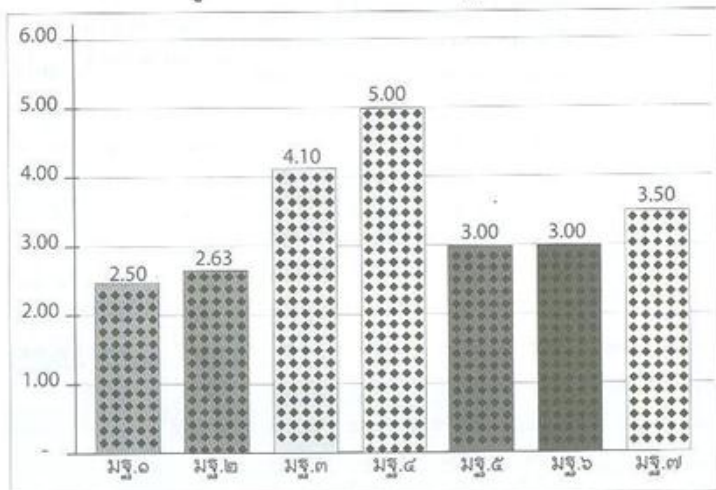
มาตรฐาน	IPOI				ผลการประเมิน		
	ปัจจัย นำเข้า (Input)	กระบวนการ (Process)	ผลผลิต (Output)	ผล กระทบ (Impact)	รวม คะแนน	จำนวน ตัวบ่งชี้	ค่า เฉลี่ย
มฐ.๑	-	-	๕	-	๕	๒	๒.๕๐
มฐ.๒	๑๒	๙	-	-	๒๑	๘	๒.๖๓
มฐ.๓	๑๓	๑๓	๑๐	๕	๔๑	๑๐	๔.๑๐
มฐ.๔	๕	๕	๑๐	-	๒๐	๔	๕.๐๐
มฐ.๕	๑๑	๓๓	๑	-	๔๕	๑๕	๓.๐๐
มฐ.๖	๔	๓๒	-	-	๓๖	๑๒	๓.๐๐
มฐ.๗	-	๗	-	-	๗	๒	๓.๕๐
รวมคะแนน	๔๕	๙๙	๒๖	๕	๑๗๕	๕๓	๓.๓๙
จำนวนตัวบ่งชี้	๑๖	๒๗	๙	๑	๕๓		
ค่าเฉลี่ย	๒.๘๑	๓.๖๗	๒.๘๙	๕.๐๐	๓.๓๙		
ผลการประเมิน	ผ่าน พอใช้	ผ่าน ดี	ผ่าน พอใช้	ผ่าน ดีมาก			

ค่าเฉลี่ยทุกมาตรฐานเท่ากับ ๓.๓๔ ผ่าน ระดับพอใช้

แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ย IPOI

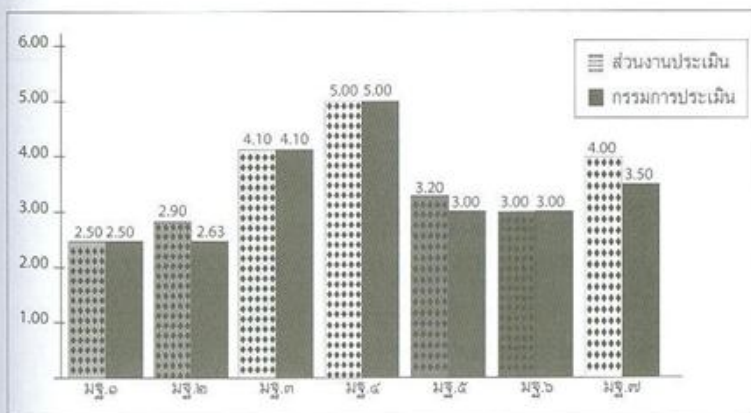

แผนภูมิแสดงคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานตัวบ่งชี้

เปรียบเทียบผลการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๙

มาตรฐานที่	ส่วนงานประเมิน	กรรมการประเมิน	หมายเหตุ
มฐ.๑	2.50	2.50	
มฐ.๒	2.90	2.63	
มฐ.๓	4.10	4.10	
มฐ.๔	5.00	5.00	
มฐ.๕	3.20	3.00	
มฐ.๖	3.00	3.00	
มฐ.๗	4.00	3.50	
รวม	24.70	23.73	
ค่าระดับเฉลี่ย	3.53	3.39	

สรุปผลการประเมินตามมาตรฐาน
ส่วนงาน : วิทยาเขตนครราชสีมา

มาตรฐาน	IPOI				ผลการประเมิน		
	ปัจจัย นำเข้า (Input)	กระบวนการ (Process)	ผลผลิต (Output)	ผล กระทบ (Impact)	รวม คะแนน	จำนวน ตัวบ่งชี้	ค่า เฉลี่ย
มฐ.๑	-	-	๕	-	๕	๒	๒.๕๐
มฐ.๒	๑๒	๙	-	-	๒๑	๘	๒.๖๓
มฐ.๓	๑๓	๑๓	๑๐	๕	๔๑	๑๐	๔.๑๐
มฐ.๔	๕	๕	๑๐	-	๒๐	๔	๕.๐๐
มฐ.๕	๑๑	๓๓	๑	-	๔๕	๑๕	๓.๐๐
มฐ.๖	๔	๓๒	-	-	๓๖	๑๒	๓.๐๐
มฐ.๗	-	๗	-	-	๗	๒	๓.๕๐
รวมคะแนน	๔๕	๙๙	๒๖	๕	๑๗๕	๕๓	๓.๓๙
จำนวนตัวบ่งชี้	๑๖	๒๗	๙	๑	๕๓		
ค่าเฉลี่ย	๒.๘๑	๓.๖๗	๒.๘๙	๕.๐๐	๓.๓๙		
ผลการประเมิน	ผ่าน พอใช้	ผ่าน ดี	ผ่าน พอใช้	ผ่าน ดีมาก			

๑. ด้านคุณภาพบัณฑิต
๒. ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
๓. ด้านการบริการวิชาการและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
๔. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
๕. ด้านการพัฒนาสถาบันและบุคลากร
๖. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
๗. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ธรรมโมวาท

ของ
พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร)
อดีตเจ้าคณะภาค ๑๑
เจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

พระพรหมคุณาภรณ์

ครั้งดำรงสมณศักดิ์พระราชสีมาภรณ์

กล่าวเปิดและบรรยายธรรมทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

“ธมฺมจารี สุขํ เสติ”

ท่านสาธุชนทั้งหลาย วันนี้เป็นครั้งแรก แห่งการบรรยายธรรมทางสถานีวิทยุอาตมาในฐานะเป็นประธานจึงมาเปิดรายการนี้และบรรยายเป็นองค์แรก

ในโอกาสนี้ จะได้บรรยายธรรมอันเป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พอเป็นเครื่องประดับสติปัญญา เพิ่มพูนอัปมาทธรรม สัมมาปฏิบัติ แก่พุทธศาสนิกชนผู้ใคร่ธรรมสืบไป ดำเนินความว่า

ทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ ย่อมปรารถนาหาความสุขด้วยกันทั้งนั้น ยิ่งได้มากเท่าไรยิ่งดี เพราะทำให้ชีวิตเบิกบานสดชื่น อันความสุขนั้น หากบุคคลมีแต่ความปรารถนาอย่างเดียว แต่มิได้ประกอบเหตุอย่างอื่นแล้วจะเกิดขึ้นเองไม่ได้ เปรียบเหมือนบุคคลผู้ปรารถนาจะรู้หนังสือ ถ้ามีแต่เพียงความปรารถนาเท่านั้น แต่ไม่มีการศึกษาเล่าเรียนแล้ว ก็ย่อมจะรู้หนังสือไม่ได้ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเกิดแต่เหตุดังพระพุทธภาษิตว่า

“ยงฺกิญฺจิ สมุทฺยธมฺมํ” สิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา เพราะฉะนั้นผู้ปรารถนาหาความสุข จึงต้องประกอบเหตุแห่งความสุขให้เกิดขึ้นก่อน แล้วผลจึงจะย้อนมาถึงตน

บุคคลบางคนอยากมีทรัพย์สินสมบัติ แต่หาได้ประกอบกิจการอันเป็นทางมาแห่งทรัพย์นั้นไม่ ไล่ไปฉ้อโกงผู้อื่น หรืออยากได้ฐานันดรใด ๆ แต่หาประกอบกิจการอันเป็นทางมาแห่งฐานันดรนั้นไม่ ไล่ไปแย่งฐานันดรของผู้อื่น อาการชนิดนี้เรียกว่าหาความสุขแก่ตน ให้ความทุกข์แก่ท่าน เป็นอาการที่น่าติเตียนอย่างยิ่ง ตกอยู่ในลักษณะของคนพาล และความสุขที่เกิดขึ้นโดยทำนองนี้ ก็ไม่เป็นความสุขที่เย็นแท้ เพราะมีทุกข์เป็นเงาตามมาด้วย อย่างน้อยก็ทำให้เกิดความร้อนนกร้อนใจ ด้วยมานึกถึงความชั่วที่ตนทำไว้ ความสุขที่ได้กลับกลายเป็นความทุกข์ไป นี่เป็นเพราะมิได้ประพฤติยัตติธรรมเป็นหลัก แต่บุคคลบางคน เมื่ออยากมีทรัพย์สินหรือฐานันดรใด ๆ ก็พยายามชวนชวายประกอบกิจอันเป็นเหตุให้ได้ผลเช่นนั้นโดยตรง ไม่ฉ้อโกงหรือแย่งชิงผู้อื่น ซึ่งเป็นเหตุให้เขาต้องได้รับความเดือดร้อน อาการเช่นนี้เรียกว่า หาความสุขแก่ตน แต่ไม่ให้ความทุกข์แก่ท่าน เป็นอาการที่น่าสรรเสริญอย่างยิ่ง ตกอยู่ในลักษณะของบัณฑิต และความสุขที่เกิดขึ้นโดยทำนองนี้ ก็เป็นความสุขที่แท้จริง เพราะไม่กลับกลายเป็นทุกข์อีก ทำให้มีความเยือกเย็นอยู่เป็นนิตย์ นี่เป็นเพราะประพฤติยัตติธรรมเป็นหลัก ธรรมจึงพิทักษ์รักษา เพราะฉะนั้น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้มีพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่แก่เวไนยสัตว์ จึงตรัสเป็นพุทธโอวาทไว้ว่า “ธมฺมจารี สุขํ เสติ” ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุขดังนี้ ตามพระพุทธภาษิตนี้แสดงให้เห็นว่า การประพฤติธรรมย่อมทำให้ประสบความสุขเป็นผลหรือบุคคลจะอยู่เป็นสุขได้ ก็เพราะอาศัยการประพฤติธรรม และชี้ให้เห็นต่อไปอีกว่า การไม่ประพฤติธรรมย่อมทำให้ได้ประสบความทุกข์เป็นผล หรือบุคคลจะอยู่เป็นสุขหรือทุกข์ก็เพราะอาศัยความประพฤติธรรม เพราะธรรมและอธรรม ย่อมให้ผลผิดตรงกันข้าม ดังพระคาถาว่า

น ห ธมฺโม จ อุโก สมวิปากิโน

อธมฺโม นิรยํ เนติ ธมฺโม ปาเปติ สุกติ

ความว่า ธรรมและอธรรมทั้งสองมีผลไม่เหมือนกัน กล่าวคือ อธรรมย่อมนำไปสู่ทุกข์ ส่วนธรรมย่อมนำไปสู่สุคติ ดังนี้

ธรรมนั้นมีประเภทเป็นอันมาก จะแสดงให้เห็นที่นี้เพียงประการเดียว ซึ่งมีชื่อว่าเมตตา ความรักใคร่ด้วยน้ำใสใจจริง หรือด้วยไมตรีจิต อันสนิทสนมกลมเกลียวไม่เกาะเกี่ยวด้วยราคะ เช่น ความรักอันบังเกิดขึ้นในระหว่างมารดาบิดากับบุตรธิดา ฉะนั้นเรียกว่าเมตตา คุณข้อนี้เป็นสำคัญยิ่งนัก เพราะสามารถพิทักษ์รักษาประชาชนให้มีความเยือกเย็นเป็นสุข ดับความทุกข์ความเดือดร้อน และสกดกันภัยอันตรายโดยประการทั้งปวง น้ำย่อมดับความร้อนให้เหือดหายกลายเป็นความเยือกเย็นฉ่ำฉ่ำ เมตตาก็ฉ่ำฉ่ำนั้น แท้จริงอันบุคคลที่เกิดในโลก แม้จะเหมือนกันโดยฐานที่เป็นมนุษย์ หรือโดยที่ต้องแก่เจ็บตายก็จริง แต่อัธยาศัยใจคอหาเหมือนกันไม่ ย่อมแตกต่างกันออกไปหลายประการ คนหนึ่ง ๆ ก็มีอัธยาศัยใจคออย่างหนึ่ง ๆ โดยที่ สุดแม้ผู้บังเกิดร่วมบิดามารดาเดียวกัน ก็ยังไม่เหมือนกัน อย่างดีก็เพียงละม้ายคล้ายคลึงกันเท่านั้น รูปร่างภายนอกย่อมบอกถึงนามกายภายใน กล่าวคือ รูปร่างภายนอกแตกต่างกันฉ่ำฉ่ำ นามกายภายใน ก็ย่อมแตกต่างกันฉ่ำฉ่ำนั้น การทำ การพูด และความคิดที่แตกต่างกันนี้แหละ เป็นต้นเหตุให้เกิดความไม่พอใจกัน ซึ่งเรียกว่าความโกรธ อันความโกรธนี้จัดว่าเป็นตัวพญามารที่แสนจะร้ายกาจสามารถทำลายโลกให้พินาศล่มจม หมู่คณะสมาคมจะตั้งอยู่ไม่ได้ก็เพราะความโกรธตัวนี้ เพราะเมื่อเกิดขึ้นแก่ผู้ใด ย่อมทำให้ผู้นั้นหมดความรู้สึกผิดชอบหรือบาปบุญคุณโทษ สิ่งใดที่ไม่ควรทำก็ทำได้ สิ่งใดที่ไม่ควรพูดก็พูดได้ สิ่งใดที่ไม่ควรคิดก็คิดได้ กายวาจาใจย่อมวิปริตไปต่าง ๆ เมื่อข่มไว้ไม่ได้ก็เป็นเหตุให้เกิดความอาฆาตพยาบาททะเลาะวิวาทกัน หรือ

จองเวรจองภัยกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ โลกก็จะมีแต่ความเดือดร้อนระส่ำระสาย หาความสุขมิได้ และตามธรรมดาของเวรและภัย เมื่อเกิดขึ้นแล้วถ้าไม่จัดแจงดับเสียในเบื้องต้นมันพล่อยปละละเลยไว้ ก็มีแต่จะเจริญงอกงาม และแตกกิ่งก้านสาขาแผ่กว้างขวางออกไปโดยลำดับ อย่างเดียวกับไฟ หรือ ต้นหมากรากไม้ ฉะนั้น เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างมุ่งร้ายต่อกัน เกลียวแห่ง เวรนั้นก็จะมีมั่นคงยิ่งขึ้น อันเป็นการยากที่จะแก้ไขในภายหลัง ด้วยเหตุนี้ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า

อกุโกจฉิ มํ อวธิ มํ อชินิ ม อหสิ เม

เย จ ตํ อปนยหนติ เอวํ เสตํ น สมมุติ

ชนเหล่าใดเข้าไปผูกเวรไว้ว่า คนนี้ได้ด่าเรา คนนี้ได้ตีเรา คนนี้ได้ช่นะเรา คนนี้ได้ลักทรัพย์ของเราไป เวรของคนเหล่านั้นย่อมไม่สงบ ดังนี้

ตามที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่า ความโกรธมีโทษร้ายแรงเพียงไร เพราะฉะนั้น นักปราชญ์ทั้งหลายจึงสอนประชุมชนมีเมตตาต่อกัน การที่จะปลูกเมตตาจิตให้เกิดขึ้นนั้น จำต้องนึกถึงตัวเราก่อน เอาตัวเราเป็นประมาณ เราชักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด คนอื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้น เมื่อหมั่นพิจารณาเทียบเคียงตนกับผู้อื่นเช่นนี้เสมอ ๆ จิตที่โกรธ หรือ แข็งกระด้างก็จะค่อย ๆ จางไป ความรักใคร่ก็ได้โอกาสเข้ามาแทนที่ เกิดมีไมตรีจิตต่อกัน เปรียบเหมือนน้ำร้อน เมื่อบุคคลเอาน้ำเย็นมาเติมลงไปบ่อย ๆ ความร้อนก็ค่อยจางไป จนกลายเป็นน้ำเย็นฉะนั้น สมเด็จพระอรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสสอนให้ แสดงเมตตาต่อกันเป็น ๓ สถาน คือ แสดงทางกาย เรียกว่า เมตตากายกรรม ได้แก่ การชวนช่วยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในกิจธุระของกันและกันด้วยกำลังกาย เช่น เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีการงานอะไร ๆ เกิดขึ้นก็ช่วยจัดช่วยทำให้ด้วยความเต็มอก

เต็มใจ ไม่เพิกเฉยดูตาย หรือเมื่อเห็นเขาได้รับอันตรายต่าง ๆ มีการป่วยไข้เป็นต้น ก็ช่วยพยาบาลรักษาหรือหายา หามอม โดยที่สุดเพียงเยียมเยียน ถามข่าวคราวเหล่านี้เป็นต้น แสดงทางวาจา เรียกว่า เมตตาวจีกรรม ได้แก่ การแนะนำว่ากล่าว หรือตักเตือนกันในทางที่ชอบ เช่น เมื่อเห็นฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประพฤตินทางที่เสียหาย ก็ไม่ดูตายปล่อยปละละเลยเสีย ช่วยห้ามปราม โดยชี้แจงให้เห็นโทษของการประพฤติดีเหล่านี้เป็นต้น แสดงทางใจ เรียกว่า เมตตามโนกรรม ได้แก่ การคิดหวังดีต่อกันและกัน เช่น จะคิดอะไรก็คิดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ไม่ปล่อยให้อคติเข้าครอบครองจิตใจ เหล่านี้เป็นต้น อนึ่ง เมื่อจะกล่าวโดยประเภท เมตตานี้มี ๒ ประการ โดยอาการที่แผ่ไป คือ โอทิสสมรณา แผ่ไปโดยเจาะจง ๑ โอทิสสมรณา แผ่ไปโดยไม่เจาะจง ๑ ที่แผ่ไปโดยเจาะจงนั้น คือแผ่ไปโดยนิยมนับบุคคล หรือหมู่คณะสมาคมใด ๆ สาธารณะทั่วไป โดยไม่มีขอบเขตจำกัด พึงเห็นดังเมตตาของพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นไปประชาชนทุกถ้วนหน้า ฉะนั้นเมตตาดังกล่าว แม้จะเป็นเหตุให้บุคคลทำประโยชน์แก่กันและกันได้ก็จริงอยู่ แต่ก็เป็นไปโดยเฉพาะ เพราะยังปรารถนาตนและโลกเป็นใหญ่ ยังไม่เป็นคุณที่นำอัสจรรย์เท่าไรนัก ส่วนเมตตาดังกล่าว จัดเป็นคุณที่นำอัสจรรย์ เพราะปรารถนาธรรมเป็นที่ตั้งไม่เกี่ยวข้องกับตนและโลก มุ่งประโยชน์อันเป็นสาธารณะ เป็นเหตุให้บุคคลรู้จักประกอบกิจที่เป็นแก่นสาร พึงเห็นอุทาหรณ์ เช่น ผู้บริจาคทรัพย์สร้างโรงพยาบาล สร้างสถานศึกษา หรือสร้างวัดวาอาราม เป็นต้น อีกประการ ๑ เมตตานี้ ท่านจัดเป็นธรรมสำหรับท่านที่เป็นผู้ใหญ่หรือเป็นหัวหน้า เรียกว่า พรหมวิหารธรรม โดยอธิบายว่า ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่หรือเป็นหัวหน้าแห่งสมาคม ตั้งแต่ครอบครัวหนึ่งขึ้นไป ตลอดถึงเมืองหนึ่งประเทศหนึ่ง ถ้าเป็นผู้มีเมตตารู้จักโอ้อวดอวดอริ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้น้อย หมั่นเหลียวแลทุกข์สุขของเขา ไม่เอารัดเอาเปรียบเขา ไม่ถือเอาแต่ใจของ

ตนเป็นประมาณ ปฏิบัติการให้ชอบด้วยเหตุผล ประพฤติตัวเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียงด้วยอคติเลือกที่รักมักที่ชัง มุ่งหวังให้เขามีความสุขความเจริญทั่วหน้ากัน รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ ใครทำดีก็ยกย่องสรรเสริญ เพื่อให้เขาเอาเยี่ยงอย่าง เมื่อทำชั่วก็ว่ากล่าวสั่งสอนหรือลงโทษตามควรแก่เหตุการณ์ เพื่อให้ทราบจำไม่ทำต่อไป และไม่ผูกใจอาฆาตพยาบาท เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็ย่อมเป็นที่เคารพนับถือของผู้น้อย เขาย่อมมีความรักใคร่ไมตรีจิตอันสนิทสนมและนิยมยินดีที่จะปฏิบัติตามด้วยความเต็มอกเต็มใจ เป็นเหตุให้หมู่คณะสมาคมมีความสุขรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ขึ้นไป ไม่เสื่อมทราม แต่ถ้าผู้ใหญ่ หรือหัวหน้าไม่มีเมตตาอยู่ในใจเป็นคนมีอหิยาศัยคับแคบ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เหลือวแลถึงสุขทุกข์ของผู้น้อย และถือเอาแต่ใจของตนเป็นประมาณ ปฏิบัติการไปตามความพอใจของตน ไม่ยุติธรรมด้วยเหตุผล ประพฤติตนโลเล หลงไหล ไม่ตกอยู่ในอำนาจอคติเลือกที่รักที่ชัง ไม่มุ่งหวังความสุขความเจริญให้ทั่วถึงกัน ไม่รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวให้ถูกต้องตามกาลสมัย ใครทำดีได้ดีทำชั่วอย่างใดก็ไม่นำพาเมื่อเป็นเช่นนี้ ก็ย่อมเป็นที่รังเกียจเกลียดชัง หรือเป็นที่ตั้งแห่งความดูถูกดูหมิ่นของผู้น้อย ขาดความนิยมนับถือต่างพากันเอาใจออกห่าง ไม่ปฏิบัติตาม แม้จะทำก็เป็นไปในทำนองเสียไม่ได้ เป็นเหตุให้หมู่คณะสมาคมมีแต่ความทรุดโทรม และเสื่อมโทรม หากความมั่งคั่งงามมีได้ ในที่สุดก็ต้องถึงแก่ความล่มจม ต้องแตกหมู่แตกสมาคมอันเป็นความพินาศอย่างใหญ่ เพราะฉะนั้น เมตตาจึงเป็นธรรมอันสำคัญสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้เป็นหัวหน้า มารดาบิดาได้รับยกย่องว่า เป็นพรหมของบุตรธิดา

พระมหากษัตริย์ราชาธิราชเจ้ารับสมมติว่า เป็นพระในดวงใจของประชาราษฎร์ก็เพราะอำนาจที่มีเมตตาเป็นวิหารธรรม อันเมตตานี้จัดว่าเป็นธรรมโอสถขนานวิเศษ ซึ่งมีสรรพคุณอันศักดิ์สิทธิ์ยิ่งนัก สามารถรักษาประชาชนให้มีใจ จากความอาฆาตพยาบาท ให้แคล้วคลาดจากเวร

จากภัย ปลุกความรักใคร่ไมตรีกิจ ให้สนิทสนมกลมเกลียวกัน ทำบุคคลที่ไม่ใช่ญาติให้เป็นญาติ ที่มีใช้มิตรหรือเป็นศัตรูกันให้กลายเป็นมิตรกัน ที่เกลียดชังกันให้รักใคร่กัน ต้องตามวณะประพันธ์พุทธภาษิตว่า “โลโกปตถมภิตา เมตตา” เมตตาเป็นธรรมคำจุนโลก หนึ่ง ในเมตตานิสังสูตร สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงอานิสงส์ของเมตตาไว้เป็น ๑๑ ประการด้วยกัน มีใจความสั้น ๆ ดังนี้ว่า ผู้เจริญเมตตาหลักก็เป็นสุข เมื่อหลับไม่ฝันเห็นสิ่งที่ชั่วช้าลามก ย่อมเป็นที่รักใคร่ของมนุษย์และอมมนุษย์ โดยที่สุดแม้สัตว์เดรัจฉาน เทพยดาที่ช่วยอภิบาลรักษาไฟ สัตราหรือยาพิษก็ไม่ทำอันตรายได้ จิตใจก็สงบไม่กระสับกระส่าย ผิวน้ำก็ผ่องใส ชุ่มชื้น และเบิกบาน เมื่อใกล้ต่อกาลที่จะมรณะ ก็มีสติสัมปชัญญะไม่หลงไหล เมื่อยังไม่บรรลุนิพพานชั้นสูงขึ้นไปในภาคเบื้องหน้า ย่อมบังเกิดในพรหมโลกดังนี้ นอกจากที่กล่าวมานี้แล้ว เมตตาก็เป็นหัวใจโดมิตติ ทำจิตใจให้หลุดจากอาสวกิเลส เป็นเหตุให้ถึงความสิ้นไปแห่งทุกข์ดังกล่าว คือ พระนฤพานก็ได้ สมด้วยเทศนานัยนิพนธ์คาถาว่า

เมตตาวิหารี โย ภิกขุ ปสนโน พุทธสาสน

อธิคฺจุเฉ ปหิ สนฺตํ สงฺขารูปสมํ สุขํ

ความว่า ภิกษุใดเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา มีเมตตาเป็นวิหารธรรม ภิกษุนั้นพึงได้บรรลุปุทธอภินิหาร คือพระนฤพาน ซึ่งเป็นที่เข้าไปสงบแห่งสังขาร และเป็นสุข ดังนี้ ฯ

ในพระคาถานี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อบุคคลที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้วหมั่นเจริญเมตตากรรมฐาน ยังเมตตาญาณให้เกิดขึ้น แล้วทำเมตตาญาณนั้นให้เป็นบาทแห่งวิปัสสนา เพ่งพิจารณาสังขารให้เห็นประจักษ์ โดยสามัญลักษณ์คือ ความไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา กำจัดกิเลสตนหาให้สูญสิ้นไป ย่อมได้บรรลุพระนฤพานอันเป็น

ที่สงบบรรจบเสียซึ่งสังขาร และเป็นสุขสำราญนิราศภัย เมตตาเป็นคุณ
สมุหทัยให้บังเกิดความสุข ตั้งแต่อย่างต่ำจนถึงอย่างสูงสุด ดังบรรยายมาใน
เบื้องต้น เพราะฉะนั้น สมเด็จพระบรมทศพล จึงตรัสเป็นพระพุทธานุญาตไว้
ว่า

“ธัมมจารี สุขํ เสติ”

ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข ดังนี้ ฯ

□ □ □

พระธรรมเทศนา

เรื่อง “ปัพพัชขานิสังสกถา”

โดย พระธรรมวรนายก
เจ้าคณะจังหวัดนครราชสีมาณ วัดไทยพุทธคยา เมืองคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย
วันอาทิตย์ที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส (ว่า ๓ จบ)
สาธุ โข ปัพพัชชา นามาติ

ขอถวายความนอบน้อม แด่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พระผู้เป็น
องค์อรหันต์ ที่ท่านห่างไกลจากกิเลส เครื่องเศร้าหมองทั้งหลาย ผู้ได้ตรัสรู้
สัจธรรมอันประเสริฐโดยชอบด้วยพระองค์เอง พระองค์นั้น

ธรรมิกถา วันนี้ วันอาทิตย์ สุธินที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ ตรงกับวันแรม
๒ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีกุนนักษัตร

บัดนี้ ที่ประชุมนี้มีความพร้อมเพรียงกันเป็นอันดีทุกฝ่ายแล้ว และได้
เวลาตามที่กำหนดไว้แล้ว ขอเชิญภาคและท่านผู้ร่วมพิธีทั้งหลายอยู่ในอิริยาบถที่
สบาย ประคองใจให้สงบ ทำความเคารพพระธรรม ตั้งใจฟังธรรม ตั้งใจกำหนดจดจำ
เพื่อน้อมนำเอาข้อธรรมไปประพฤติปฏิบัติด้วยกายวาจาใจ ให้สำเร็จประโยชน์ที่
ตั้งตามที่ตั้งความมุ่งมาดปรารถนาไว้สืบต่อไป อโธ ปรี เบื้องหน้าต่อจากนี้ไป
จะได้แสดงพระธรรมเทศนาเรื่อง “ปัพพัชขานิสังสกถา” ว่าด้วยอานิสงส์การบวช
เฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษามหาราช โดยจะแสดงธรรมกถาในที่นี้ใน ๓ จุดประสงค์ คือ

๑. เพื่อประกาศสัตตฤทธาสน์คำสั่งสอนของพระศาสดา ตามหน้าที่ของ
พุทธศาสนทายาทที่จะต้องสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาจากบรรพบุรุษบูรพาจารย์
ให้เป็นมรดกธรรมตกทอดถึงลูกไทยหลานไทยอนุชนคนรุ่นหลังสืบต่อไป

๒. เพื่อประกาศเกิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์พระประมุขของชาติ องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งมีพระชนมายุ ๘๐ พรรษา เท่ากับสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๓. เพื่อเพิ่มเติมเฉลิมฉลองศรัทธา อันุโมทนาการบำเพ็ญมหากุศล โครงการบรรพชาอุปสมบทหมู่เฉลิมพระเกียรติ น้อมเกล้าถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของสถานทูตไทยโดยฯพณฯ นายจිරะศักดิ์ ชเนสนันท์ เอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงนิวเดลี และนายมานพ เมฆประยูรทอง กงสุลใหญ่ ณ เมืองโกลเกตา พร้อมด้วยคณะข้าราชการ คหบดี พ่อค้า ประชาชน พลกนิกรภายใต้ร่มพระบารมี ซึ่งเป็นการถวายความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี ในสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งถือว่าเป็นราชสักการะ เป็นราชพลี เป็นการบำเพ็ญกุศลประวัติศาสตร์ชีวิตอันยิ่งใหญ่ เป็นบันไดขั้นต้นได้เข้าไปสู่การแก้ปัญหาชีวิต โดยใช้เส้นทางธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินการ เจริญตามรอยบาทพระศาสดาที่มีประวัติความเป็นมาในสันติเกนิทาน ใจความว่า

ในกาลครั้งเมื่อพระมหามหุริชัตตะ เสวยสุขในการครองฆราวาส ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ตราบเท่าพระชนมายุได้ ๒๙ ปี มิได้เคยประสบพบเห็นสิ่งที่ทำให้น้ำพระทัยชุ่มมัว แม้แต่รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส อันเป็นเหตุให้เคืองขัดก็มิได้มีโอกาสดูประสบพบเห็น จวบจนกระทั่งเสด็จประพาสพระราชอุทยานตามพระราชอัธยาศัย ในครั้งนั้นจึงเป็นเหตุให้ได้ทอดพระเนตรเห็นเทวทูตทั้ง ๔ ที่เทวดาสร้างเนรมิตให้เห็นในระหว่างทาง คือ คนแก่ คนเจ็บ คนตาย และสมณะ ซึ่งเมื่อได้ทรงทราบสภาพความเป็นไปในรายละเอียดของเทวทูต ๓ อย่างข้างต้น (แก่ เจ็บ ตาย) ที่นายสารถีกราบทูลถวายก่อให้เกิดความสังเวชสลดพระทัยว่า แม้แต่พระองค์เองก็จะต้องประสบสภาพเช่นนั้นเหมือนกัน ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่เป็นทุกข์ทนได้ยากอย่างยิ่ง ที่ครอบงำหาชนทุกคนอย่างที่ไม่มิใครจะล่วงพ้นไปได้ เป็นเหตุให้ครุ่นคิดต่อไปว่า เหตุใดมหาชนจึงพากันลุ่มหลงมัวเมาอยู่ในวัยในชีวิตรในความสุขไม่มีโรค เสมือนหนึ่งว่าตนจะไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ทำไมไม่มีใครชวนชววย แสวงหาอุบายเครื่องพ้นกันบ้างเลย เพราะแม้พระองค์เองก็จะต้องตกอยู่ในสภาพเช่นนี้ด้วยเหมือนกัน การปล่อยให้การเป็นไปเช่นนี้ย่อมไม่สมควรเลย

ในการเสด็จประพาสพระราชอุทยานครั้งที่ ๔ ได้ทอดพระเนตรเห็นสมณะหนุ่มผ้ากาสาวพัสตร์มีกริยาอาการสำรวมน่าเลื่อมใสเกิดความชื่นชมยินดีเบิกบานใจถึงกับเปล่งอุทานวาจาว่า “สาธุ โข ปุพฺพชฺชา นาม ชื่อว่าการบวชนี้ดีนักแล” ยิ่งเมื่อได้สดับคำกราบทูลสรรเสริญคุณแห่งการบรรพชา ที่เทวานุภาพบันดาลให้นายสารถิกราบทูลไปเช่นนั้น ทรงพระดำริว่า “การดำรงชีวิตอยู่ในสมณเพศนี้เป็นบุญพิธี เป็นกุศลธรรมอันประเสริฐ เป็นความปลอดภัยไปรุ่งโรจน์ เป็นทางไปสู่การแก้ปัญหาชีวิตได้เบ็ดเสร็จเด็ดขาดควรที่อาตมาจะถือเอาบรรพชาทรงสมณเพศอันอุดมนี้” ดังนั้นแล้วก็เกิดศรัทธาเลื่อมใสเอนมพระทัยไปในการบรรพชาพลางก็ทรงดำริต่อไปอีกว่า “ธรรมดาสภาวะทั้งปวงในโลกนี้ ย่อมมีสิ่งที่เป็นข้าศึกแก่กัน เช่น มีร้อนก็มีเย็น มีมืดก็มีสว่าง มีได้ก็มีเสีย มีแพ้ก็มีชนะ มีผิดก็มีถูก มีกำไรก็มีขาดทุน ฯลฯ อุบายที่จะแก้ทุกข์ ๓ อย่างนี้ คงจะมีบ้างเป็นแน่ แต่การที่จะแสวงหาอุบายแก้ทุกข์เหล่านี้ ยากยิ่งนักหนาสำหรับผู้อยู่ในเพศฆราวาส เพราะฆราวาสวิสัยนี้คับแคบยิ่งนัก มีแต่เครื่องเหนี่ยวรั้งยื้อยุดดุจกระชากลากจูงให้ไหลลื่นลงไปสู่ห้วงเหวแห่งอารมณ์ใฝ่ต่ำ ทำให้เศร้าหมอง มีดมนขุนมัว เพราะเหตุแห่งความรัก ความชัง ความหลง และความขลาดหวาดกลัว ส่วนการบรรพชานี้เป็นช่องทางโล่งพอที่จะแสวงหาอุบายพ้นทุกข์เหล่านั้นได้”

ขณะนั้นราชบุรุษได้นำเอาข่าวสารด่วนไปจากพระราชวัง กราบทูลให้ทรงทราบฯว่า “ข้าแต่พระลูกเจ้า บัดนี้พระนางพิมพาราชเทวี ได้ประสูติพระราชโอรสแล้ว พระเจ้าข้า”

พระมหาบุรุษ พอได้ทรงสดับเรื่องราวที่ราชบุรุษกราบทูลเช่นนั้น จึงออกพระโอษฐ์ว่า ราหุล ชาติ ซึ่งแปลว่า “บ่วงเกิดขึ้นแล้ว เครื่องพันธนาการเกิดขึ้นแก่เราแล้ว” จำเดิมแต่นั้นมาพระราชกุมารน้อยจึงได้พระนามว่า “ราหุล” แล้วพระองค์ก็เสด็จกลับพระราชนิเวศน์

ขณะที่เจ้าชายสิทธัตถดรรชนีราชกุมารเสด็จกลับสู่พระนคร กระทำประทัภณินเวียนรอบปราสาทปราสาทราชนิเวศน์อยู่นั้น นางชัตติยราชกัญญาองค์หนึ่งพระนามว่า กิสาโคตมี ประทับยืนอยู่บนปราสาท ได้ทอดพระเนตรเห็น

พระมหาบุรุษงามสง่าบริบูรณ์ด้วยพระรูปโฉมโสภายิ่งนัก ทรงมีพระทัยปฏิบัติ
รักใคร่ขึ้นมาในทันที จึงตรัสชมพระรูปพระโฉมด้วยคาถาสรรเสริญคุณสมบัติของ
พระราชกุมารด้วยพระสุรเสียงอันไพเราะว่า

“นิพพุตา นูน สา มาตา นิพพุโต นูน โส ปิตา
นิพพุตา นูน สา นารี ยสุสาย อิทิส ปติ”

พระราชกุมารผู้มีพระสิริโฉมเห็นปานนี้ ถ้าพระองค์เป็นราชบุตรของ
พระมารดา บิดา องค์ใด พระมารดาบิดาองค์นั้นก็เย็นใจได้แน่ๆ ถ้าพระองค์เป็น
ราชภักดาของนารีใด นารีนั้นก็เย็นใจได้แน่ๆ

เจ้าชายสิทธัตถะได้ทรงสดับแล้วมีพระดำริว่า “พระน้องนางนี้ ตรัสคำว่า
นิพพุตา คือความดับ ก็สิ่งใดหนอชื่อว่าเป็นความดับ สิ่งใดดับทุกข์ในหนทัยได้”
เมื่อพระองค์ทรงพิจารณาด้วยพระปัญญาปรีชาชาญแล้วก็เห็นแจ้งประจักษ์ว่า
“เมื่อไฟระเค โทสะ โมหะ และกิเลสบาปทั้งหลายมีมานะ ทิฐิ เป็นต้นดับสูญสิ้น
ไปแล้ว นั่นแหละชื่อว่าเป็นความดับ” น้องนางผู้นี้ได้กล่าวสุนทรธรรมิกถาอัน
เป็นคุณบทแห่งนิพพาน เครื่องดับเพลิงกิเลสและกองทุกข์ ควรที่เราจะละ
ฆราวาสวิสัยออกบวช แสวงหาทางแห่งพระนิพพานนั้นเสียในวันนี้”

สมบัติของผู้บวช

การบวช เป็นกุศลอันยิ่งใหญ่ ยากที่บุคคลจะกระทำได้ เพราะต้อง
ประกอบพร้อมไปด้วยสัมปทาคุณต่างๆ มากมาย อาทิ

๑. คติสมบัติ ความถึงพร้อมด้วยคติที่เกิด คือการได้ชาติกำเนิดเกิดมา
เป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ซึ่งจัดว่าเป็นสุคติ

๒. อุปธิสมบัติ ความถึงพร้อมแห่งร่างกาย คือได้เรือนร่างสังขารมาครบ
ถ้วนสมบูรณ์บริบูรณ์ ไม่พิการพิการง่อยเปลี้ยเสียขา ไม่บ้าเสียจริตผิดมนุษย์

๓. กุลสมบัติ ความถึงพร้อมด้วยชาติตระกูลโคตรเหง้าเผ่าพันธุ์มีที่มาที่ไป
อ้างอิงได้ ไม่ใช่ส่วนเกินของสังคม

๔. กาลสมบัติ ความถึงพร้อมด้วยกาลเวลาแม้จะเกิดไม่ทันพระบรมศาสดา แต่ก็ยังโชคดีที่ได้เกิดมาทันศาสนาของพระพุทธองค์ ที่ยังดำรงอยู่ครบถ้วนทั้ง ปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธศาสนา

๕. เทสสมบัติ ความถึงพร้อมด้วยประเทศถิ่นที่เกิดถิ่นที่อยู่ถิ่นที่ทำมาหากิน มีความเหมาะสมเป็นปฏิรูปเทศที่เมื่ออยู่แล้วดี ร่วมเย็นเป็นสุข มีความสุข ความเจริญ สะดวกสบายไปทุกสิ่งทุกอย่าง

๖. ทิฐิสมบัติ ความถึงพร้อมด้วยทิฐิความคิดความเห็นเป็นสัมมาทิฐิ มีวิสัยทัศน์ คิดกว้าง มองไกล และใฝ่สูง รู้เห็นบาป บุญ คุณ โทษ ประโยชน์ มิใช่ ประโยชน์ ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงทุกประการ

การบวชเป็นการบำเพ็ญกุศลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ บริบูรณ์ แห่งบารมี ๑๐ ประการ คือ

๑. ทาน การแบ่งปันให้ทานวัตถุสิ่งของของตนแก่คนอื่น เพื่ออนุเคราะห์ สงเคราะห์และบูชาคุณ
๒. ศีล การรักษากาย วาจา ให้เรียบร้อยตามกฎศาสนา กฎสังคม และ กฎหมายบ้านเมือง
๓. เนกขัมมะ การปลีกตนออกจากบ้าน ถือบวช เป็นนักพรต นักปฏิบัติธรรม บำเพ็ญจิตภาวนา
๔. ปัญญา การมีปรีชาปัญญาญาณ เป็นเครื่องกำจัดความมืดมนอนธการ ในชีวิต
๕. วิริยะ ความพากเพียรพยายามในการละบาปบำเพ็ญบุญกุศลให้ถึงพร้อม
๖. ขันติ ความอดทน อดกลั้น และอดออมถนอมตัว
๗. สัจจะ ความซื่อสัตย์สุจริตด้วยกาย วาจา จริ่งจิ้ง และจริงใจต่อตนและ คนอื่น
๘. อธิษฐาน ความตั้งใจมั่นในจุดที่มุ่งหมาย แน่วแน่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
๙. เมตตา การตั้งความรัก ความเอื้อเฟื้อเอื้ออาทร ความห่วงใยและ ปรารถนาดี ต่อตนและคนอื่น
๑๐. อุเบกขา ความมัธยัสถ์เป็นกลาง ตั้งตนอยู่ในความยุติธรรม เทียงธรรม ถูกต้อง และเป็นธรรมไม่ลำเอียง

ประเภทของผู้ถือบวชในพระพุทธศาสนา

เรียงตามลำดับก่อนหลัง ดังนี้

๑. ภิกษุ นักบวชชาย ถือศีล ๒๒๗
๒. ภิกษุณี นักบวชหญิง ถือศีล ๓๑๑
๓. สิกขมานา สามเณรีที่บวชถือศีล ๑๐ อยู่ระหว่างรับสิกขาสมมุติ (สิกขาบท ๖) เป็นเวลา ๒ ปี
๔. สามเณร เยาวชนชายที่บวชถือศีล ๑๐ เป็นเหล่ากอเนื้อหน่อแห่งสมณะศากยบุตร
๕. สามเณรี เยาวชนหญิงที่บวชถือศีล ๑๐ เป็นเหล่ากอเนื้อหน่อแห่งสมณะศากยธิดา

อาศรม ๔

ขั้นตอนการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคนชมพูทวีป ๔ ขั้นตอน

๑. พรหมจรรย์ วัยเรียน อายุระหว่างเกิด-๒๕ ปี เป็นวัยศึกษาคัมภีร์ พระเวทและศิลปวิทยาการต่างๆ
๒. คฤหัสถ์ วัยครองเรือน อายุระหว่าง ๒๕-๕๐ ปี เป็นวัยแห่งการประกอบอาชีพหน้าที่ การงาน ทำมาหากิน ตั้งเนื้อตั้งตัวให้เป็นหลักฐาน
๓. วานปรส วัยผู้ใหญ่ อายุระหว่าง ๕๐-๗๕ ปี เป็นวัยแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์โชติช่วงชัชวาลในชีวิต
๔. สันยาสี วัยออกบวช อายุระหว่าง ๗๕-๑๐๐ ปี เป็นวัยสุดท้ายแห่งชีวิต เป็นวัยแห่งการออกจาริก แสวงหาความสงบ ถือภิกขาจาร ให้การอบรมเพาะบ่มจิตใจประชาชนให้ประพฤติดีประพฤติชอบตามทำนองคลองธรรม

ประเภทผู้บวช

๑. ศรัทธาปัปพชชา บวชด้วยศรัทธา	๑. อุปะชีวิกา บวชอาศัยศาสนาหากิน
๒. ภยาปัปพชชา บวชเพราะกลัวภัย	๒. อุปะกัฬิกา บวชเล่น
๓. โมหาปัปพชชา บวชด้วยความ
ไม่เข้าใจ	๓. อุปะมุยหิกา บวชหลงมกมาย
๔. ปัญญาปัปพชชา บวชด้วยสติ
ปัญญา	๔. อุปะนิสสรณาบวชสลัดตนออกจาก
กิเลสและกองทุกข์

ประเด็นที่ผู้บวชควรทำความเข้าใจ

๑. พุทธประวัติ การอุบัติขึ้นในโลกของพระพุทธเจ้า ๒ กาล คือ

๑. โดยรูปกายอุบัติ ประสูติจากครรภ์พระแม่มาया ณ อุทยานลุมพินี ในวันวิสาขปุรณมี (วันศุกร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะแม) ก่อน พ.ศ. ๘๐ ปี พร้อมด้วย มหาบุรุษลักษณะ ๓๒ อนุพยัญชนะ ๘๐ และมงคล ๑๐๘ ประการ ต้องตาม คำทำนายในคัมภีร์มหาบุรุษลักษณะพยากรณ์ศาสตร์

๒. โดยธรรมกายอุบัติ คือ การบังเกิดขึ้นแห่งพระคุณด้านในของ พระองค์ ๓ ประการ คือพระปัญญาคุณ พระบริสุทธิคุณ และพระมหากรุณาธิคุณ ในวันวิสาขปุรณมี (วันพุธ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา) ก่อน พ.ศ. ๔๕ ณ ป่าดงพุทธคยา ต.อรุเวลาเสนานิคม แคว้นมคธ พระพุทธองค์ประกอบพร้อมไปด้วย ทศพลญาณ ๑๐ วิสุทธิ ๗ และพุทธจริยา ๓ ประการ ฯลฯ

๒. พุทธประสงค์ พระพุทธองค์มีพระประสงค์ ที่จะให้วงการพุทธจักร และ ราชอาณาจักร มีหลักปฏิบัติที่ลงกัน เพื่อความเจริญรุ่งเรืองและสามารถอยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีสันติสุข จึงทรงประทานหลักธรรม เช่น ทศพิธราชธรรม ๑๐ จักรวรรดิวัตร ๑๒ ราชสังคหวัตถุ ๔ อคติ ๔ และพรหมวิหาร ๔ เป็นต้น

๓. พุทธปณิธาน คือความแน่วแน่ที่จะดำรงพระชนมายุอยู่ และทำความ พรากรณาของพระองค์ให้สำเร็จสมบูรณ์ บริบูรณ์ ก่อนที่จะเสด็จดับขันธเข้าสู่

พระนิพพาน มี ๔ ประการ คือ

- ๑) พุทธบริษัททั้ง ๔ ต้องมีความรู้พระธรรมวินัยของพระองค์อย่างลึกซึ้ง
- ๒) พุทธบริษัททั้ง ๔ ต้องประพฤติดีปฏิบัติชอบตรงตามพระธรรมวินัยของพระองค์อย่างเคร่งครัด
- ๓) พุทธบริษัททั้ง ๔ ต้องสามารถกล่าวถ้อยคำเตือนสั่งสอนชี้ผิดชี้ถูกซึ่งกันและกันได้
- ๔) พุทธบริษัททั้ง ๔ ต้องสามารถกล่าวโต้ตอบคำปรับปรวาท (พูดดูถูกดูหมิ่น) ของนักบวชนอกศาสนาได้

๔. พุทธกิจ ๕ ประการ คือ

๑. ปุพฺพณฺเฑ ปิณฺหปาทณฺญ เวลาเช้าเสด็จออกบิณฑบาตโปรดสัตว์หรือไปฉันในกิจนิมนต์
๒. สายณฺเฑ ธมฺมเทศนํ เวลาเย็นแสดงพระธรรมเทศนาโปรดประชาชน
๓. ปโทเส ภิกฺขุโิวาทํ เวลาพลบค่ำประทานพระโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์โดยเฉพาะ
๔. อพฺุรตฺเต เทวปญฺหนํ เวลาเที่ยงคืน ทรงตอบปัญหาที่เทวดามาทูลถามข้อข้องใจ
๕. ปจฺจุเสว คเต กาเล ภพฺพาภพฺเพ วิโลกนํ เวลาใกล้รุ่งทรงตรวจตราดูอุปนิสัยของพุทธเวไนย เพื่อไปโปรดตามลำดับก่อนหลัง

๕. พุทธดำรัส พระดำรัสชุดสุดท้ายมี ๔ คำ คือ

๑. ให้ถือพระธรรมวินัยที่พระองค์ทรงแสดงแล้ว และบัญญัติแล้วว่า เป็นศาสดาแทนพระองค์
๒. ให้ภิกษุที่อ่อนพรรษากว่าเคารพภิกษุที่อาวุโสพรรษากว่าในทุกกรณี
๓. ให้ภิกษุสงฆ์ถือนสิกขาบทเล็กๆ น้อยๆ เสียบ้างก็ได้โดยสังฆมติ
๔. ให้จำเอาไว้ให้หนักแน่นว่า “สังฆารทั้งหลายไม่เที่ยง มีความเสื่อม

ลื่นไปเป็นธรรมดา ท่านทั้งหลายจงบำเพ็ญประโยชน์ตนและ
ประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อม ด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ความเกี่ยวข้องระหว่างสถาบันกษัตริย์
กับพระพุทธศาสนา ๒ ประการ

๑. พระพุทธเจ้าออกจากตระกูลกษัตริย์ศากยะมาบวช บำเพ็ญจิตภาวนา
จนได้สำเร็จอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณบรรลุถึงซึ่งความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

๒. เมื่อตรัสรู้แล้วเสด็จออกประกาศพระศาสนาที่ได้ไปโปรดพระมหากษัตริย์
และมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศาสนูปถัมภ์สำคัญเช่น พระเจ้าพิมพิสารมหาราช
พระเจ้าปเสนทิโกศล พระเจ้าอชาตศัตรู พระเจ้าลิจฉวี พระเจ้ามัลลกษัตริย์ ฯลฯ
พระเจ้าอโศกมหาราช และแม้พระมหากษัตริย์ไทย เช่น พระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกมหาราช พระภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

ความโดดเด่นของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

๑. ในฐานะที่เป็นพระประมุขของชาติ ทรงมีความโดดเด่น 3 ประการ คือ

๑) ยกระดับความเป็นคนดี	คนไทยมีความรู้สึกต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒) มีน้ำพระทัยไฝ่ธรรม	ว่า พระองค์สูงกว่าฟ้า กว้างกว่าพิภพ
๓) บำเพ็ญพระองค์เป็นประโยชน์	ลึกกว่าทะเล และเย็นกว่าแม่น้ำคงคา

๒. ในฐานะที่ทรงเป็น องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก ทรงมีความโดดเด่น
๓ ประการ คือ

- ๑) รับผิดชอบต่อพระศาสนา ร่วมกับพระสงฆ์
- ๒) สนับสนุนส่งเสริมการทำงานของพระสงฆ์
- ๓) ปกป้องคุ้มครองพระสงฆ์ มิให้ถูกคุกคามข่มขู่จากคนไม่มีศาสนา
คนศาสนาอื่น และแม้แต่คนในศาสนาเดียวกันที่มีความวิปริตผิดเพี้ยน

จึงสมควรอย่างยิ่งที่พวกเราเหล่าพสกนิกรปวงชนชาวไทยจะพึงเจริญรอยตามพระยุคลบาททั้งสองสถานะด้วยการ

แสดงความรักและรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัวตลอดถึงประเทศชาติบ้านเมือง

แสดงความมีศรัทธาและเทิดทูนศาสนา วัดวาอาราม และองค์กรสงฆ์
แสดงความซื่อสัตย์และจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์และทางราชการ

สภาวะของนักบวช

๑. เป็นพระ คือเป็นผู้ประเสริฐโดยเพศ ทั้งเรื่องที่ดี กิจที่ทำ และคำที่พูด
๒. เป็นสมณะ คือเป็นผู้สงบกาย วาจา ใจ จากบาปอกุศลโทษทุจริตน้อยใหญ่ต่างๆ

๓. เป็นภิกษุ คือเป็นผู้มองเห็นการเกิดมา การดำรงชีวิตอยู่โดยความเป็นทุกข์ เป็นภาวะที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด จนถึงอยู่ร่มเย็นเป็นสุข

ความเป็นภิกษุอีกฐานะหนึ่งคือเป็นผู้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยปัจจัย ๔ ที่เขาให้ด้วยศรัทธา จึงต้องประพฤติปฏิบัติชอบให้เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาน่าเลื่อมใส และต้องทำตนให้เป็นคนเลี้ยงง่าย

๔. เป็นบรรพชิต คือเป็นผู้เว้นจากการทำ พูด คิด ที่เป็นไปเพื่อเบียดเบียนตนเองและคนอื่นให้เดือดร้อน

๕. เป็นสงฆ์พุทธสาวก คือ เป็นหมู่สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ที่ต้องทำตนให้เป็นศาสนทายาทผู้ดูแลรักษามรดกธรรมและสืบสานต่ออายุพระพุทธศาสนาให้ตกทอดถึงลูกหลานเด็กเล็กเยาวชน อนุชนคนรุ่นหลัง ซึ่งเป็นอนาคตของประเทศชาติบ้านเมืองสืบต่อไป

นาฏกมม องคฺคุณแหงภิกขุใหม ๕

พระนาฏกมมผู้บวชใหมทุกรูปในโครงการนี้และแมที่บวชในโครงการอื่นก็ตามตองต้งตนอยูในองคฺคุณแหงภิกขุใหม ๕ ประการ คือ

๑. ปาติโมกขสังวร สำรวมในพระปาติโมกข์ รักษาศีลเครงครัด ละเวนข้อห้าม และทำตามข้ออนุญาต

๒. อินทริยสังวร สำรวมอินทริย มีสติระวังรักษาใจ มิใหยินดียินร้ายในเวลาเห็นรูปด้วยนัยน์ตา เป็นต้น

๓. กัสสปริยันตะ ระวังขอบเขตการพูดคุย จำกัดการพูดคุยให้น้อย พูดน้อยแต่ฟังให้มาก และไม่เอิกเกริกเฮฮา

๔. กายวุปกาสะ ปลีกกายหลีกเร้นอยู่ในเสนาสนะอันสงบสงัด เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนา

๕. สัมมาทสฺสนะ ปลูกฝังสัมมาทิฏฐิ เสริมสร้างความคิดเห็นให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

ธรรมคณเสริต ขุดธรรมปฏิบัติ ๕ กัณฑ์

เมื่อบรรพชาอุปสมบทแล้ว พระภิกษุนาฏกมมทุกรูปในโครงการนี้ ตองศึกษาธรรมวินัย และใส่ใจปฏิบัติธรรมบำเพ็ญจิตภาวนา

กัณฑ์ที่ ๑ “กำหนดรู้”

เมื่อจิตไหล	ก็ให้รู้	ดูที่จิต
หลงครุ่นคิด	ก็ให้รู้	ดูเอาไว้
เมื่อจิตเผลอ	ก็ให้รู้	ดูเข้าไป
ผลสุดท้าย	มีแต่รู้	ดูไม่มี

กัณฑ์ที่ ๒ “ทราบแล้วเปลี่ยน”

ทราบแล้วเปลี่ยน	ปั๊บปั๊บ	จับให้ถูก
จิตไม่ผูก	เป็นจริง	อิงอาศัย
ทุกสิ่งล้วน	มายา	พาเราไป
เลิกหลงไหล	ทราบแล้วเปลี่ยน	ไม่เพี้ยนเอย

กัณฑ์ที่ ๓ “กว่าแล้ว”

กว่าแล้ว	โลกนี้	มีปัญหา
เขาไม่ตำ	ก็ชื่นชม	หรือเฉยๆ
สามประเภท	ที่ว่านี้	ไม่ผิดเลย
โปรตวางเฉย	ใครถือสา	จะบ้าตาย

กัณฑ์ที่ ๔ “ได้เท่าได้”

ถ้าทุกคน	ได้ทุกอย่าง	ดังที่คิด
สิ้นชีวิต	จะเอาของ	กองไว้ไหน
มันได้บ้าง	เสียบ้าง	ช่างปะไร
ได้เท่าไร	ก็เท่านั้น	แหละท่านเอ๋ย

กัณฑ์ที่ ๕ “ชี้เต้ากองเดียว”

กอบโกย	อะไร?	กันนักหนา
แข่งดำ	อะไร?	กันมากนัก
หลงไหล	อะไร?	กันหน่วงหนัก
ไม่นานนัก	เขาจะเอา	ไปเผาไฟ

อันตรายของผู้บวช

เอวเมว โข ภิกขเวจตุตตาริมานิ ภยานิ อิเธกัจจสุส กุลปุตตสุส อิมสฺมี
ธมฺมวินเย สทุธาย อคารสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชโต ปาฎิกงฺขิตพฺพานิ... อุมภิกขุ
กมุภิลภยํ อวฏฏกภยํ สฺสุกภยํ...

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย กุลบุตรบางคนในโลกนี้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกกว้าง
ไม่ระมัดระวังตน ย่อมตกเป็นเหยื่อของโลกามิส ฉันทภิกษุผู้ออกจากเรือนด้วย
ศรัทธามาบวชในพระธรรมวินัยนี้ ต้องเจริญสติระมัดระวังกาย วาจา ใจ
ไม่ประมาทอยู่ทุกเมื่อ จึงจะหวังได้ว่าจะไม่ตกเป็นเหยื่อของภัยร้าย ๔ ประการ
อันได้แก่

๑. อุมิภยํ ภัยแต่คลื่นน้ำ หมายถึง อดทนต่อคำสั่งสอนไม่ได้ เบื่อหน่ายต่อคำสั่งสอนซึ่งเกียจทำตามซึ่งนักปราชญ์ท่านใช้ ธงเต่า เป็นเครื่องหมายบอกอุมิภยํ

๒. กุมภิลภยํ ภัยคือจระเข้ หมายถึง เป็นคนเห็นแก่ปากแก่ท้อง ทนความอดอยากไม่ได้ ซึ่งนักปราชญ์ท่านใช้ ธงจระเข้ เป็นเครื่องหมายบอกกุมภิลภยํ

๓. อาวฏฏภยํ ภัยคือวังน้ำวน หมายถึง เพลิดเปลี่ยนในกามคุณ ทะยานอยากได้ความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป ซึ่งนักปราชญ์ท่านใช้ ธงตะขาบ เป็นเครื่องหมายบอกอาวฏฏภยํ

๔. สุตฺตภยํ ภัยคือปลาดลามร้าย หมายถึง รักผู้หญิง เมื่อประสบพบเห็นผู้หญิง แล้วไม่สำรวมระวังสติ ปล่อยจิตให้ราคะกลุ้มรุม ซึ่งนักปราชญ์ท่านใช้ ธงนางมัจฉา เป็นเครื่องหมายบอกสุตฺตภยํ

การขึ้นธงทั้ง ๔ ผืนนี้ นอกจากเป็นเครื่องหมายบอกว่าป็นวัดนี้ทอดกฐินแล้ว ยังเป็นปริศนาธรรมเตือนจิตสะกิดใจพระสงฆ์และชาวพุทธเราให้ได้คิดไว้ในวิงวอนแห่งชีวิตให้ถูกคิดอยู่เสมอว่า ชีวิตมีภัยอันตรายอยู่รอบด้านในที่ทุกสถาน และในกาลทุกเมื่อ จะประมาทไม่ได้แม้แต่แต่น้อยนิด

ที่มา อุมิภยสูตร คติยปัณณาสก

อานิสงส์การบวช

พระบรมศาสดาทรงแสดงอานิสงส์การบรรพชาอุปสมบทแก่พระอานนท์ พุทธรักษาว่า “จตุตทาโรเม อานนฺตปุคฺคลา ปพฺพาเซตฺตพฺพา” ดังนี้เป็นต้น ความว่า ดูก่อนอานนท์ บุคคล ๔ จำพวกพึงให้บวชได้ บุคคล ๔ จำพวกนั้น คือ เจ้านายให้ทำสกรรมกรชายหญิงบวช เป็นสามเณร สามเณรีในพระพุทธศาสนา เจ้านายผู้นั้นจะได้ผลอานิสงส์ ๔ กัลป์ ถ้าได้ให้เขาเหล่านั้นอุปสมบทเป็นภิกษุ ภิกษุณี เจ้านายจะได้เสวยอานิสงส์เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว คือ ๘ กัลป์ อานนท์ ถ้าผู้ใดเป็นเจ้าภาพบวชบุตรธิดา เป็นสามเณร สามเณรี ในพระพุทธศาสนา จะได้เสวยอานิสงส์ ๘ กัลป์ ถ้าได้ให้เขาเหล่านั้นอุปสมบทเป็นภิกษุ ภิกษุณี บิดามารดาจะได้เสวยอานิสงส์

เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว คือ ๑๖ กัลป์ ถ้าสามเณรได้ให้ภรรยาบวชเป็นสามเณรในพระพุทธศาสนา สามเณรนั้นจะได้อนิสงส์ ๑๖ กัลป์ ถ้าให้บวชเป็นภิกษุณี สามเณรนั้นจะได้เสวยอนิสงส์เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัว คือ ๓๒ กัลป์ ๕ สตรีได้ให้สามเณรเป็นสามเณรในพระพุทธศาสนา สตรีนั้นจะได้เสวยอนิสงส์ ๓๒ กัลป์ ถ้าให้ได้อุปสมบทเป็นภิกษุ ก็จะได้เสวยอนิสงส์เพิ่มขึ้นอีกเท่าตัวคือ ๖๔ กัลป์ นี่ยังไม่นับการที่บุคคลได้บวชตนเองเป็นภิกษุ สามเณรในพระพุทธศาสนา เพราะการที่กุลบุตรทำเช่นนั้น เขาจะได้เสวยผลานิสงส์สุดที่จะนับ สุดที่จะประมาณโดยกัลป์ ซึ่งข้อที่ว่าจะได้อนิสงส์นั้น ก็คือ

๑. อนิสงส์ได้แก่ตนเอง คือ ปิดประตูบารมีทั้ง ๔ นรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน และเปิดประตูสู่สุคติโลกสวรรค์ ตลอดทั้งเป็นอุปนิสัยปัจจัยแห่งมรรคผลนิพพาน

๒. อนิสงส์ได้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องในครอบครัว ในวงศ์ตระกูล ในสายงานการบังคับบัญชา

๓. อนิสงส์ได้แก่ชุมชน ตำบล หมู่บ้าน หน่วยงาน ประเทศชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

ถามว่า “เอกกปุปปี นาม ก็ ปมาณ ? กัลป์หนึ่งเป็นเวลานานสักเท่าใด ?”

ตอบว่า “ปพฺพโต โยชนุพฺพโส วิตุถารณฺจ ตเถว จ ภูเขาสฺย ๑๐๐ โยชนิกวํ ๑๐๐ โยชน เทวกันทํ ๔ ทิสฺส ทุก ๑๐๐ ปี มีเทวดาเอาผ้าเนื้อละเอียดมากวาดที่ยอดภูเขานั้น จนกว่าภูเขาราบเสมอพื้นปฐพี เอกกปฺพนฺติ วุจฺจติ จึงเรียกว่า กัลป์หนึ่ง” ดังนี้

การบวชลูก หลาน ทาส ทาสี สามเณร ภรรยาของตน ให้เป็นภิกษุ ภิกษุณี ลีขมาณา สามเณร สามเณรี ในพระพุทธศาสนานั้น จัดได้ชื่อว่าเป็นญาติในพระศาสนา ข้อนี้ปรากฏตามบทสนทนาระหว่างพระเจ้าศรีธรรมโศกราชกับพระโมคคัลลีสบุตรติสสเถระเรื่องมีอยู่ว่า พระเจ้าศรีธรรมโศกราชทรงมีพระราชศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้า ได้บริจาคทรัพย์ซ่อม สร้างวัด สถูปเจดีย์ และเสาโคอย่างละ ๘๔,๐๐๐ แล้วได้ไปตรัสถามพระโมคคัลลีสบุตรติสสเถระว่า “โยมได้สละทรัพย์ในการก่อสร้างวัด สถูปเจดีย์ และเสาดินจาริกพุทธจริยาประวัติ และหลักพุทธธรรม สิ้นทรัพย์ไปถึง ๘๖ โกฏิ แล้วอย่างนี้โยมจะได้ชื่อว่าเป็นญาติในพระพุทธศาสนาแล้วหรือยัง? พระโมคคัลลีสบุตรติสสเถระถวายพระพรว่า “ยังไม่เป็นญาติในพระศาสนา เป็นแต่เพียงคนเลื่อมใส ได้บำรุงพระพุทธศาสนา

เท่านั้น ผู้ใดเป็นคนจนหรือคนร่ำรวยก็ตามที่ ถ้าได้มีศรัทธาบวชลูกหลาน ทาสทาสี
 สามีภรรยา ไว้ในพระพุทธศาสนา ผู้นั้นแหละเรียกได้ว่าเป็นญาติในพระพุทธศาสนา”
 จึงในเวลาต่อมา พระเจ้าศรีธรรมโศกราชได้ทรงพระกรุณาโปรดให้บวชเจ้าชาย
 มหินทกุมาร และเจ้าหญิงสังฆมิตตา ผู้เป็นโอรสธิดาไว้ในพระพุทธศาสนา
 พระเถระเจ้าจึงต้องสาธุการแด่พระมหากษัตริย์ว่า “บัดนี้พระองค์ได้เป็นญาติใน
 พระพุทธศาสนาแล้ว” ดังนี้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวนี้ ประเทศไทยเรา ซึ่งยอมรับนับถือพระพุทธศาสนา
 เป็นศาสนาประจำชาติ มาเป็นเวลาช้านาน ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๓
 (พ.ศ. ๒๓๔) จึงสร้างค่านิยมในการทำบุญบวชขนาดเป็นงานเกียรติยศยิ่งใหญ่
 สืบต่อกันมาตราบเท่าทุกวันนี้ ด้วยหวังที่จะได้เป็นญาติพระพุทธศาสนา การที่
 สถานทูตไทยในประเทศอินเดีย พร้อมกับท่านเจ้าภาพ คณะกรรมการ ได้จัดทำ
 โครงการบวชตนเอง ลูกหลาน บริวารชน ให้เป็น ภิกษุ สามเณร ณ เพลาวัน
 จัดได้ชื่อว่าทำถูกต้องตามต้นตอประเพณีที่โบราณมั่นคงติดเคยกระทำมาทุกประการ
 เป็นโครงการถวายราชสักการะ ที่ควรเก็บภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และร้อยเรียง
 บันทึกเรื่องราวความทรงจำไว้ในอนุทินชีวิต แม้สิ่งเหล่านี้จะไม่มี ความหมาย
 มากมายอะไรในวันนี้และพรุ่งนี้ แต่ถ้าเวลาล่วงเลยไปสัก ๕ ปี ๑๐ ปี หรือนานไป
 กว่านั้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นประวัติศาสตร์ที่มีค่าสูงยิ่งนักหนา

รับประทานแสดงพระธรรมเทศนา ปัพพัชชานิสังสกถา ว่าด้วยอานิสงส์
 การบวชเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษามหาราช ก็ครบถ้วนในเนื้อหาและ
 จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ณ เบื้องต้นนั้นแล้วทุกประการ จึงในที่สุดแห่งพระธรรมเทศนานี้
 ขอพรจากคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาล
 ประทานจตุรพิชพรชัยทั้ง ๔ ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ให้บังเกิด
 มีแก่นาคที่จะอุปสมบทและคณะเจ้าภาพทุกๆ ท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ๗๗ นายจิระศักดิ์ ธเนสนันท์ เอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทย ณ กรุงนิวเดลี
 นายมานพ เมฆประยูรทอง กงสุลใหญ่ ณ เมืองโกลกะตา แม้ปรารถนาสิ่งใด
 อันเป็นไปในทางที่ชอบประกอบด้วยธรรมแล้วไซ้ ข้อสิ่งนั้นจงพลันสำเร็จๆ
 จงทุกประการ รับประทานแสดงพระธรรมเทศนา สมควรแก่เวลาแต่เพียงเท่านี้
 เอว้ ก็มีด้วยประการฉะนี้

ภาคผนวก

ทำเนียบ

ประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

นับตั้งแต่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ วิทยาเขตนครราชสีมา ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาเขตนครราชสีมา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๙ และให้ดำเนินการจัดการศึกษาดังแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๐ เป็นต้นไปนั้น มีลำดับประธานสภาวิทยาเขตตามลำดับสมัย ดังนี้.-

๑. พระธรรมวิสุทธิธารจารย์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ป.ธ.๗, พธ.ด.
พ.ศ.๒๕๓๑-๒๕๓๓
๒. พระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) ป.ธ.๗, พธ.ด.
(กิตติมศักดิ์ ๒๕๒๙)
พ.ศ.๒๕๓๓-๒๕๓๔
๓. พระราชพรหมจริยคุณ (ชาลี อุดกกาโม) น.ธ.เอก
พ.ศ.๒๕๓๕-๒๕๓๖
๔. พระเทพสิมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๓๖-๒๕๓๘ (สมัยที่ ๑)
๕. พระเทพสิมาภรณ์ (โอภาส นิรุติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๒๙ - ๒๕๔๒ (สมัยที่ ๒)

๖. พระเทพสิมามารณ์ (โอภาส นิลุตติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๔๒- ๒๕๔๕ (สมัยที่ ๓)
๗. พระธรรมวรนายก (โอภาส นิลุตติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ.
พ.ศ.๒๕๔๕-๒๕๔๘ (สมัยที่ ๔)
๘. พระธรรมวรนายก (โอภาส นิลุตติเมธี) ป.ธ.๖, ศศ.บ. พธ.ด., ศศ.ด.
พ.ศ.๒๕๔๘-ปัจจุบัน (สมัยที่ ๕)

รายนามคณะกรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. พระธรรมวรนายก	ประธานสภาวิทยาเขต
๒. พระราชวิมลโมลี	รองประธานสภาวิทยาเขต
๓. พระเมธีสุตาภรณ์	กรรมการโดยตำแหน่ง
๔. พระมหาสุพร รกขิตธมโม	กรรมการโดยตำแหน่ง
๕. พระครูสมุห์คำภีร์ ภูริสีโล	กรรมการโดยตำแหน่ง
๖. นายอัมพร เจือจันทร์	กรรมการจากคณาจารย์ประจำ
๗. นายประพันธ์ นิกกระโทก	กรรมการจากคณาจารย์ประจำ
๘. ผศ.สุรพงษ์ คงสัตย์	กรรมการจากคณาจารย์ประจำ
๙. พระราชชัยมณี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. พระราชสีมาภรณ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. พระโพธิวรญาณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. พระกิตติรามมณี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓. พระครูวิภัชธรรมคุณ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔. พระครูภัทรธรรมมาร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕. นายสมบุญ งามลักษณ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖. รศ.ดร.ประสาธ สืบคำ	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. ผศ.ดร.เดวณิต เสดานานนท์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. นางปราณี วงษ์ขวลิตกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ นาคประสิทธิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุทธิวิโร	กรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการประจำวิทยาเขต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา
พ.ศ. ๒๕๕๐

ที่	ชื่อ - ฉายา / นามสกุล	วุฒิการศึกษา	ตำแหน่ง
๑.	พระราชวิมลโมลี (ดำรง ทิฏฐธมฺโม)	ป.ธ.๙	รองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
๒.	พระเมธีสุตาภรณ์ (เหมือน อุปมจฺจโร)	ป.ธ.๙, พ.ม., M.A., Ph.D.	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายบริหาร
๓.	พระสังฆรักษ์สมจิต พุฑฺธวโร	พร.บ., ค.ม.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ และรศ.ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิชาการ
๔.	พระครูสมุทรคำภีร์ ภูริสีโล	ป.ธ.๔, พร.บ., ค.ม.	ผู้อำนวยการสำนักงาน วิทยาเขตนครราชสีมา
๕.	พระมหาสุพร รกฺขิตธมฺโม	ป.ธ.๘, พร.บ., M.A.	ผู้อำนวยการ สำนักวิชาการ
๖.	นายจำนงค์ ปุผาลา	พร.บ., M.A.	ผู้แทนคณาจารย์
๗.	นายอัมพร เจือจันทร์	ศน.บ., ศษ.ม.	ผู้แทนคณาจารย์
๘.	นายประพันธ์ นึกกระโทก	พร.บ., M.A.	ผู้แทนคณาจารย์

คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล
ประจำวิทยาเขตนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๕๐

๑. พระราชวิมลโมลี	ประธานอนุกรรมการ
๒. พระเมธีสุตาภรณ์	อนุกรรมการ
๓. พระครูสังวรวัณโณ สมจิต พุทฺธวิริโย	อนุกรรมการ
๔. พระครูสมุห์คำภีร์ ภูริสีโล	อนุกรรมการ
๕. พระมหาสุพร รกขิตตมโม	อนุกรรมการ
๖. พระมหาเต็มใจ ภูริเมธี	อนุกรรมการผู้แทนคณาจารย์ประจำ
๗. นายอัมพร เจือจันทร์	อนุกรรมการผู้แทนคณาจารย์ประจำ
๘. ผศ.อัมพร นามเหลา	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๙. ผศ.ประสาร สมพงษ์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐. นายสังคม สุวรรณ	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑. ดร.จำเริญรัตน์ เจือจันทร์	อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ทำเนียบรองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๕๐

ที่	ชื่อ - นามยา / นามสกุล	ตำแหน่ง	พ.ศ.
๑.	พระสีหราชสมาจารย์ (โอกาส นิลุตติเมธี น.ธ.เอก, ป.ธ.๖, พธ.ด., กศ.ด.)	รองอธิการบดี	๒๕๓๐ - ๒๕๓๕
๒.	พระราชสีมาภรณ์ (โอกาส นิลุตติเมธี น.ธ.เอก, ป.ธ.๖, พธ.ด., กศ.ด.)	รองอธิการบดี	๒๕๓๕ - ๒๕๓๗
๓.	พระเทพสีมาภรณ์ (โอกาส นิลุตติเมธี น.ธ.เอก, ป.ธ.๖, พธ.ด., กศ.ด.)	รองอธิการบดี	๒๕๓๘ - ๒๕๔๑
๔.	พระราชวิมลโมลี (ดำรง ทิภูธมโม ป.ธ.๙)	รองอธิการบดี	๒๕๔๑ - ปัจจุบัน

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาศาสนศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.ด.)
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ - ๒๕๕๐

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๒๙	พระธรรมวิสุทธาจารย์ (พุ่ม กิตติสารเถร)	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	สาขา พุทธศาสตร์
๒.	๒๕๓๗	พระสิริธรรมโสภณ (จันทร์ สิริจันโท)	วัดสะแก นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๓.	๒๕๔๗	พระเทพวิทยาคม (คุณ ปรีสุทโธ)	วัดบ้านไร่ นครราชสีมา	สาขาวิชา สังคม สงเคราะห์- ศาสตร์
๔.	๒๕๔๘	พระธรรมวรนายก (โอภาส นิลุตติเมธี)	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	สาขาวิชา ธรรมนิเทศ

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.ม.)
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๕๐

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๓๗	พระโพธิวรญาณ (เขียว สนฺตจิตฺโต)	วัดเดิม นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๒.	๒๕๔๐	พระกิตติรามมุนี (สนิท อคฺคจิตฺโต)	วัดโพธิ์นิมิตร นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๓.	๒๕๔๑	พระราชสีมาภรณ์ (นวล เขมสจฺจวาทิ)	วัดบึง นครราชสีมา	สาขา สังคมศาสตร์
๔.	๒๕๔๙	พระมหาประกอบ ปกงฺกโร	วัดโนนเกษตร นครราชสีมา	สาขา พระอภิธรรม
๕.	๒๕๕๐	พระครูภัทรธรรมากร (เลื่อน กิตฺติภทฺโท)	วัดมณโฑมาวาส บ้านางเหริญ	สาขา พระอภิธรรม

รายนามผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พธ.บ.)

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๔๘	พระครูวิรัชธรรมคุณ (บุญ อคฺคคุณโณ)	วัดจระเข้หิน จังหวัดนครราชสีมา	สาขาวิชาสังคม สงเคราะห์ศาสตร์
๒.	๒๕๔๙	พระครูสุนทรคุณวัตร (ทวี)	วัดประมวลาธารวารี จังหวัดนครราชสีมา	สาขาวิชา พระพุทธศาสนา
๓.	๒๕๔๙	พระครูวินัยธรนิคม สิริวฑฺฒโน	วัดป่าสมบุรณ์ จังหวัดนครราชสีมา	สาขาวิชา ธรรมนิเทศ
๔.	๒๕๕๐	พระครูวิสุทธิประยุตต์ (บุตรดี)	วัดประชาคมาราม	สาขาวิชา สังคมศึกษา
๕.	๒๕๕๐	พระครูสุวัฒนชัยากร (เจียบ)	วัดบุไผ่	สาขาวิชาสังคม สงเคราะห์ศาสตร์

รายนามผู้ที่ได้รับเข็มเกียรติคุณ
จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๔๘

ที่	พ.ศ.	ชื่อ - นามสกุล	หมายเหตุ
๑.	๒๕๔๐	ร้อยเอก อุดลย์ รัตตานนท์	ที่ปรึกษาพิเศษ
๒.	๒๕๔๑	นายวิรัช รัตนเศรษฐ์	กรรมการสภาวิทยาเขต- ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓.	๒๕๔๘	นายमुख วงษ์สวัสดิกุล	เจ้าของมหาวิทยาลัย- วงษ์สวัสดิกุล
๔.	๒๕๔๙	นางกัญญพัฒน์ หงส์กุลเศรษฐ์	เจ้าของร้านดอกคูณ ตลาดย่าโม
๕.	๒๕๕๐	นายปรีชา ลิ้มอ้วน	ผู้จัดการทั่วไป ห้างเดอะมอลล์ สาขานครราชสีมา

รายนามพระทายาทพระพรหมคุณาภรณ์

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๑.	๒๕๓๕	พระมหาพุทธนา นราสโก ป.ธ.๔, พธ.บ., M.A., Ph.D.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	อาจารย์ประจำ
๒.	๒๕๓๖	พระมหาศรีศักดิ์ สิริสุโข ป.ธ.๖, พธ.บ.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	(ลาสิกขา)
๓.	๒๕๓๗	พระครุฑิต คณโสภโณ น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดพระนารายณ์มหาราช นครราชสีมา	(ลาสิกขา)
๔.	๒๕๓๘	พระมหาพิรพงษ์ ธีรวิโส ป.ธ.๕, พธ.บ.	วัดราษฎร์บำรุง (ปรก) นครราชสีมา	(ลาสิกขา)
๕.	๒๕๔๐	พระรวิชัย อภิขโย น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดราษฎร์บำรุง (ปรก) นครราชสีมา วัดโบสถ์	(ลาสิกขา)

ที่	พ.ศ.	รายนาม	ที่อยู่	หมายเหตุ
๖.	๒๕๔๑	พระมหาพิราณวัฒน์ อริยานุตโต น.ธ.เอก, ป.ธ.๓, พธ.บ., M.A.	วัดราชบุรณาราม (ปรก) นครราชสีมา	กำลังศึกษา ปริญญาเอก ประเทศอินเดีย (ลาลึกษา)
๗.	๒๕๔๒	พระกมลฉัตร ชิลกวโร น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดयोगแยง นครราชสีมา	
๘.	๒๕๔๓	พระทักษพงษ์ ทสสนิโย น.ธ.เอก, พธ.บ.	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	กำลังศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท (ลาลึกษา)
๙.	๒๕๔๔	พระมหาเด่น ฐานุตโตโม ป.ธ.๔, พธ.บ.	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	
๑๐.	๒๕๔๕	พระมหานรินทร์ พรหมโชโต ป.ธ.๓, พธ.บ.	วัดสมอราย ต.โนเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา	กำลังศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท มจร.ว.น.ม. (ลาลึกษา)
๑๑.	๒๕๔๕	พระอุดร วสุโต น.ธ.เอก	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	
๑๒.	๒๕๔๖	พระทวีเดช ทวีโต	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	คณะครุศาสตร์ พธ.บ. (ลาลึกษา)
๑๓.	๒๕๔๖	พระมหาอำนาจ คุณเวโร	วัดบุรพ์ อ.เมือง จ.นครราชสีมา	
๑๔.	๒๕๔๗	พระวราธชัย ชยวฑฒโน	วัดयोगแยง จ.นครราชสีมา	คณะสังคมศาสตร์ พธ.บ. กำลังศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท
๑๕.	๒๕๔๘	พระมหามานัส ฐมมจารี	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะมนุษย- ศาสตร์ ปี ๔
๑๖.	๒๕๔๘	พระบุญปาน อภิปัญโญ	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะสังคม- ศาสตร์ ปี ๔
๑๗.	๒๕๔๘	พระเนรมิต กวิสโร	วัดพระนารายณ์มหาราช	คณะสังคม- ศาสตร์ ปี ๔
๑๘.	๒๕๔๙	พระมหาพยุ้งศักดิ์ ธมมวิสุทธิเมธี	วัดสะแก	คณะสังคมศาสตร์ ปี ๓
๑๙.	๒๕๕๐	พระคมกริช ประเสริฐวงษา	วัดต่างตา	คณะสังคมศาสตร์ ปี ๒

ทำเนียบพระบัณฑิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑.	พระครูวรปัญญาคม	จกกวโร	กันธิยา	เจ้าอาวาส วัดบุรพ์
๒.	พระครูปัญญาวัฒนกิจ	ปญญาวฑฺฒโน	พึงสูงเนิน	รองจ.สูงเนิน วัดมะเกลือใหม่
๓.	พระครูวัชรเมธคุณ	สุเมธโส	กวัวกฤษ	เจ้าอาวาส วัดโพธิ์เมืองปัก
๔.	พระครูปรีชาวัชรธรรม	สุชีโร	ไล่ทอง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสุทธจินดา
๕.	พระมหาจำลอง	เขมจาโร	เพลงกระโทก	เจ้าอาวาส (มรณภาพ) วัดหนองน้ำขุ่น
๖.	ดร.พระครูสังฆรักษ์อิต	สัวโร	ลอยสายออ	เจ้าอาวาส วัดหลักร้อย
๗.	พระสมุห์ประยูร	ชนติโก	วรสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดราษฎร์บำรุง
๘.	พระครูสถิตปัญญาท	เดชปัญโญ	ชวนงูเหลื่อม	เจ้าอาวาส วัดเทพสถิตย์
๙.	พระมหาเฉลียว	ชมมุโขโต	โพธิ์ดี	เจ้าอาวาส วัดวิสุทธิมังคลาราม
๑๐.	พระทิม	สิริปัญโญ	สถานคลอง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดทุ่งสว่าง

เลขที่	ชื่อ	นายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๑.	พระครูธีรธรรมคุณ	ธีรปัญญา	กรวยสวัสดิ์	เจ้าอาวาส วัดสัมฤทธิ์ตะวันตก
๑๒.	พระมหาวันชัย	กนุดจาวี	กงสันเทียะ	รองเจ้าคณะอำเภอเมือง วัดบึง
๑๓.	ดร.พระอธิการเวียง	กิตติวณฺโณ	พิสิกรุงโรจน์	เจ้าอาวาส วัดป่าจิตตสามัคคี
๑๔.	พระอธิการสมเดช	รฤชิตระโม	พวงพิมาย	เจ้าอาวาส วัดสระเพลง (มรณภาพ)
๑๕.	พระมหาวิชัย	กิตติวณฺโณ	เสาพะเนา	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสูงจอหอ
๑๖.	พระครูสมุทรคำภีร์	ภูวีสโธ	พันจินดา	เจ้าอาวาส วัดหนองย่างหมู จ.บุรีรัมย์
๑๗.	พระครูศรีปริยัติกิจ	กลุยาโน	พรมมะลัง	เจ้าอาวาส วัดอีสาน
๑๘.	พระมหาจันทร์	คุณวสุโธ	ไชยคอน	เจ้าคณะอำเภอโชคชัย วัดบึงพระ
๑๙.	พระศุภวัจน์	ทีปชมโม	ศรีสระน้อย	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดศาลาเย็น
๒๐.	ดร.พระมหาสมพร	ชุตินฺธฺโย	วุฒวา	เจ้าอาวาส วัดคลองส่งน้ำ
๒๑.	พระอธิการปวัน	สติเวปฺลฺโล	เนื่องกระโทก	เจ้าอาวาส วัดใหม่หนองบอน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๒๒.	พระอธิการอริยา	อริยวโส	เหมวรรณท์	เจ้าอาวาส วัดตะคลองหลง
๒๓.	พระครูพิสิษฐ์นวกา	อาจารย์คุตโต	สุขขุนทด	เจ้าคณะตำบลสระจรเข้ วัดสระจรเข้
๒๔.	ดร.พระมหาประเสริฐ	สนุดจิตโต	สวายทอง	เจ้าอาวาส วัดบ้านหนองรังกา
๒๕.	พระมหานรงค์	ปญญาปสุโต	ผิวสำโรง	รองเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่ (มรณภาพ) วัดหงส์
๒๖.	พระครูสุตปัญญาท	คุณสโน	เสนพลกรัง	เจ้าคณะตำบลพลกรัง วัดสี่มุมบูรพาราม
๒๗.	พระครูปลัดนายกวัฒน์	จิรปัญญา	ประสงค์กุล	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดประโดก
๒๘.	พระครูปิยสีลากร	ปิยธโร	ประเมตรี	เจ้าคณะตำบลโนนสมบูรณ์ วัดโนนสมบูรณ์
๒๙.	พระครูสุตวรากร	ธีรวโส	บนสันเทียะ	เจ้าคณะตำบลหนองระเวียง วัดหนองระเวียง
๓๐.	พระครูโสภณภัทรกิจ	สิริจันท	คำเวียง	เจ้าคณะตำบลในเมืองชัยภูมิ วัดทรงศิลา จ.ชัยภูมิ
๓๑.	พระครูสังวรศีลวิสุทธิ	สณฺฑโม	กือสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดใหม่ด่านขุนทด
๓๒.	พระครูไวยาธมมคุณ	คเวสโก	นามรักษ์	เจ้าอาวาส วัดต่างตา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๓๓.	พระบุญธรรม	ฐิตมโน	เจื่อนกลาง	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดใหม่ประตูลัย
๓๔.	พระครูโกวิทวิวัฒน์คุณ	โกวิท	อยู่บุรี	เจ้าคณะตำบลหนองบุนนาก วัดหนองบุนนาก
๓๕.	พระครูพัฒนกิจจานุรักษ์	พนมุตโต	เพชรรวม	เจ้าอาวาสวัดของแยง วัดของแยง
๓๖.	พระครูสุธรรมประสิทธิ์	กนฺตมโม	ศิรินอก	เจ้าคณะตำบลจนอ็ด วัดกระเพรา
๓๗.	พระครูนันทประโชติ	ชุตินนโท	อัมพุดชา	เจ้าคณะตำบลโนนสูง วัดบัว
๓๘.	พระครูโสภิตธรรมประยุต	อุตตมปญโญ	สงสระ	เจ้าอาวาสวัดคลองสารเพชร วัดคลองสารเพชร
๓๙.	พระอธิการสังเว	วรญาโน	งานกระโทก	เจ้าอาวาสวัดประชาวาส วัดประชาวาส
๔๐.	พระครูจันทสวประยุต	จนฺทสโร	ลีลน้อย	เจ้าคณะตำบลหินโคน วัดหินโคน
๔๑.	พระอธิการธีรญาณ	ญาณสุจิ	เถาว์ทิพย์เดชบุญ	เจ้าอาวาส วัดโคกป่าแพ่ง จ.ปราจีนบุรี
๔๒.	พระอธิการสมหวัง	จิตตปลาโท	ประสิทธิ์พันธุ์	เจ้าอาวาส วัดหนองสายไพร
๔๓.	พระครูจันทสุธรรมมาภรณ์	จนฺทสโร	จะรัมย์	เจ้าอาวาส วัดสวนพริกไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๔๔.	พระครูประโชติชัยคุณ	จันทโชโต	อินทจินดา	เจ้าอาวาส วัดหนองบัวทุ่ง
๔๕.	พระครูวิสาขารวกิจ	วิสาขโท	วงศ์กลาง	จอ.โนนสูง วัดหนองหว้า
๔๖.	พระครูสิริอรุณภาส	โอภาโส	มีแก้ว	จต.โพธิ์กลาง-ไชยมงคล วัดหัวสะพาน
๔๗.	พระครูสุธรรมานุรักษ์	รฤชิตมโม	สุวรรณดี	จอ.ประทาย วัดกระโดน
๔๘.	พระชัยสยาม	ญาณโก	เทียมกระโทก	เจ้าอาวาส วัดโนนตาพรหม
๔๙.	เจ้าอธิการธีรศักดิ์	ธมฺมธีโร	เสาวศิริ	เจ้าคณะตำบล วัดหนองสาหร่าย
๕๐.	พระครูโพธิธรรมานุกล	สัลเตโช	ชุดจัน	รองเจ้าอาวาส วัดโพธิ์ย้อย
๕๑.	พระครูปัญญาวุฒิคุณ	ปัญญาพล	น้อมกลาง	เจ้าคณะตำบลด่านคล้า วัดเมืองที
๕๒.	พระมหาสมนึก	ตปัสสโล	สันตอน	เจ้าอาวาส วัดทุ่งยาว จ.ปราจีนบุรี
๕๓.	พระครูวิบูลโพธิภาวิรัต	ยโสธโร	องค์ยา	เจ้าคณะอำเภอศรีมหาโพธิ วัดใหม่กรงทอง จ.ปราจีนบุรี
๕๔.	พระอธิการเฉลา	นนฺทโก	สีวังนอก	เจ้าอาวาส วัดจันอัด อ.โนนสูง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๕๕.	พระอธิการเนตร	อภิวณฺโณ	แถมพิมาย	เจ้าอาวาส วัดทุ่งสว่าง
๕๖.	พระครูไพโรจน์ศีลคุณ	สีลานฺโณ	ศรีหมื่นไวย	เจ้าอาวาส วัดบึงทับช้าง
๕๗.	พระครูสุตวิहारวัฒน์	ทนต์จิตฺโต	บรรลือสำโรง	เจ้าอาวาส วัดบ้านกล้วย
๕๘.	พระครูวิสุทธิคุณสาร	วิฑฺฒปาโล	จันทร์สันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดเก่าประตูชัย
๕๙.	พระอธิการประสิทธิ์	ฐานวโร	ชมพุดทรา	เจ้าอาวาส วัดโนนสะอาด
๖๐.	พระครูถาวรโพธิภิกษุ	ถาวรธมฺโม	ปราณี	เจ้าอาวาส วัดธรรมโพธิ์ศรี จ.ปราจีนบุรี
๖๑.	พระใบฎีกาปรีชา	เขมาสโย	ถึงกลาง	รองเจ้าอาวาส วัดหนองจอก
๖๒.	พระครูวรธรรมทัต	ธมฺมทินฺโน	ไกลกลางตอน	เจ้าคณะอำเภอนองบุญมาก วัดชัยตะคร้อ
๖๓.	พระมหาวิจิตร	ธีรญาโน	แสงกล้า	เจ้าอาวาส วัดคลองยาง
๖๔.	เจ้าอธิการสุชาติ	นาถโกโร	ชมกลาง	เจ้าอาวาส วัดใหม่เกษม
๖๕.	พระอธิการปุ่น	ถาวโร	โยงกระโทก	เจ้าอาวาส วัดโคกสูง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๖๖.	พระครูปริยัติพัฒนานุกุล		ถูกขุนทด	เจ้าอาวาส วัดวังโป่ง
๖๗.	พระครูจันทสรวารณุต จันทสาโร		จันทร์โพธิ์	เจ้าอาวาส วัดคลองตอง
๖๘.	พระครูชัยมงคลวัฒน์ อคฺคปญฺโญ		ขอสวยกลาง	เจ้าคณะตำบล วัดชัยมงคล
๖๙.	พระเกิด	จิตญาโณ	ดุนขุนทด	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดกลางปึกธงชัย
๗๐.	พระครูประสุตศีลคุณ ปิยสีโล		จันทร์งาม	เจ้าอาวาส

วัดราษฎร์เจริญศรัทธาธรรม

๗๑.	พระครูพัชรปัญญากร ปญฺญาวิโร	โตลำเภา		เจ้าคณะตำบล วัดพิมพ์าราม
๗๒.	พระครูพิพัฒน์ญาณสุนทร ดิฏฺขญาโณ	วงษ์ขวัญ		เจ้าคณะตำบล วัดวังน้ำฝั้น
๗๓.	พระครูไพศาลสุทธฺิคุณ ลทฺธคุโณ	พื้งสันเทียะ		เจ้าอาวาส วัดชายพะเนา
๗๔.	พระครูวิสุทธิปทุมมาร สฺวจโน	โพธิ์กิ่ง		รองเจ้าคณะอำเภอสัตตว วัดลาดบัวขาว
๗๕.	พระครูสมุห์พิสิฐ ปมุทิโต	มักขุนทด		เจ้าคณะตำบล วัดท่าชีเหล็ก
๗๖.	พระครูสมุห์สำเร็จ ปญฺญาสาโร	แหม่มกรบุรี		เจ้าอาวาส วัดบึงไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๗๗.	พระครูสุพัฒนธรรมมารณ์	ยสปาโล	เสนววรรณกุล	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดสุทธจินดา
๗๘.	พระครูอุทัย	ปากไร	มรกต	เจ้าอาวาส วัดโคกเขื่อน
๗๙.	พระใบฎีกาเกรียงไกร	ธมมทินโน	เพชรศรี	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดประคำ
๘๐.	พระปลัดบังเอิญ	พลวโร	พูลพิพัฒน์	เจ้าคณะตำบล วัดวงษ์พัฒนา
๘๑.	พระปลัดสมบัติ	วรปญโญ	โสมากุล	เจ้าอาวาส วัดหนองตะเคียน
๘๒.	พระครูสิริกิตติสาร	กิตติสาโร	ซีมกระโทก	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดโกศลสีตาราม
๘๓.	พระมหาตวงประทีป	จันทปญโญ	บุรพาวิเศษศิริ	เจ้าอาวาส วัดบุรพาวิเศษศิริ
๘๔.	พระมหาทวี	วิสารโท	บุญทะมาตร์	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดนครธรรม
๘๕.	พระครูปัจจันตเขตคณารักษ์	ทิมายุโก	คำบาง	เจ้าคณะอำเภอบาง วัดตาพระยา
๘๖.	พระมหาสมาน	เกสรธมโม	ภูมะเรียง	เจ้าคณะตำบล วัดโพธิ์
๘๗.	พระครูวินัยธรสมาน	ฐานุตโตโร	โพนขุนทด	เจ้าอาวาส วัดบ้านหาญ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๘๘.	พระมหาอุทัย	อุทโย	บวรสันเทียะ	เจ้าอาวาส วัดบ้านชาด
๘๙.	พระสวัสดิ์	กิจจุสโร	คุลีตา	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดเวฬุนคราราม
๙๐.	พระอธิการบุญส่ง	ญาณรโต	สินเธาว์	เจ้าอาวาส วัดโคคลาน
๙๑.	พระอธิการประภาส	ญาณวฑฺฒโน	นึกกระโทก	เจ้าอาวาส วัดทับช้าง
๙๒.	พระอธิการรังสรรค์	จนฺทโชโต	ดัดญาวัตร	เจ้าอาวาส วัดหนองแคน
๙๓.	พระอธิการลับ	ญาณวฑฺฒโน	กรกัฏ	เจ้าอาวาส วัดภูหลวงพรหมวาส
๙๔.	พระอธิการสมพงษ์	ปิยทสุโส	วัฒนา	เจ้าอาวาส วัดเทพพัฒนา
๙๕.	พระครูบุญเขตสิริคุณ	สิริปญฺโญ	สุภมาต	เจ้าอาวาส วัดบ้านนา
๙๖.	พระอธิการสำรวม	จิตตปญฺโญ	วงษ์จ้อย	เจ้าอาวาส วัดดอนใหญ่
๙๗.	พระอธิการสุพจน์	ปิยาจาโร	กายขุนทด	เจ้าอาวาส วัดหนองแวง
๙๘.	พระอธิการสุระพล	ติสฺสวโส	ปักกาทัง	เจ้าอาวาส วัดหนองจาน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๙๙.	พระอธิการสุวรรณ	ฉนฺทโก	บำรุงกลาง	เจ้าอาวาส วัดบ้านกลึง
๑๐๐.	พระสมศักดิ์	นนฺทสาโร	ประคองกลาง	รองเจ้าอาวาส วัดพลสงคราม
๑๐๑.	พระชำนาญ	สิริวณฺโณ	องอาจ	รองเจ้าอาวาส วัดเทพประสิทธิ์ธาราม
๑๐๒.	พระชูชาติ	สุชาโต	เชื้อจันทิก	รองเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม
๑๐๓.	พระพงษ์ศักดิ์	พลวิโส	อ้อยสิน	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม
๑๐๔.	พระภาณุ	กนฺตสีโล	ปราณีตพลกรัง	รองเจ้าอาวาส วัดราษฎร์เจริญศรัทธาราม
๑๐๕.	พระคุณิเทศธีรธรรม	ชมฺมิโก	สนนา	เจ้าอาวาส วัดขามขุ่นร่ม
๑๐๖.	พระครูสิริศณฺดานุรักษ์	ฉินฺนาลโย	อินตรา	เจ้าคณะอำเภอยะรัง วัดศิริโกศาภิรมย์
๑๐๗.	พระครูสุนทรกิจวิมล	กิตฺติภทฺโท	เบขุนทด	เจ้าอาวาส วัดโนนระเวียง
๑๐๘.	พระครูสมนธรรมวิสุทธิ	สมฺโน	หลงพิมาย	เจ้าอาวาส วัดอาสนาราม
๑๐๙.	พระครูอุดมชัยสิริ	อนฺุตโต	กุลสุวรรณ	รองเจ้าคณะอำเภอยะรัง วัดชัยศรีศรณาราม
๑๑๐.	พระครูโสภาสกิจจานุกุล	ตณฺติปาโล	เกตุสูงเนิน	เจ้าคณะตำบล วัดศิริบ้านไร่
๑๑๑.	พระครูชอบ	จารุวิโส	ทองคำ	เจ้าอาวาส วัดหนองบัว

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๑๒.	พระปลัดอุดม	ติสฺสวโส	หยั่งบุญ	เจ้าอาวาส วัดโสภการาม
๑๑๓.	พระไพศาล	บสฺสปาโล	ศรีสมพงษ์	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดหลักร้อย
๑๑๔.	พระมหาบุญส่ง	คุตฺตสีโล	หมื่นสีพรม	เจ้าอาวาส วัดพลสุวรรณ
๑๑๕.	พระรุ่ง	โรจนธมฺโม	หมายดี	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดใหม่หนองบัวรี
๑๑๖.	พระครูอินทธรรมมาภรณ์ เทวมินโท		บำรุงนอก	เจ้าคณะตำบล วัดตระคร้อ
๑๑๗.	พระอธิการชาติรี	พรหมโชโต	สังเกต	เจ้าอาวาส วัดหนองหญ้าขาว
๑๑๘.	พระธรรมธรประหยัด	ฐิติสีโล	ลาวพิมาย	เจ้าอาวาส วัดปรางค์ทอง
๑๑๙.	พระอธิการเพิ่ม	อโสรโร	ถิจอหอ	เจ้าอาวาส วัดช่องอู่
๑๒๐.	พระอธิการไพวงษ์	พลญาโณ	นามหาวงษ์	เจ้าอาวาส วัดคลองคันฉอ
๑๒๑.	พระอธิการวินัย	ขนฺติธมฺโม	โพธิ์ชู	เจ้าอาวาส วัดนพคุณทอง
๑๒๒.	พระอธิการสมหมาย	ฐิตมโน	ผาคำ	เจ้าอาวาส วัดศรีกบินทร์
๑๒๓.	พระอธิการเสน่ห์	ติคุชปญฺโญ	อ่อนสูงเนิน	เจ้าอาวาส วัดโนนคำ
๑๒๔.	เจ้าอธิการแถม	จตุตฺตโณ	พินนิมพลี	เจ้าคณะตำบล วัดละลม

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	ตำแหน่ง
๑๒๕.	พระอธิการบุญจันทร์	เชมธมโม	อันไฮ	เจ้าอาวาส วัดอันไฮ
๑๒๖.	พระครูวัชรินทร์	สุจิตโต	คำลุย	ผู้ช่วยเจ้าอาวาส วัดรัตนชมภู
๑๒๗.	พระครูสุวรรณธรรมโกศล	สุวณฺโณ	ศรีสวรรค์	เจ้าคณะตำบล วัดชัยยาง
๑๒๘.	เจ้าอธิการประยูร	ฐิติญาโณ	ตอรับรัมย์	เจ้าคณะตำบล วัดโนนรังป่อแดง
๑๒๙.	พระอธิการบุญมี	สิริบุญญ์	ละอองเอก	เจ้าอาวาส วัดหนองจานเหนือ
๑๓๐.	พระปลัดจวน	พรมุขโต	ทองมา	เจ้าอาวาส วัดวังขวาง
๑๓๑.	พระครูสุตธรรมวิสิฐ	เมตตจิตโต	คชสิทธิ์	เจ้าคณะตำบล วัดเดิม

ทำเนียบพระพุทธศาสนาตรบัณฑิต (พธ.บ)

รุ่นที่ ๑ - ๑๗

(๒๕๓๔ - ๒๕๕๐)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๓๔)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุบรรณ ^๑	ปญฺญาวชิโร	แจ่มแจ้ง	สระแก้ว
๒.	พระสถิตย ^๒	กิตฺติโสภโณ	ผ่องอำไพ	ศรีษะละเล็ง
๓.	พระมหาเสรี ^๓	พุทธรทฺธิโก	ศรีงาม	กลางปักธงชัย
๔.	พระทองพูน	จกฺกวโร	กันธียา	บุรพ์
๕.	พระเฉลิมพล	อภิพลโ	พลमुख	สระแก้ว
๖.	พระกรินทร์	จิตฺตกาโร	จิตต์หมั่นไวย	หนองหญ้างาม
๗.	พระสวาท ^๔	ธมฺมโร	สืบพันธ์	สมอราย
๘.	พระมหามานพ	นิภาชโร	นพพันธ์	ศาลาลอย
๙.	พระทองศักดิ์	สุเมโธ	บุญเทศ	ป่าจิดตสามัคคี
๑๐.	พระมหามานัส	ญาณเทโว	นวลสุวรรณ	สะแก
๑๑.	พระใบฎีกาถลอง	ปญฺญาวฑฺฒโน	พึงสูงเนิน	มะเกลือใหม่
๑๒.	พระมหาวิเชียร	สุวชิโร	ไล่ทอง	สุทธจินดา
๑๓.	พระสุชาติ	สจฺจาสโก	สืบพันธ์	สมอราย
๑๔.	พระสม	สมาจาโร	เพชรหมื่นไวย	ท่ามะยม
๑๕.	พระวิเทศ	สุเมโธ	ท้าวเกษ	อีสาน
๑๖.	พระศิริ	สิริจฺจนโ	พื่อนามแดง	วัดม่วง
๑๗.	พระเฉลิม	ยโธโร	ดอกกระโดน	วัดช่องอยู่
๑๘.	พระมหาจำลอง	เชมจาโร	เพลงกระโทก	วัดหนองบัวรอง

^{๑-๓} เก็บารดิณยมอันดับสง

๓. อาจารย์ประจำ

๗. อาจารย์ประจำ

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

คณะพุทธรศาสตร วิชาเอก พระพุทธรศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาคมสัน*	สนตมโน	ทองนอก	ทุ่งสว่าง
๒.	พระประพันธ์*	ญาณเวโร	นีกกระโทก	แจ้งนอก
๓.	พระมหาปฐมพงษ์**	ปิยภาณี	แสนสุข	เดิม
๔.	พระมหาพุทธา	โชติญาโณ	มูลเทพ	พระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหานิรันดร์	ธมฺมทีโป	ขอสินกลาง	ทุ่งสว่าง
๖.	พระไพวัลย์	จิตตคุตโต	จิตจะโป๊ะ	ม่วง
๗.	พระสมพงษ์	สิริวิฑฒโน	เถาว์พุตซา	โพธิ์
๘.	พระอธิการอิต	สัวโร	ลอยสายออ	หลักร้อย
๙.	พระสมพงษ์	ปญญาโว	ศรีมหาชัย	ทรงศิลา
๑๐.	พระประยูร	ขนฺติโก	วรสันเทียะ	ราษฎร์บำรุง

* - ** เกียรตินิยมอันดับสอง

๑. เจ้าหน้าที่ทะเบียนนิสิต

๒. อาจารย์ประจำ

๔. อาจารย์ประจำ

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาไพสิทธ์ ^๑	ธมฺมวโร	สัตยวรุ	บุรพ์
๒.	พระมหาคำภา ^๒	ปญฺญาปสุโต	อินมณี	สะแก
๓.	พระมหาผ่อง ^๓	ฐิตสีโล	จันทะเนา	สะแก
๔.	พระมหาสมจิต ^๔	ทีปวโร	ทองอาบ	หลักร้อย
๕.	พระมหาศิริวัฒน์ ^๕	วฑฺฒนเมธี	เดชสุนทร	ราชสีมา
๖.	พระมหาประกาศ ^๖	อภุคฺคปญฺโญ	เหขุนทด	บุ่ง
๗.	พระมหาโกศล	วิสุทธิจาริ	สว้อยสูงเนิน	พายัพ
๘.	พระสพฺง	อินทวโร	นาคพันธ์	โพธิ์เมืองปัก
๙.	พระวัชรพล	เดชปญฺโญ	ชอบพิมาย	ตาเงิน
๑๐.	พระทองคำ	ชนฺติโก	อินทะเนน	สมอราย
๑๑.	พระฉัตร	เดชปญฺโญ	ชวนงูเหลื่อม	หนองจอก

* เก็บสถิติยมอันดับสอง

๒-๙ เก็บสถิติยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาตุงคักดิ์ ^๑	ลากสมปนโน	ชินสันเทียะ	พระนารายณ์มหาราช
๒.	พระมหาบุญมี ^๒	ฐิตวฑฒโน	คันทะนาค	สะแก
๓.	พระมหาสุรพงษ์ ^๓	สุนทรเมธี	คงสัจย์	พระนารายณ์มหาราช
๔.	พระมหาทองดี ^๔	จนทสุวณโณ	อุปถัมภ์	โพธิ์
๕.	พระมหาเทวินทร์ ^๕	ญาณเมธี	วันธงไชย	ทุ่งสว่าง
๖.	พระมหาพิศยาม ^๖	สิริปัญโญ	นนท์โค	พ่ายัพ
๗.	พระมหาธนากร	ฐิตสีโล	ปะเสทะกัง	ทุ่งสว่าง
๘.	พระชาตรี	ธมมโกวิโท	โททอง	พระนารายณ์มหาราช
๙.	พระเอี่ยม	นามธมโม	เสริมศรี	พลับ
๑๐.	พระมหาอุดม	ฐานกโร	โรพินดุง	พระนารายณ์มหาราช
๑๑.	พระเชิด	ฐานุตตโม	เทียมกระโทก	บุรพ์
๑๒.	พระมหาสมเกียรติ	กิตติเมธี	นิติสุข	พ่ายัพ
๑๓.	พระสราวุธ	มหาปัญโญ	จันทร์ทิพย์	สระแก้ว
๑๔.	พระมหาเฉลิมว	ธมมโชโต	โพธิ์ดี	โพธิ์

* - ๖ เกียรตินิยมอันดับสอง

๑. อาจารย์ประจำ

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

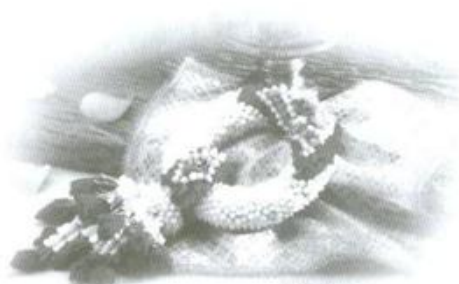
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระประดิษฐ์ ^๑	อาสโก	ว่าพึง	พลับ
๒.	พระมหาดาว ^๒	อดุทธิโป	เพชรหมื่นไวย	บึง
๓.	พระมหาวิชชัย ^๓	ธมฺมโชโต	นาคำสี	สระแก้ว

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระสมเด็จ	รฤชิตธมโม	พวงพิมาย	สามัคคี
๒๐.	พระสนั่น	จันทปฐโชโต	ชำนาญเท	พะเนาว์
๒๑.	พระสมุห์ไสว	พุทธสโร	มหายศนันท์	โพธิ์
๒๒.	พระสนิท	สญฺญโม	เกษมสูงเนิน	มะขามเฒ่า
๒๓.	พระศรีเต็ม	ฉนฺทโก	หวังนากลาง	ศรีชะละเลิง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรกิตติลักษณ์ ^๑		สุภิชะ	บึง
๒.	พระมหาบุญเพ็ง ^๒	จรรวณโณ	สีหราช	บึง
๓.	พระมหาประทีป	วิสารโท	วิโมกข์รัตน์	โพธิ์
๔.	พระมหาอำนาจ	พุทธญาโณ	สงวนกลาง	แจ้งนอก
๕.	พระมหาวัฒนา	ชินวโร	ปาละวงศ์	พายัพ
๖.	พระมหาพูนศักดิ์	โชติปัญโญ	สีด้า	พายัพ
๗.	พระมหาวิชัย	ชุตินุสโร	ผิวเงิน	พายัพ
๘.	พระมหาสุนันท์	จันทโชโต	หาญอาสา	หลักร้อย

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๙)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก สังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรวินัย [*]		ตรงกลาง	สะแก
๒.	พระมหาอุทธรณา ^๓	นราสโก	พูนเกิดมะเรียง	พระนารายณ์มหาราช
๓.	พระมหาสุพัฒน์ ^๓	ปริบุญโน	ลาไป	ตะกุดเครือปลอก
๔.	พระมหาสุทธิรักษ์ ^๔	คุณเสโน	เสนพลกรัง	พระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหาทำนอง ^๔	อุฏฐานสิกขโต	วงศ์จอม	สมอราย
๖.	พระมหาวิชัย ^๖	กิตติคุณโน	เสาพะเนา	สูงจ้อหอ
๗.	พระมหาบุญธรรม ^๖	วิสุทธิเมธี	เขยปิ่นกลาง	สะแก
๘.	พระมหาสาคร ^๖	จิรวุฒโน	สุวรรณจารย์	ใหม่สุนทร
๙.	พระมหาคำภีร์ ^๖	ภูวิสีโล	พันจินดา	พลับ
๑๐.	พระมหาสฤษดิ์ ^{๑๐}	จิตสวโร	อาจปานกลาง	สมอราย
๑๑.	พระมหาบรยงค์ ^{๑๑}	กุลวุฒโน	เยี่ยมจะบก	หงษ์สวนหมาก
๑๒.	พระมหาบุญเลิศ ^{๑๒}	ธมมทสสี	โอริสุข	พายัพ
๑๓.	พระมหาไพฑูรย์ ^{๑๓}	วิฑูโร	คงจันทร์	บึง
๑๔.	พระมหาระพีรินทร์	ปญญาสิริ	พงษ์กาญจน์	พระนารายณ์มหาราช
๑๕.	พระมหาปกันนท์	พุทธิเมธี	พิลาพันธ์	พายัพ
๑๖.	พระมหาสมศักดิ์	ชวนเมธี	สนพะเนา	สะแก
๑๗.	พระสมศักดิ์	กนตสีโล	แทนไธสง	พระนารายณ์มหาราช
๑๘.	พระมหาศรัทกดิ์	สิริสุโข	เนตรกุล	พระนารายณ์มหาราช

* - ๑๐ เกียรตินิยมอันดับสอง

๓ ผอ.สำนักงานวิทยาเขตนครราชสีมา

๖ อาจารย์ประจำ

๑๒ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระมหาไชยรัตน์	ปิยสีโล	นาเมือง	ชัยมงคล
๒๐.	พระมหาสุทธิพล	ธมมรสี	คุณแก้ว	พายัพ
๒๑.	พระมหาสุพัฒน์	อศุควโร	ชัยเสนา	โพธิ์
๒๒.	พระมหาสุทธิศักดิ์	เมตฺตาจาโร	แก้วดก	พระนารายณ์มหาราช
๒๓.	พระมหาบุญธรรม	กल्याณ	พรหมะลัง	อีสาน

ทำเนียบพระพุทธศาสนตบัณฑิต (พร.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสิริชัย*	ปญฺญาปสฺสโต	จรโคกกรวด	หนองจอก
๒.	พระมหาพงษ์เชษฐี*	ธีรโร	ไกรจันทร์	พายัพ
๓.	พระมหาบุญเลิศ*	ชิตมาโร	โพธิ์สูงเนิน	พายัพ
๔.	พระมหาสถาพร	ญาณวฑฺฒโ	ภาคพรหม	พายัพ
๕.	พระมหาแดนชัย	กิตฺติคุตฺโต	บุญเรืองวิเศษ	พายัพ
๖.	พระมหาจันทร์	คุณวฑฺฒโ	ไชยคอน	บึงพระ

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเนตรσανิตย์ ^๑		ชาญสงคราม	บึง
๒.	พระมหาอุทัย ^๒	ญาณวิโร	เจริญชัย	บึง
๓.	พระมหาชูศักดิ์ ^๓	ญาณวีรสี	ปะหุปะปา	ทุ่งสว่าง
๔.	พระมหาเสถียร ^๔	ชาติเมธี	ทั้งทองมะดัน	สะแก
๕.	พระมหาธนวิชัย ^๕	จันทรสี	เชลิกกระโทก	เวฬุวนาราม
๖.	พระมหาปัญญา ^๖	อคคฺชมโม	พักรัมย์	ราชสีมาราม
๗.	พระมหาวิบูลย์	โชติวิฑฒโน	อุ่นแก้ว	บึง
๘.	พระมหาเขียน	ติคุชปญโญ	สมร	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธรูปปางนาคปรก (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก สังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาปัญญานันท์ ^๑	สิริมงคล	ปางคำ	พลับ
๒.	พระธำม ^๒	ธมฺมสิริ	บุตรศรีภูมิ	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาบุญหาร ^๓	จาวุสิริ	สภามหากุล	บึง
๔.	พระนิกรม ^๔	วรธมฺโม	หมอลือ	ทุ่งสว่าง
๕.	พระมหาสิริยุช ^๕	ธมฺมทินโน	สมยิ่ง	โพธิ์
๖.	พระมหาสมหมาย ^๖	อตุกคตญฺญ	อัครกตญฺญ	ประมวราชบุรี
๗.	พระสายชล ^๗	สุเมธโส	อ่ากลาง	เวฬุวนาราม
๘.	พระมหาสมศักดิ์ ^๘	อหิสโก	วิสันเทียะ	ศรีษะละเล็ง
๙.	พระมหาวัชรกิจ ^๙	รุกขปาโล	กวตนอก	ชัยตะคร้อ
๑๐.	พระมหาสมปอง ^{๑๐}	เขมรโต	นุพลกรัง	พ่ายัพ
๑๑.	พระมหาพิระพงษ์	ธีรวิโส	จำปิกกลาง	ราชบุรีมารุง
๑๒.	พระอิน	ฐานวโร	บุญไสย	อีสาน
๑๓.	พระดิเรก	ธีรปัญโญ	เหมียงสันเทียะ	พระนารายณ์มหาราช
๑๔.	พระสุวัฒน์	กิตติธโร	ชินนอก	หนองปรุ
๑๕.	พระบุญชู	ฐิตปัญโญ	ทองแก่น	บึง
๑๖.	พระวินัย	วาทินโน	สานกลาง	เวฬุวนาราม
๑๗.	พระมนัส	ยสินฺธโร	เกิดช่อ	หนองหญ้างาม
๑๘.	พระมหาประเดิม	เขมวโร	ขามโนนวัด	หนองไผ่

ทำเนียบพระพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระกอสกุล	ปวฑฒโน	บุตรเนียร	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธศาสนดรรชนี (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสำราญ ^๑	กมฺมสฺสโร	โพธิ์กลาง	บุรพ์
๒.	พระมหามนัสวิ ^๒	ชินวโร	ไชโย	ราษฎร์บำรุง
๓.	พระบุญศรี ^๓	ภูมิปญฺโญ	สดใส	ศาลาทอง
๔.	พระมหาสวัสดิ์ ^๔	กวิสสโร	วิมุกตะกุล	บึง
๕.	พระมหาสุเทพ ^๕	โชติธมฺโม	ดามี	หนองโสมง
๖.	พระมหาติเรก ^๖	อภิวัฑฒโน	สันทาลุนัย	โคกพรม
๗.	พระประทวน	เดชสโร	ทานกระโทก	หลักร้อย
๘.	พระศิริชัย	คุณธมฺโม	เทียมหัวนอก	โคกไม้
๙.	พระสิทธิชัย	สิริธมฺโม	เจริญรัมย์	สวนพริกไทย
๑๐.	พระสายันต์	ญาณวีโร	เทียนพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๑.	พระมหาสุธีร์	ฐานิสฺสโร	ดอนกระโทก	แจ้งนอก
๑๒.	พระก้าน	กนฺตวณฺโณ	อะโรคา	กุสุมภ์สัทธาธรรม
๑๓.	พระศุภวัจน์	ทีปธมฺโม	ศรีสระน้อย	ศาลาเย็น
๑๔.	พระมหาปรีมปรีชัญญ์	จันทสวณฺโณ	ขันอาสา	บ้านเกาะ
๑๕.	พระประทวน	สญฺญโม	ประคองสุข	ทุ่งสว่าง

^๑ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง
๒ - ๖ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระสุรัตน์*	สุนทรธมโม	บุณฑ	สระจรเข้
๒.	พระมหาวิรัตน์	อัครจิตโต	มุตผา	สุทธจินดา
๓.	พระบุญจวน	อาภากรโ	บุญเจือ	สมเด็จพระแดนสงฆ- แสงธรรมเวฬุาราม
๔.	พระอธิการอริยา	อริยวิโส	เหมวรานนท์	ตะคลองหลวง
๕.	พระมหาเสถียร	อาจาโร	ไล่ทอง	สุทธจินดา
๖.	พระครูพิสิษฐนวก	อาจารย์ศุโต	สุขขุนทด	สระจรเข้
๗.	พระมหาประเสริฐ	สนุดจิตโต	สวายทอง	หนองรังกา
๘.	พระภาณุพันธุ์	มหาวิโร	อัมพวัน	ม่วง
๙.	พระนิสรวร	ทนต์จิตโต	บุญศรี	ราชบุรบ้านรุ่ง
๑๐.	พระมหาสำราญ	สิริธมโม	นางกระโทก	หนองตะลุมพิก
๑๑.	พระมหาณรงค์	ปญญาปสุโต	ผิวสำโรง	หงส์
๑๒.	พระโชคอรุณ	ชินวโร	ชั้นนราสำโรง	ม่วง
๑๓.	พระบรรจง	มหาวิโร	เกษรแก้ว	อีสาน
๑๔.	พระเปลี่ยน	เดชปัญญา	พูนกลาง	สวนพริกไทย

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุวภูมิ*	ปิยภาณี	คณงมมาตย์	โพธิ์
๒.	พระมนัสชัย*	เมตตจิตโต	คชสิทธิ์	เดิม
๓.	พระมหาจำลอง**	เชมชมมุจจารี	ผ่องกระโทก	สะแก
๔.	พระมหาสุริยันต์**	อิสสรญาโณ	โพทะโสเม	ศาลาลอย
๕.	พระมหาสุพรหมเมธ*	ทินนญาโณ	แถวโสภา	บึง
๖.	พระสมพร*	ชุตติปัญโญ	วุฒิยา	คลองส่งน้ำ
๗.	พระประวิทย์**	ธมฺมวรีสี	สุขกระซอน	เดิม
๘.	พระมหาสมวงศ์**	ฐานิสฺสโร	ปลิงกระโทก	ท่าอ่าง
๙.	พระสมเกียรติ	กิตฺติคุตฺโต	พิขุนทด	ราษฎร์บำรุง
๑๐.	พระแช่ม	อมรธมฺโม	มีสวาย	โพธิ์
๑๑.	พระไพรินทร์	สิริคุตฺโต	บำรุงกลาง	กุสุมาภักขาราม
๑๒.	พระสุข	จิตฺตปัญโญ	เวสสันเทียะ	ศาลาลอย
๑๓.	พระพิ้วพล	วรุตฺตโม	ลักขขร	โคกไม้
๑๔.	พระสุชาติ	ยโสธโร	นาติชาติ	สระจรเข้
๑๕.	พระสิริวิจักขณ์	กิตฺญาโณ	ผกามาต	สระจรเข้
๑๖.	พระตุลา	ไกรโก	โพธิ์เงิน	สมอวาย
๑๗.	พระครูมณูธรรมโสภณ	ทาสจิตฺโต	อาจสิริ	บึง

* - ** เกียรตินิยมอันดับสอง

๖. รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๘.	พระมีชัย	อายุวฑฒโน	เดชขุนทด	หนองหญ้างาม
๑๙.	พระมหาวิจิตร	ธีรญาโณ	แสงกล้า	สมอราย
๒๐.	พระเย็น	สุตาคโม	โสปัญหารี	ดอนขวาง
๒๑.	พระปวัน	สติเวปุลโล	เนื่องกระโทก	ใหม่หนองบอน

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุรศักดิ์	จิตฺตมโม	พิมพ์า	สมอราย

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรมนุญ		จกคอกกลาง	สะแก
๒.	พระมหามานพ	ชินวโร	พุ่มทอง	หัวสะพาน
๓.	พระมหาสมชาย	รฤชิตมโม	หาญเสมอ	ต่างตา
๔.	พระมหาศรีมงคล	ปิยสิโล	ศิริวัฒน์	สะแก
๕.	พระมหาสุริ	จกกวโร	โยทะกา	บุรพ์
๖.	พระปัญญา	อริยปญโญ	ศรีธรรม	เดิม
๗.	พระหวัม	ปิยจาโร	วางขุนทด	สระจรเข้
๘.	พระครูโสภณภัทรกิจ	สิริจโนโท	คำเวียง	ทรงศิลา

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระผดุงพล ^๓	ปภาจาโร	ใสเหลี่ยม	โพธิ์เมืองปัก
๒.	พระมหาปัญญา ^๓	ติคุชปญฺโญ	ทองคุณ	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาสมพล ^๓	กตปุญฺโญ	ทองนำ	ม่วง
๔.	พระมหาบุญสุข ^๔	สุทธิญาโน	ชนะชัย	พ่ายพิ
๕.	สามเณรมนัส ^๕		อุทัยชิน	ศาลาลอย
๖.	พระมหาชมพู ^๖	วิสุทธสโร	ตัดอุยาวัฒน์	บึง
๗.	พระมหาสุโข	กวีโร	กลมกลาง	ศาลาเย็น
๘.	พระมหาสุริยา	อภิวิฑฒโน	สงรัตน์	ศาลาลอย
๙.	พระมหาสนิท	ชุตินฺธโร	แป้นรินทร์	ต่างดา
๑๐.	พระบุญจันทร์	จันทสโร	พันทวงค์	พระนารายณ์มหาราช
๑๑.	พระมงคล	มหานาโม	คบขุนทด	หนองหญ้างาม
๑๒.	พระมหาสมพร	วิจิตรธมฺโม	ไพเราะโทก	ทุ่งสว่าง
๑๓.	พระสมหวัง	สุเมโธ	อินทวงศ์	ต่างดา
๑๔.	พระสาลี	ปัญญานโน	จงหาญ	กุสุมภ์สัทธาราม
๑๕.	พระวินัย	ปภาโร	นิลพันธุ์	ทวายทอง
๑๖.	พระศุภชัย	จรณธมฺโม	จิรบุรณทรัพย์	สระจรเข้

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาวินัย*	สิริจันท	รัตนวิศิษฐ์	ทุ่งสว่าง
๒.	พระมหากิตติพงษ์*	สุนทรเมธี	ยกกระโทก	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาชาญ*	จิตตสวโร	ปรีดาสา	ทุ่งสว่าง
๔.	พระมหาชินวัฒน์	ชวนปญโญ	สังคะพะ	ศาลาลอย
๕.	พระมหาจำนอง	ยโสธโร	มุงหามกลาง	โพธิ์
๖.	พระบุญรอด	เดชธมโม	เมินขุนทด	อัมพวัน
๗.	พระอธิการสุภัทร์	สญฺญโม	กือสันเทียะ	ใหม่ด่านขุนทด

ทำเนียบพระพุทธศาสนาบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระพิพัฒน์ภาสน์*	บุญญทีโป	บุญเทียน	ดองตอง
๒.	พระมหาเรือง	ปญญาปสุโต	วิเวรัมย์	พ่ายพ
๓.	พระมหาบุญทัน	อภิบุญญ	ไชยพันธ์	พ่ายพ
๔.	พระมหาสะอาด	ญาณวโร	แสงจันทร์	จงกอ
๕.	พระสิริวิจิตร	กิตฺยาโน	ผกามาต	สระจรเข้
๖.	พระบุญรอด	เดชขโม	เมินขุนทด	ใหม่อัมพวัน

* เกียรตินิยมอันดับสอง

๑. อาจารย์ประจำ

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหานพรัตน์ ^๑	โกวิท	พรมทงษ์	พายัพ
๒.	พระประพนธ์ ^๒	สุชาติ	ชินขุนทด	บึง
๓.	พระมหาประสิทธิ์ ^๓	เชษฐาภิวฑฒโน	ดีสันเทียะ	พายัพ
๔.	พระมหาพิชิต ^๔	ชวนสิริ	ถาวรดิษฐ์	พายัพ
๕.	พระอัครรัตน์ ^๕	อัครปญโญ	เขียนค้างพลู	ตะกอลองเก่า
๖.	พระมหาสมบุรณ์ ^๖	อนาวโธ	เครื่องกันท์	พระนารายณ์มหาราช
๗.	พระพิชัย ^๗	ฐิตโสภโณ	ภูมิมหาศาล	บึง
๘.	พระจิรศักดิ์ ^๘	จิรธมโม	แสงประโคน	กองพระทราย
๙.	พระมหาประดิษฐ์ ^๙	ธีรปญโญ	พุทธานุ	สะแกแสง
๑๐.	พระพิธานวัฒน์ ^{๑๐}	อริยานุวัฑฒโน	ทะโคณสรน้อย	ราชบุรีบำรุง
๑๑.	พระมหาศรีศักดิ์ ^{๑๑}	เดชสี	มูลสาร	พายัพ
๑๒.	พระเดชาวุฒิ	อภิปญโญ	ทิพย์โกชน์	योगแยง
๑๓.	พระพจสง	จนทสาโร	มาขุนทด	หนองจะบก
๑๔.	พระมหาพงษ์พิสิฏฐ์	สุเมธ	สมทอง	พายัพ
๑๕.	พระมหาพันธุราช	กุศลสุวฑฒโน	ดีดวงพันธ์	พายัพ
๑๖.	พระมหาประเสริฐ	วิฑฐาโร	ประสงค์	โนนไทย
๑๗.	พระมหาเตียว	กิตติวฑฒโน	โปร่งสำโรง	ศาลาทอง
๑๘.	พระมหาธันวา	ธมมโร	เผ่นสูงเนิน	หนองบุนนาค

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๙.	พระมหาประเทือง	วิฑูรปัญญา	เสริมไหม	สุทธศรีสมังคลาราม
๒๐.	พระมหาสมพร	โชติธมโม	ชุ่มขุนทด	บุรพ์
๒๑.	พระสุชาติ	ยโสโร	นาดีชาติ	สระจรเข้
๒๒.	พระโชค	ธมฺมโร	งามสันเทียะ	ศาลาลอย

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะพุทธรศาสตร วิชาเอก พระพุทธรศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาอนันต์*	วชิรปัญญา	ปัญญาบุ	บึง
๒.	พระพัฒนพงษ์	ธีรภทโท	ไม้สันเทียะ	วัดป่าบ้านโพนบูลย์
๓.	พระชิต	ชินวโร	ชอบเรียบร้อย	วัดหนองหญ้างาม
๔.	พระอธิการประเสริฐ	คเวสโก	นามรักษ์	ต่างตา
๕.	พระวัชรชัย	อภิไชโย	สุรัตน์	สะแกแสง

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาธีรพงษ์*	กิสฺสโร	สุโขพันธ์	โกศลสิทธาราม
๒.	พระมหาบัวกัน	ญาณโสภโณ	อุทธา	สวนพริกไทย
๓.	พระมหาวิศิษฐ์	ภูริปัญโญ	วงศ์พระจันทร์	ประจักษ์มิตร
๔.	พระบุญธรรม	จิตมโน	เงื่อนกลาง	ใหม่ประจักษ์
๕.	พระมหาดำรงต์	สุทธิญาณโณ	จันทสิงห์	ศาลาลอย

* เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาเนื่อน ^๑	อุฎฐาโน	โรมรัมย์	ผาสุกการาม
๒.	พระมหาสิงขร ^๒	ปรียคุเมธี	กวตขุนทด	สวนพริกไทย
๓.	พระมหาภักติวัฒน์ ^๓	ภักติเมธี	เพชรนางรอง	วัดสะแก
๔.	พระสวน ^๔	เดชวโร	บุญห่วน	วัดพระนารายณ์มหาราช
๕.	พระมหาสุทนต์ ^๕	ธีรปญโญ	ดิสันเทียะ	บึง
๖.	พระภูริวัฒน์ ^๖	ฐิตญาโน	กระแสดเทศ	หนองปลิง
๗.	พระมหาสมคิด	ปญญาวโร	แสงแก้ว	ศาลาเย็น
๘.	พระมหาสุริยัน ^๖	สุริยปญโญ	เซตสงคราม	หนองปลิง

๑-๕ เกียรตินิยมอันดับสอง

๖ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

ทำเนียบพระพุทธศาสนาบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๔๔)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระรุ่ง	กนดสิริ	จัดศรีพะเนา	สามัคคี
๒.	พระปัญญา	กุศลจิตโต	ศรีเพชรสุพรรณ	มะเกลือใหม่
๓.	พระเจริญ	ภทราญาโน	พันธ์สำโรง	พระนารายณ์มหาราช
๔.	พระทองสุข	สิริมงคลโล	จันทราช	ศาลาเย็น
๕.	พระมหานิเวศ	ชินวโร	จงแจ้งกลาง	วังโป่ง
๖.	พระมหาคณาลักษณ์	ชุตินิพนธ์	คำมุงคุณ	บ้านห้วย
๗.	พระมหาพัฒน์พงษ์	สุภาภโร	เสาวเรือง	บึง
๘.	พระยอดชาย	เขมปนิพนธ์	เวียงนนท์	อุบลบรทิพย์
๙.	พระรัตนภพ	สติสมปโน	ทาทอง	อุบลบรทิพย์
๑๐.	พระชัชวาล	อาภาภโร	เกิดจันทิก	บ้านหล่ง
๑๑.	พระอธิการวิเชียร	อัครธมโม	วังพรม	ราชสีมาราม
๑๒.	พระมหาจำลอง	จันทนิพนธ์	สวีนรัมย์	ตาเสา
๑๓.	พระสมบุรณ์	ฐานธมโม	แจ่มอ่วม	บ้านหล่ง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระครูโกวิทพัฒนคุณ*	โกวิท	อยู่บุรี	หนองบุญนา
๒.	พระมหาณรงค์ฤทธิ์ ^๒	อนุนาโร	ละม่อม	พายัพ
๓.	พระมหาสิริวัตร ^๓	สิริวัตร	บัวไข	พายัพ
๔.	พระมหาสาย ^๔	สิดเตโช	ตันสันเทียะ	อีสาน
๕.	พระสุวรรณ ^๕	อโศโก	คะเชนรัมย์	กุสุมาภักขาราม
๖.	พระครูพัฒนกิจจานุรักษ์ ^๖	พนมมุตโต	เพชรราม	ยองแยง
๗.	พระมหาอัครชัย ^๗	กตปุญญ	เขียนไธสง	สว่างบูรพาราม
๘.	พระมหาวินัย	วินโย	นาสร้อย	ไชยคิตถาราม
๙.	พระมหาวิรัช ^๙	ธมฺมกโม	เหียบขุนทด	เขาสาด
๑๐.	พระใจ ^{๑๐}	สิริวิฑูโล	บึงหาญ	มะเริงน้อย
๑๑.	พระเชิด	กิตติปาโล	สมคณะ	ยองแยง
๑๒.	พระทวีชัย ^{๑๑}	ธมฺมธีโร	วิชัยสา	นากลาง
๑๓.	พระครูสุธรรมประสิทธิ์	กนฺตธมฺโม	ศิรินอ	กระเพรา
๑๔.	พระครูนนทประโชติ ^{๑๒}	ชุตินนฺโท	ยมพุดชา	บัว

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระจตุพร	จิรวฑฒโน	สุดนนท์	ใหม่บ้านดอน
๒.	พระปลัดอุดม	อุดมปญโญ	สงสุระ	คลองสารเพชร
๓.	พระภิชยพล	กตสาโร	หงวนไชสง	พลับทอง
๔.	พระมหาเกียรติศักดิ์ ^๑	เขมาภิรโต	แพวขุนทด	ใหม่อัมพวัน
๕.	พระมหานอม ^๒	เดชโว	ชาติฝึกแว่น	บ้านกรด
๖.	พระมหาประมวล ^๓	ฐานเมธี	ธนาวรณ	ต่างตา
๗.	พระมหาวิระ ^๔	รฤชโธ	อัมใจ	หงษาราม
๘.	พระมหาสุคนธ์	ญาณวิโร	เพชรนอก	เวฬุณาราม
๙.	พระมหาอำนาจ ^๕	ชนติโก	จงกลาง	ม่วง
๑๐.	พระอภิสิทธิ์	โอภาโส	การเว	สะแก
๑๑.	พระมหอนันต์	ติสสเทโว	อุปสิทธิ์	สุสาน
๑๒.	พระอำ	รัตนปญโญ	ศรีมคังพลู	ประชาวาส
๑๓.	พระชัยณรงค์	รัตนวณฺโณ	แก้วเลื่อน	หนองไร่

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาอุดมพงษ์	อัครมโม	ศรีภิรมย์	ทุ่งสว่าง
๒.	พระมหาสังวาลย์*	สัจจญาณ	เสนาชัยนักร	เวียงล้อม
๓.	ส.ณ.วิรัตน์		สุพรรณพงษ์	พายัพ
๔.	พระกนกภัทร*	จนทวโส	ประภาสพงษ์	สารธรรมาราม
๕.	พระบุญชู	ถามพล	พลไชสง	สว่างอารมณ์
๖.	พระบุญยืน*	สิริมงคล	เลียดกระโทก	สะแก
๗.	พระพรหมเมตร์*	สุจิตฺโต	สินปุ	ใหม่อัมพวัน
๘.	พระมหานาคินทร์*	อภิโร	ปิ่นศิริ	พลับ
๙.	พระมหาวิทย์*	เปสโล	วรลักษ	พายัพ
๑๐.	พระรุ่งนภา	ฐิตสิโล	ศรีกรัง	ดอนตะแบง
๑๑.	พระวินัย	คณติกโร	กลีบกระโทก	พระนารายณ์มหาราช
๑๒.	พระสมบุญ*	ฐานมโม	พาขุนทด	หนองหญ้างาม
๑๓.	พระสาธัญ	สณฺญโม	ขุนสันเทียะ	ตะคองเก่า
๑๔.	พระธีรชาติ*	ธีรวโร	ธรรมวงศ์	นากลาง
๑๕.	พระสมชาย	จิรเมธี	พัฒนแก้ว	บองแยง
๑๖.	สามเณรสุนทร		จงไกรจักร	พระนารายณ์มหาราช
๑๗.	พระอุดม*	สิริจันท	มณีนมกล	ตงเค็ง
๑๘.	เจ้าอธิการทองคิลป์*	จนทสโร	ลีลน้อย	หินโคน

* เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

*-ศ- เกียรตินิยมอันดับสอง

ดำรง พ.ธ.วิเศษ บรรพชา ๒๕๓๗

ทำเนียบพระพุทธศาสนดรรชนี (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหากัน	สิริวฑฒโน	พลตงนอก	สวนพริกไทย
๒.	พระชวิศ	สุโขโต	แผงพันธ์	สระประดู่
๓.	พระเต็มดวง	ขมมรกุชโธ	บำรุงกุล	โคก
๔.	พระบุญเลื่อนฤทธิ์	จิตธมโม	ฉิมจารย	หลักร้อย
๕.	พระมหาชูชาติ	อนุดตโร	อ่อนน้อม	กองพระทราย
๖.	พระมหาบุญเชิด	จิตโสภโณ	ฉ่ำโสพล	อีสาน
๗.	พระมหาประทีป	ปญญาทีโป	ชมโคกสูง	บึง
๘.	พระมหาสมมิตร ^๑	ธีรธมโม	รุ่งกลาง	อีสาน
๙.	พระมหาสุรگانต์ ^๒	เดชปญโญ	ไกรอำ	โนนแดง
๑๐.	พระมังกรณ	มหามงฺคโล	อักษรณรงค์	ปราสาท
๑๑.	พระวินทร์ ^๓	ฐานิโก	ยนจอหอ	เวฬุวนาราม
๑๒.	พระมหาวิเชียร	เดชปญโญ	ชาญชาติ	สามัคคี
๑๓.	พระอธิการสังเวช ^๔	วรญาโณ	งานกระโทก	ประชาวาส
๑๔.	พระกุลติลก ^๕	ติลกวโร	กองทรัพย์	योगแยง
๑๕.	พระมหาชินกรณ ^๖	ชิตงฺกโร	คิลาคำ	พายัพ
๑๖.	สามเณรช่งหลี่		แซม	เวฬุวนาราม
๑๗.	พระทักษพงษ์	ทสฺสนิโย	ผลวัฒน์	บุรพ์
๑๘.	สามเณรปณิธาน		วงศ์มณีสัย	อัมพวัน
๑๙.	พระมหาบุรพา	อภิชฺชวานนุโก	โชนสันเทียะ	พายัพ
๒๐.	สามเณรปริชา		ทุ่งกระโทก	สะแก
๒๑.	พระวรนุช ^๗	ปญญาวิโร	แบบนา	ศาลาเย็น

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระวัชรินทร์ ^๙	วชิรธมโม	ทรงพระ	มะเริงน้อย
๒๓.	พระมหาวิเชียร	อินทวิโร	แสงแก้ว	ป่าจิตตสามัคคี
๒๔.	พระมหาสมเกียรติ ^๙	สาสนเมธี	พุทไธสง	พระนารายณ์มหาราช
๒๕.	พระสิทธิชัย	สิลเสฏฐโง	นอขุนทด	สะแกแสง
๒๖.	สามเณรสุนิษา ^๙		สุวรรณบุบผา	ประมวราชบุรี
๒๗.	พระมหาอนุชาติ ^{๑๐}	ชาติสุสโร	กลีบกระโทก	พระนารายณ์มหาราช

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต

(พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระอธิการธีรญาณ	ญาณสุจิ	เถาภิพยัคเดชปัญญา	มนต์มาวาส
๒.	พระครูประโชติชัยคุณ	จนฺทโชโต	อินทระจินดา	หนองบัวหุ้ม
๓.	พระครูวิสารวรกิจ*	วิสารโท	วงศ์กลาง	หนองหว้า
๔.	พระครูสิริอรุโณภาส*	โอภาโส	มีแก้ว	หัวสะพาน
๕.	พระครูสุธรรมานุรักษ์*	รฤกขิตธมโม	สุวรรณดี	กระโดน
๖.	พระชัยสยาม*	ญาณโก	เทียมกระโทก	ตาเงิน
๗.	พระธีรศักดิ์	ธมฺมธีโร	เสารศิริ	โคกสง่า
๘.	เจ้าอธิการบวรเทว*	สีลเตโช	ชุดจัน	โพธิ์ย้อย
๙.	พระครูปัญญาวุฒิคุณ	ปญฺญาพโล	น้อมกลาง	เมืองที
๑๐.	พระมหาวชิรา*	ปญฺญาธโร	ไปแดน	ดงเค็ง
๑๑.	พระครูวิศาลวินัยกิจ	ดปสโธ	ลั่นคอน	
๑๒.	พระมหาสุตใจ	ยโสธโร	องค์ยา	ประทุมบุชา
๑๓.	พระมหาสุรเชษฐ์*	ปิยธมฺโม	ทอกระโทก	ตะกวดเครือปลอก
๑๔.	พระสงค์	กิตฺตสฺสฺสโร	บำเพ็ญพงษ์	โพธิ์ย้อย
๑๕.	พระอธิการเนตร	อภิวณฺโณ	แต้มพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๖.	พระอธิการเสริม*	สีลาณฺโณ	ศรีหมื่นไวย	บึงทับช้าง
๑๗.	พระอาทิตย์*	จกฺกธมฺโม	กอสุงเนิน	หนองขุน

* - * เกียรตินิยมอันดับสอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑๘.	พระอธิการสวาท	ทนต์จิตโต	บวรลือสำโรง	บ้านกล้วย
๑๙.	พระอธิการวิศิษฐ์	จิตปาโล	จันทร์สันเทียะ	เก่าประดู่ชัย
๒๐.	พระอธิการประสิทธิ์	ฐานวโร	ชมพุดารา	โนนสะอาด
๒๑.	พระอธิการถนอมศักดิ์	ถาวรธมโม	ปราณี	ธรรมโพธิ์ตรี
๒๒.	พระอธิการกิตติชัย	กิตติวณฺโณ	พิมพ์กลาง	ดอนขวาง
๒๓.	พระครูขันติธรรมชาวี	ขันตีพโล	วงษ์ยาแดง	สุวรรณ
๒๔.	พระครูวรธรรมทัต	ธมมทินโน	ไกลกลางดอน	ชัยตะคร้อ

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระกึ่งทอง	อัครมโม	เมื่อนขุนทด	ป่าจิตตสามัคคี
๒.	พระเกรียงไกร	วสุตมโม	นอบสำโรง	สมุทรการ
๓.	พระบุญชู ^๑	ชุตติปัญโญ	บุญวงศ์	สะแกแสง
๔.	พระบุญหนัก ^๒	อัครจิตโต	วิจิตร	บ้านชีเหล็ก
๕.	พระพิษณุ	จิตสุโข	ชูสูงเนิน	ตะกองหลวง
๖.	พระมนตรี	จิตสีโล	จ่อเกาะ	บึงสาร
๗.	พระมหาชนะพงษ์พันธ์	อัครปัญโญ	สีลังขี	พระปรางค์สีดา
๘.	พระมหาธนวัฒน์ (สมัย)	กิตติปัญโญ	วรรณเนตร	บึง
๙.	พระมหาสุพงษ์ ^๓	เชมจาโร	หล่มเพชร	บึงพระ
๑๐.	พระสมมาตร	ดิग्ฆญาโณ	ศรีนอก	ตาลโตนด
๑๑.	พระสมาน	อภิวโร	ปลั่งกลาง	โนนหมั่น
๑๒.	พระมหาสำราญ	กิตติภทโท	แก้วจันทร์	อีสาน
๑๓.	พระอธิการสมหวัง	จิตตปสาโท	ประสิทธิ์พันธุ์	หนองสายไพร
๑๔.	สามเณรบุญชา		เฉื่อยไรสง	หนองบุนนาค
๑๕.	พระเสมียน	ชาครมโม	แท่นแก้ว	บ้านสันติสุข
๑๖.	พระทินกฤต	จิตคุโณ	ชำนาญกิจ	สระมะค่า
๑๗.	พระประสงค์	ภูริญาณเมธี	จันทกุล	เทพสถิต

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอก การสอนสังคมศึกษา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระคำมูล	รตนโชโต	ศรีภูวงค์	เก่าประดู่ชัย
๒.	พระทองคำ ^๑	ภูริปัญโญ	ชินตัญ	หนองสังข์
๓.	พระประมุส	สจจวโร	ปาวพรม	สมุทรการ
๔.	พระมหาเกียรติศักดิ์	ฉนุทธมโม	ยันตรุต	หงษาราม
๕.	พระมหาวิรวงศ์ ^๒	รฤทธิธมโม	สุขกลาง	สะแก
๖.	พระมหาสำเริง ^๓	มหาวิโร	ระกานอก	กุดจิก
๗.	พระสมนึก ^๔	ชนุตติพล	ทนต์วิราช	อีสาน
๘.	พระสังข์ทอง	สงฆภูโต	โนนกลาง	บ้านทุ่งกระโดน
๙.	พระสัตยา ^๕	จันทโก	กล้าเหิม	มะขามเฒ่า
๑๐.	พระสุชาติ ^๖	นาถโกโร	ชมกลาง	ใหม่เกษม
๑๑.	พระศรีอุทัย (อุทัย)	อุตตโม	ศรีวิเศษ	หินโคน
๑๒.	พระสำฤทธิ์	ญาณเสวโร	ศิริจันทร์	สว่างอารมณ์
๑๓.	พระสนธิ	ทีฆายุโก	วิทยาอำพนพันธ์	หงษาราม
๑๔.	พระมหาพุทธินันท์	มหุทธโน	ทวีเลิศ	วิสุทธิศรีสุมงคลาราม

ทำเนียบพระพุทธรูปปางประทับยืน (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธีรภัทร์	อธิมุตโต	ใหญ่กลาง	หลักร้อย
๒.	พระจรรย์*	ชนติโพล	ว่าพึง	สะแกแสง
๓.	พระชัยวัฒน์	อภิวิโร	ทอกระโทก	กองพระทราย
๔.	พระทองสัน*	กตปุญโญ	ทาจาวีส	บ้านเกาะ
๕.	พระมหาประครอง	ธีรานนโท	มุนนารี	สามัคคี
๖.	พระพรประเทือง	นาควโร	ผาคำ	ทองหลาง
๗.	พระพรศิลา*	สุจินโณ	หวังหมากกลาง	หนองเครือขุด
๘.	พระมหาสุชาติ	สุชีโว	ดากิมนอก	สุทธจินดาวรวิหาร
๙.	พระมหาประเชิญ*	ปรกุกโม	พิมพ์จันทิก	ชัยตะคร้อ
๑๐.	พระมหาพุทธชัย	ปภากรโ	หวังล้อมกลาง	แจ้งนอก
๑๑.	พระมหาวันต์*	ญาณสิทธิ	ยังพิมาย	หงษ์
๑๒.	พระมหาสวณะ*	สุเมธโส	โจทยกระโทก	บึงพระ
๑๓.	พระมหาสอน	วิสุทธิธมโม	จุนกระโทก	บุรพ์
๑๔.	พระสมบัติ	ปริณญาโน	ไกรอำ	บัว
๑๕.	พระสมพงษ์*	อายุวฑฒโก	พลีดี	ศาลาเย็น
๑๖.	พระมหาสำรวย*	คุตตสีโล	หลงพิมาย	ทุ่งสว่าง
๑๗.	พระสุชาติ	จารุธมโม	สุเมหิงพันธ์	สระมะค่า
๑๘.	พระสุภาโน	สงฆเถโร	วรรณ	พลับ
๑๙.	พระอธิการปุ่น	ถาวโร	โยงกระโทก	โคกสูง
๒๐.	พระกิตติกร*	ฐานิสสโร	ข่มป่า	หนองวังกา
๒๑.	สามเณรกิตติศักดิ์		พิมพ์ชาติ	ธารณเสงมวัดพายัพ
				บ้านปุ่น-หนองพิมาน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระเกียรติจร	สมาจาโร	บุญสอน	योगแยง
๒๓.	พระมหาคำนวน ^{๕๐}	ฐานากโร	ไทยอัฐวิติ	บุรพ์
๒๔.	พระจ้อย	ปญญาวัชโร	มานุจิม	เทพสถิต
๒๕.	พระจันทร์ดี	จนทสโร	มะลิสัม	ใหม่ท่ามะยม
๒๖.	พระชุมพล	ธีรวโร	จบสูงเนิน	กลางปักธงชัย
๒๗.	สามเณรดวงดี ^{๕๑}		โอฐสู	บุรพ์
๒๘.	พระมหาเด่น ^{๕๒}	ฐานุตโต	คงน้ำ	บุรพ์
๒๙.	พระมหาณัฐนันท์ ^{๕๓}	ปญญาภาโม	ปญญา	ทุ่งสว่าง
๓๐.	พระบัว ^{๕๔}	ทีปุกโร	เหลาทอง	ตะคองเก่า
๓๑.	พระมหาเนติเมธี ^{๕๕}	รัตนปญโญ	แก้วมะ	สะแก
๓๒.	พระประติษฐ ^{๕๖}	ญาณเมธี	วงษ์กันหา	มะเริงน้อย
๓๓.	สามเณรเปลี่ยน		สิมตะมะ	วิสุทธิศรีสุมงคลาราม
๓๔.	สามเณรบรรพวิชัย ^{๕๗}		รสหอม	นากลาง
๓๕.	พระเพทหาย	ภุริปญโญ	พิทักษ์สงฆ์	สระมะค่า
๓๖.	พระณัฐเมธ ^{๕๘}	สุเมโธ	บุราคร	ทุ่งสว่าง
๓๗.	พระรุ่งโรจน์	วิโรจโน	สาวงค์	योगแยง
๓๘.	พระวินัย	กถยาณโร	ชอบนา	สระมะค่า
๓๙.	พระสุวัฒน์	วชิโร	อาษาสิงห์	ประมวลราชภัฏ
๔๐.	สามเณรอัครวิน ^{๕๙}		สีสุต	หงษ์
๔๑.	พระชนะ ^{๖๐}	จนทสมโม	นาภูมิ	หนองระเวียง
๔๒.	พระวิเชียร ^{๖๑}	ปริชาโน	หวลโคกสูง	ตาลโพน
๔๓.	พระมหาเกรียงไกร ^{๖๒}	กิตติโสภโณ	กั๋งโพธิ์	แจ้งนอก
๔๔.	พระหยด ^{๖๓}	จนโทภาโส	वासุทธิ	พลับ
๔๕.	พระกมมะลี	อคุตสมโม	จันทวังษ์	โคกตลาด
๔๖.	พระปฏิภาณ	กตปญโญ	เขียนสันเทียะ	ทองหลาง

๕ - ๒๒ เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

๕ - ๒๓ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พร.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก รัฐศาสตร์

เลขที่	ชื่อ	นาย	นามสกุล	วัด
๑.	พระประสิทธิ์ ^๑	ฐานิสโร	ศรีนวลสม	มะขามเฒ่า
๒.	พระพิชิต ^๒	ภิรมย์โม	พรประเสริฐ	มะขามเฒ่า
๓.	พระมหาจารุวัฒน์	จารุวฑฒโน	แนวสุข	มะขามเฒ่า
๔.	พระมหาสุรเชษฐ์	บุญญาโม	บุญดั่ง	โคกสว่าง
๕.	พระจิตตพล	รัตนปุตโต	นาโส	สระประตู่
๖.	พระมหาอำนาจ	จรรณมโม	บังคมเนตร	योगแยง
๗.	พระจำลอง ^๓	จิตตมโม	โง่งสูงเนิน	บุรพ์
๘.	พระมหาทรงกรต ^๔	ชนติวโร	ขามโนนวัด	โคกเพชร
๙.	พระธนาชัย	ชยาโคโม	มีชัย	योगแยง
๑๐.	พระธนาชัย	บุญญาโคโม	วัชรศิริพระประพา	บ้านศาลพัฒนา
๑๑.	พระประเวช	สุชาโต	บุญเต็ม	หนองบัวศาลา
๑๒.	พระประเสริฐ ^๕	อภิญาโน	เชื่อนอก	ม่วง
๑๓.	พระปรีชา	สิทธาสโก	คำสองสี	อุทุมพร
๑๔.	พระพงษ์ภรณ์	ยติโกโร	ทรงดอน	ต่างดา
๑๕.	พระพนมไพร	โสภณสีโล	นกกระโทก	ใหม่หนองกก
๑๖.	พระพิพัฒน์	วฑฒโน	มุตโตโสภา	แจ้งนอก
๑๗.	พระมหาเต็มพงษ์	สิริจันโท	แจ้งไพร	หนองจะบก
๑๘.	พระมหาบุญธรรม	จันทสุณโน	รักงาม	บุง
๑๙.	พระมหาเพลิน	กลุยาโน	กุกขุนทด	วังโป่ง
๒๐.	พระมหาไพศาล	บุญญาทีโป	บัวบาล	ศาลไทรน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระมหาสัมพันธ	จนทโสภโณ	ศรีนอก	ท่าหินโงม
๒๒.	พระมหาสิทธิพงษ์ ^๕	สิริวุฒโน	ปรัษฎา	ตะบัน
๒๓.	พระวิฑูรย์	อคุลปญโญ	เป็นกระโทก	บึง
๒๔.	พระศักดิ์รินทร์	สุภาจาโร	เผือกมะหิงษ์	หนองหญ้างาม
๒๕.	พระศิริศักดิ์	ยสินธุโร	ลำเล็ด	สมอราย
๒๖.	พระสาคร	ชินวิโส	ชูขุนทด	หนองจอก
๒๗.	พระสามารถ	นาควโร	อินทร์จ่อหอ	ศูนย์ปฏิบัติธรรม- สวนป่าหนองเสากี้
๒๘.	พระทศกัณฑ์	โมสวโร	ขวัญเมือง	ต่างดา
๒๙.	พระสุภาพ	สารโท	สังข์ตะคุ	ทุ่งสว่าง
๓๐.	พระเสกสร ^๖	กิตฺตวณฺโณ	ปณันท์เหี้ยะ	หนองจอก
๓๑.	พระอธิการสมพงษ์	จนทเสโน	จะรัมย์รัมย์	สวนพริกไทย
๓๒.	พระครูจันทสวานุยุต ^๗	จนทสาโร	จันทร์โพธิ์	ลองตอง
๓๓.	พระอุเทน	มหาคุโณ	เสียงอวยพร	บัว
๓๔.	พระเจริญศักดิ์ ^๘	สิริปญฺโญ	เกษทองมา	สุสาน
๓๕.	พระขวลิต	สิลวุฒโน	นอขุนทด	สะแกแสง
๓๖.	พระมหาธนชัย ^๙	ปุรปญฺโญ	อยู่ขาว	สมอราย
๓๗.	พระธนาธิบ ^{๑๐}	จินนาลโย	ไพพาฤทธิ์	ต่างดา
๓๘.	สามเณรบุญนำ		เดิมกระโทก	หนองกระทุ่ม
๓๙.	พระชยพล ^{๑๑}	อนาลโย	พิมพ์ะ	योगแยง
๔๐.	พระสมปัติ	จกกวโร	ประจวบสุข	ต่างดา
๔๑.	พระสมยศ	อินทปญฺโญ	แสนโพธิ์	สระมะค่า
๔๒.	พระมหาสมศักดิ์ ^{๑๒}	ธีรปญฺโญ	ชุมแสง	บุรพ์
๔๓.	พระมหาสันติสุข ^{๑๓}	โชติปญฺโญ	อ่อนละมุน	บุรพ์
๔๔.	สามเณรสุขาว ^{๑๔}		จันทะเนา	ตะคองเก่า
๔๕.	พระมหาอุดม ^{๑๕}	อุตฺตโม	ไชยนอก	สะแก
๔๖.	พระอุดร	กิตฺติโสภโณ	อุปราช	บ้านสันติสุข

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๗.	พระมหาคำพอง	กิตฺติปณฺโญ	แก้วใส	วัดหนองแขง
๔๘.	พระชาณุวาทิก	ชวนปณฺโญ	ยอดนครจง	อรัญญาวาส
๔๙.	พระสงวน	ดิग्ฆญาโณ	สิงห์ทอง	บ้านบ่อลิง
๕๐.	พระวิทยา	วิสุทธาโร	คงเมือง	หนองพลวงน้อย

* เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

* - *๕ เกียรตินิยมอันดับสอง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

พระสังฆาธิการปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธนากร	ธมฺมาโร	กำสระน้อย	อัมพวัน
๒.	พระครูสุตธรรมประยุต	กนฺตจาโร	ยังดี	บ้านคล้า
๓.	พระวัน	ฐิตสีโล	พันโนราช	โนนสมบูรณ์
๔.	พระอธิการสมพงษ์	สุจิตโต	นันทนท	บ้านบ่อลิง
๕.	พระครูสิริเจติยาภิบาล	ญาณวีโร	จันทร์สง่า	ศาลาลอย
๖.	พระครูถาวรวุฒิชรรม	อภิชาโต	มุงเชือกกลาง	หนองเครือซุด
๗.	พระครูศีลวราภรณ์	ฐิตสีโล	จิตตะกำพลเดช	โนนเมือง
๘.	พระครูถาวรสิลคุณ	ถาวโร	พันธ์สำโรง	จังหวัด
๙.	พระณัฐฐวิฑิต์	ยนฺตสีโล	จิมสันเทียะ	สำโรง
๑๐.	พระมหาทองหล่อ	ฐานิสโร	สินกระสัง	เขยปราสาท
๑๑.	พระสุรสิทธิ์	สุทธจิตโต	คอมพุทธา	ลำไผ่
๑๒.	เจ้าอธิการบุญจวด	ธมฺมพล	วรางกูร	ญาณโสภิตวนาราม
๑๓.	พระครูสุวิมลภาณุจวันพันธ์	สุวฑฺฒโน	เขียนพิมาย	หินแหลม
๑๔.	พระครูเหมือน	อาภาโกโร	สอนสำโรง	โพนทราย
๑๕.	พระอธิการประเสริฐ	กนฺตวีโร	ชาติคำดี	ชัยศรี
๑๖.	พระใบฎีกาน้อย	จันทโสภโณ	ธรรมเจริญ	โนนสะอาด
๑๗.	พระบุญหลาย	ธมฺมปาโล	รัตนสันเทียะ	ทองกลาง
๑๘.	พระสุทธิ	เดชโว	เกตุเพ็ง	นครกบินทร์
๑๙.	พระครูปลัดบุญมี	ปสุโต	เงินประโคน	บ่อทอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระครูโสภาสญาณคุณ	ญาโณภาโส	สมณหา	ใหญ่ทักษิณาราม
๒๑.	พระอธิการศักดิ์เสรี	สิริธมโม	จันทร์	ไทรวัดนอินทวาราม
๒๒.	พระครูสมุห์อนันท์	สีลानนโท	เหล้าคันธาร์	นางรอง
๒๓.	พระเฉลิมพล	อุตตมชาโต	สันสมบัติ	ห้วยสะพาน
๒๔.	พระวารินทร์	ฐานชมโม	ดอนโพธิ์โคกสูง	สามัคคี
๒๕.	พระวิชาญ	โสภาสโร	ถ้ำสูงเนิน	คลองส่งน้ำ
๒๖.	พระสมพงษ์	กตปุญโญ	เนาสันเทียะ	สระตะเฒ่า
๒๗.	พระสมหมาย	เชมโก	ชุมลาบเยี่ยม	สำนักสงฆ์ทะเล- วางจันทร์
๒๘.	พระอำนวย	นาถโกโร	พยัคฆะเริง	ตะคองเก่า
๒๙.	พระมหาจตุชัย	นนทวิชโย	นนทวิชิต	เทพสถิต
๓๐.	พระสัจจะ	จารุวณฺโณ	ดับกลาง	ใหม่ประชาราม
๓๑.	พระชนธาดา	ฐานิสฺสโร	ชุนกลาง	เดิม
๓๒.	พระดอนลัก	จกุกวาโร	แตรดอน	เทพสถิต
๓๓.	พระสุนันท์	กิตติสฺสโท	สายพิมพ์พงษ์	สามัคคี
๓๔.	พระสมพงษ์	สติปสมฺปนฺโน	กามชุนทด	สวนพริกไทย

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๗)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

มนุษยศาสตร์ปี ๔

เลขที่	ชื่อ	นาย	นามสกุล	วัด
๑.	พระจุฑาพล	ฐานวีโร	จันทร์เพ็ญ	สระสี่เหลี่ยม
๒.	พระฉัตร	เขมวีโร	ทับพรม	พระนารายณ์มหาราช
๓.	พระมหาประยูร	ฐานวโร	ชัยเก่า	อิสาน
๔.	พระประเสริฐ	กนตสีโล	ปรอยกระโทก	กองพระทวาย
๕.	พระปริตร	ปิยสีโล	คำขุนทด	พระเพลิง
๖.	พระจิรพัฒน์	จิตติทนต์	บุตรศรีโคตร	หนองหญ้างาม
๗.	พระปฐมนรัตน์	วैयाโม	จามกระโทก	ป้อพาน
๘.	พระมหาเกรียงไกร	ชนติพล	กาگیง	สะแก
๙.	พระมหาสุทธัย	มหาวีโร	สัดนันท์	ญาณโคกิดวนาราม
๑๐.	พระมหาสุรชัย	วรมงคล	รวงน้อย	สะแก
๑๑.	พระใบฎีการุ่งโรจน์	สิริวัฒน	บุญเฒ่า	ใหญ่สูงเนิน
๑๒.	พระสิปปกร (วงศ์กร)	ปภากร	กมขุนทด	สวนพริกไทย
๑๓.	พระสมจิต	ตปสีโล	ศรีสวัสดิ์	ศาลาทอง
๑๔.	พระบัญชา	ญาณทีโป	เอ็นมาก	คลองตาลอง
๑๕.	พระนาครินทร์	อาสโก	คุณาทัย	มนต์มาวาส
๑๖.	พระสายัญญ	กิริปญโญ	ชาญชาติ	จินดาราม
๑๗.	พระมหาอำนาจ	อศุทธิโป	พิขุนทด	สะแก
๑๘.	สามเณรไกรสร		บุญฉิมพลี	บุรพ์
๑๙.	พระขวัญชัย	เขมปญโญ	วงศ์จันทร์	พระนารายณ์มหาราช

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระถกนธ์	จนฺตบุโ	พันธ์สวัสดิ์	บุรพ์
๒๑.	พระมหาประสงค์	กิตฺติปัญโญ	สงนอก	สะแก
๒๒.	พระสมเดช	สุทฺธกิตฺติเมธี	บุญรอดตวง	อีสาน
๒๓.	สามเณรทักษิตป์		วงศ์วิเศษ	กลางนางรอง
๒๔.	สามเณรสัมพันธ์		นาคนวล	ยอกขาม
๒๕.	พระสุวิชัย	จรณสมฺปนฺโน	มั่งพวงกลาง	สุสาน
๒๖.	พระอดิษฐ์	อานนฺโท	บุญอวน	วัดวิสุทธิตรีสุมงคลาราม
๒๗.	สามเณรดำรง		ตากิมนอก	ประชาวาส
๒๘.	พระสุนทร	ชยาภินนฺโท	สมใจ	โกศลสิทาราม
๒๙.	พระพิสิฐ	จกฺกวโร	บุญอ่อน	ถ้าสองพี่น้อง
๓๐.	พระสำราญ	โชติปัญโญ	มรกตเมืองปัก	หลักร้อย
๓๑.	พระชนากร	อริยวิโส	เล็กนอก	ราษฎร์บำรุง
๓๒.	พระเทพพร	สุทฺธจิตฺโต	เก่งขุนทด	สวนพริกไทย
๓๓.	พระจักร์	คณฺธิโร	บุญสอน	บึง
๓๔.	พระนิคม	โชติปัญโญ	ชอบสะอาด	ชัยสมบุญ

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พร.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๔๗)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

สังคมศาสตร์ปี ๔

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระกริษนา	โสภโณ	กรองกระโทก	แจ้งนอก
๒.	พระกุศล	จนทกโร	ไชยศรี	โพธิ์เมืองปัก
๓.	พระไกรศักดิ์	ฐานทินโน	หวังสุข	หนองระเวียง
๔.	พระจักรภัทร	อโสโก	ท่ามิตร	พระเพลิง
๕.	พระไชยะพัฒน์	อาภาสโร	สุขเจริญ	ทุ่งสว่าง
๖.	พระชาตรี	หินธมโม	ชุ่มเย็น	ราชสีมาราม
๗.	พระทวีศักดิ์	อาจาโร	จงกลาง	บ้านมะค่า
๘.	พระนาค	ฐิตบุญโญ	บุญมี	ศิริวันต์
๙.	พระชำนาญ	ปัสโน	ทรัพย์สง่า	ด่านเกวียน
๑๐.	พระนันทภพ (ประสงค์)	กิตติวณฺโณ	ช่างเกวียน	ราษฎร์สโมสร
๑๑.	พระประเสริฐศักดิ์	ชนวีโส	ไกรปราบ	บ้านกล้วย
๑๒.	พระพนาไพร	กมโล	พุ่มพวง	บ้านกล้วย
๑๓.	พระพิชัย	ฐานวุฒโท	เก่งขุนทด	ศาลาเย็น
๑๔.	พระภัทรชัย	โกสโล	เกษรสร้อย	นาใหญ่
๑๕.	พระมหาสง่า	ปกสุสโร	เวกสูงเนิน	โตนด
๑๖.	พระมหาสมชาย	ปวทุพโน	เจียนมะเวิง	สะแก
๑๗.	พระสมภาร	โฆสธมโม	ทุมมี	บ้านกล้วย
๑๘.	พระสาธน์	ฐิตญาโณ	มาตรโคกสูง	ประมวลราษฎร์
๑๙.	พระสุวิยา	ฐิตโสภโณ	โสภภาพ	ทุ่งสว่าง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๐.	พระเสน่ห์	ฐานิสฺสโร	โกสุม	บ้านขาม
๒๑.	พระอนันต์	โชติโรโส	สนพะเนาว์	เพชรภูมิสุวรรณ- วนาราม
๒๒.	พระอวิรุทธิ์	ธมฺมวาทโธ	เสือครบุรี	วิเวกวาราม
๒๓.	พระอาทิตย์	อภิญาโณ	ลีรัตน์	ขาม
๒๔.	สามเณรณรงค์		خانสันเทียะ	ธณีสงฆ์วัดพายัพ บ้านปูน-หนองพิมาน
๒๕.	พระประวัติ	วิธชาโร	โมกกาย	คลองส่งน้ำ
๒๖.	พระมหาพิชาติ	กิตติเมธี	ชนะหาญ	พายัพ
๒๗.	พระมหาวิฑณะ	รัตนเมธี	มูลสันเทียะ	พายัพ
๒๘.	สามเณรแรม		พูนวิสัย	ศรัทธาชุมพล
๒๙.	สามเณรสุไกร		ม่วงกลาง	ศาลาลอย
๓๐.	พระสุริยา	กลุยานธมฺโม	โนนน้อย	บ้านหัวเข่า
๓๑.	สามเณรเสงี่ยม		สวัสดิ์ว	ธณีสงฆ์วัดพายัพ บ้านปูน-หนองพิมาน
๓๒.	พระพรมมา	พลธมฺโม	เต็ดขาด	ม่วง
๓๓.	พระวิทยา	ธมฺมวโร	หลวงแก้ว	โนนเกษตร
๓๔.	พระอำพล	สิริบุญโญ	มาขุนทด	ราชบุรีบำรุง
๓๕.	พระคมศักดิ์	ฐิตาจาโร	พูนเกิดมะเริง	บ้านพระ

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระครูชัยมงคลวิวัฒน์	อตุลปัญโญ	ขอสวยกลาง	ชัยมงคล
๒.	พระเกิด	จิตญาโณ	ดุนขุนทด	กลางปักธงชัย
๓.	พระทองเดช	สุกฤโท	ปรีชญาดีกุล	ประจักษ์มิตร
๔.	พระครูประสุตศีลคุณ	ปิยสิโล	จันทร์งาม	ใหม่กรงทอง
๕.	พระครูพัชรปัญญากร	ปณฺณวชิโร	โตลำภา	พระงาม
๖.	พระครูพิพัฒน์ญาณสุนทร	ติคุชญาโณ	วงษ์ขวัญ	วังน้ำเย็น
๗.	พระครูไพศาลสุทธิคุณ	ลหุระคุณ	พื้งสันเทียะ	ชายพะเนา
๘.	พระครูวิสุทธิปัญญามาร	สุวโน	โพธิ์กิ่ง	ราชโอรสาราม
๙.	พระครูปราโมทย์ธรรมรส	ปมฺหิโต	มักขุนทด	ทุ่งสว่าง
๑๐.	พระครูปัญญาสารประสุต	แช่มครบุรี	ปณฺญาสาโร	บึงไทย
๑๑.	พระครูสุวัฒนธรรมภาณ	เสนววรรณกุล	ยสปาโล	มกุฏกษัตริยาราม
๑๒.	พระครูอุทัย	ปภากรโก	มรกด	ฝั่งคลอง
๑๓.	พระทองดี	จันทกลาง	เขมรโต	มะค่า
๑๔.	พระใบฎีกาเกรียงไกร	ธมฺมทินโน	เพชรศรี	หนองม่วง
๑๕.	พระใบฎีกาอรรถกิตติ์	อตุตถกโม	มีเงิน	ปะคำ
๑๖.	พระปลัดบังเอิญ	พลวโร	พูลพิพัฒน์	เกาะลอย
๑๗.	พระปลัดสมบัติ	อรปญฺโญ	โสมากุล	นครธรรม
๑๘.	พระมหากำจัด	กิตฺติสาโร	ซีมกระโทก	โกศลสิทธาราม
๑๙.	พระมหาไชยวุฒิ	สุทธิปัญโญ	พาชื่นใจ	สุทธจินดา
๒๐.	พระมหาดวงประทีป	จันทปญฺโญ	บุรพาวิเศษศิริ	หนองม่วง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระมหาทวี	วิสารโท	บุญทะมาตร์	เหนือ
๒๒.	พระครูปัจจันตเขตตนาภิ	ทึหายโก	คำบาง	สระแก้ว
๒๓.	พระมหานครธรรม	กิตติการี	แสงเพชร	ห้วยป่อ
๒๔.	พระมหาสมาน	เกษรธมโม	ภูมะเริง	โพธิ์
๒๕.	พระมหาสมาน	ฐานุตโต	โพนขุนทด	ราษฎร์บำรุง
๒๖.	พระมหาสวัสดิ์	สุนทโร	เพ็งสอน	หนองม่วง
๒๗.	พระมหาสุพจน์	ผาสโก	โถมสุวรรณ	โหม่สุนทร
๒๘.	พระวินัย	คุดตวทุณโน	ขอชิดกลาง	ประชานิมิตร
๒๙.	พระสวัสดิ์	กิจจสาโร	คุลีตา	เวฬุวนาราม
๓๐.	พระอธิการบุญส่ง	ญาณโกโร	สินเชาว์	กลาง
๓๑.	พระอธิการประภาส	ญาณวฑฺฒโ	นีกกระโทก	บึง
๓๒.	พระอธิการวังสวรค์	จนฺทโชโต	ดัดถุยาวัตร	หนองม่วง
๓๓.	พระอธิการลับ	ญาณวฑฺฒโ	กรกิง	กุหลองพรหมวาส
๓๔.	เจ้าอธิการสมพงษ์	ปิยทสุโส	วัฒนา	โพธิ์น้อย
๓๕.	พระอธิการสอ้ง	สิริปัญโญ	สุกมาตร์	บ้านนา
๓๖.	พระครูสันตยาภิรม (สำราญ) จิตตปัญโญ		วงศ์จ้อย	
๓๗.	พระครูปิยสุตคุณ	ปิยาจาโร	กายขุนทด	บ้านเก่า
๓๘.	พระครูวาปีสังฆกิจ	ติสฺสวโร	ปักกาดัง	โคกสูง
๓๙.	พระอธิการสุวรรณ - ออก	จนฺทโก	บำรุงกลาง	บ้านกลิ้ง
๔๐.	พระสมศักดิ์	นันทสาโร	ประคองกลาง	พลสงคราม
๔๑.	พระธานี	สิริวัฒนโ	องอาจ	เทพประสิทธิ์อาราม
๔๒.	พระชูชาติ	สุชาโต	เชื้อจันทัก	โกศลสิทธาราม
๔๓.	พระพงษ์ศักดิ์	พลโร	อ้อยสิน	ราษฎร์เจริญ- ศรัทธาธรรม
๔๔.	พระภาณุ	กนฺตสิโล	ปราณีตพลกรัง	สิมมเหนือ
๔๕.	พระศุภชัย	ธมฺมาโร	ธรรมประดิษฐ์	ราษฎร์เจริญ- ศรัทธาธรรม
๔๖.	พระปลัดแสงมณี	กนฺตสิโล	เกวียนประโทก	คีรีวงศ์

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๗.	พระมหาสำเริง	สิริโว	เนื่องกระโทก	โทรงามธรรมขรราราม
๔๘.	พระชัยวัฒน์	ชยวุฑโฒ	ตรงดำนกลาง	บึง
๔๙.	พระธนิศ	ฉานโรโต	คงกระโทก	บึง
๕๐.	พระพัฒนา	จิตปญโญ	ดากีมนอก	สิทธิาราม
๕๑.	พระอรรถภูมิ	ฐานธมโม	ขดสันเทียะ	หนองม่วง
๕๒.	พระกอบชัย	เขมานนโท	แซ่ฮ้าง	เดิม
๕๓.	พระกิตติศักดิ์	สุเมโธ	แซ่ตั้ง	หนองหอย
๕๔.	พระดำรงพล	ญาณทีโป	กำสระคู	ศาลาลอย
๕๕.	พระถาวร	ฐานวโร	ชัยพิบูล	กองพระทราย
๕๖.	เจ้าอธิการปรภากร	เมตฺตจิตโต	กิชุนทด	พันชนะ
๕๗.	พระไพฑูรย์	อาภาโก	หิลปะ	หนองขุน
๕๘.	พระภิรมย์	จิตตภาโร	ปาวพรม	สมุทรการ
๕๙.	พระมหาวรจักร	ฉนุทธาโต	มุ้งเกียวกกลาง	สุสาน
๖๐.	พระเสนาะ	ชนโคโก	นาคมณี	สุขาวดี
๖๑.	พระอธิการบุญเลิศ	อภิณฺโณ	ดงแสนแก้ว	ดงเค็ง
๖๒.	พระเทพวิเศษ	เขมปญโญ	สระทองช้าง	บางซ้ายนอก
๖๓.	พระเกรียงไกร	สุทฺธมโน	ยางเควือ	มนต์มาวาส
๖๔.	พระเทพวิสุทธิ	วิสุทธิญาณโณ	หลวงแก้ว	ดอนขวาง
๖๕.	พระครูวิจิตรบุญญวัฒน์	สุปญโญ	ประทายนอก	เดิม
๖๖.	พระมหานคร	จิรวุฑโฒโน	เขียมสันเทียะ	ทองหลาง
๖๗.	พระมหาณัฐพงศ์	ปัญญาวโร	กองแก้ว	สำราญนิเวศ
๖๘.	พระถนิต	จิตตทนฺโต	ชุมใหม่	ภูเขาลาด
๖๙.	พระพรหมประทาน	กุสโลจิตโต	ผาคำ	ทองหลาง
๗๐.	เจ้าอธิการธวัชชัย	เมตฺติโก	ยันสังกัด	อัมพวัน
๗๑.	พระมหาสาคร	อดิชาโค	พรมราช	พระโพนเจดีย์
๗๒.	พระสุรจักร์	รตนปญโญ	งามเลิศ	พุทธนิสาร

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะครุศาสตร์ วิชาเอกการสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระชัยรัตน์	สมงคโล	ข้ามไร่สง	ดอนหวาย
๒.	พระบุญจันทร์	ธมฺมิสุโร	พันสว่าง	เข้ายปราสาท
๓.	พระภาณุวัฒน์	อคุตฺตปญฺโญ	เทียมศรี	ดงเค็ง
๔.	พระปัญญากร	เดชโว	อาวุธพันธ์	เดิม
๕.	พระมงคล	มจฺคโล	แปลกพรหมราช	โนนไทย
๖.	พระมหาเอกวิทย์	อภิวิฑฺฒโน	อักษรสือ	สุทธจินดา
๗.	พระใหม่	ปรีชาโน	ประจง	หลักร้อย
๘.	พระอธิการนวม	ธมฺมคุตฺโต	ทองคำ	ดอนหวาย
๙.	สามเณรนพดล		ขันดี	บุรพ์
๑๐.	พระมหาประวิทย์	ฐิตญาโน	ยุติรักษ์	บุรพ์
๑๑.	พระมหาสุกษิต	สิริคุตฺโต	อู่กานูญจันกมล	บึง
๑๒.	สามเณรศิริชัย		หาคุ่มคลัง	บึง
๑๓.	สามเณรสง่า		เพ็ชรมน	หนองสองห้อง
๑๔.	สามเณรอัคร		พรหมสีตวง	บุรพ์
๑๕.	พระโอฬาล	วิฑฺฒาโร	ชมดี	กระโดน
๑๖.	พระเจดย	จณฺทสมฺโม	จงวงษ์	โพธิ์น้อย
๑๗.	พระชัยพร	จาวุณฺโณ	เตชะโกลัษ	โกศลสิทาราม
๑๘.	พระณรงค์	ปภากร	สิทธิ์น้อย	โนนไทย
๑๙.	พระกนอม	รัตนโชโต	ถาวรพรหม	สามัคคี
๒๐.	พระนิวิญ	สุนทโร	พยุวงษ์	บึงทับช้าง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระบรรพต	ฐานวิโร	ศรีบุญเรือง	หงษาราม
๒๒.	พระบันฑูร	วรสทุโช	เจียงจะโปะ	อัมพวัน
๒๓.	พระไพรัตน์	ธมฺมทีโป	จันทร์ทับพวง	บึง
๒๔.	พระไพวัลย์	พลวโร	กิจกุลนำชัย	โพรมะเคือ
๒๕.	พระมานพ	สุธีโร	นาคปราสาท	บ้านปราสาท
๒๖.	พระรุ่งอรุณ	ปณฺธิโต	เชนกลาง	ใหม่กล่อ
๒๗.	พระสตีพัฒน์	สมฺมุคโก	จงจอหอ	สะแก
๒๘.	พระสมพงษ์	พลธมฺโม	พัลวัล	คีรีวันต์
๒๙.	พระองค์อาจ	ฐานโรโต	มานะต่อ	คลองสารเพชร
๓๐.	พระอินทนนท์	อดุลสาโร	บัตตาเทสัง	โกศลสิทธาราม
๓๑.	พระกิตติพงษ์	กิตฺติปัญโญ	พะวัดทะ	เทพธรรมคุณ
๓๒.	สามเณรมิตร		คำใบ	พายัพ
๓๓.	สามเณรสุนัน		นครไช	คลองสารเพชร
๓๔.	พระสุวรรณ	จนฺทปัญโญ	ผ่องสุข	ใหม่ประชาราม

ทำเนียบพระพุทธศาสนตบัตติ (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระธนตักดิ์	เดชธมโม	ผางสำเนียง	มงคลคีลาคูณ
๒.	พระมหาก้อง	ฐานนุกโร	โป๊ะหนองแขวง	บูรณ
๓.	สามเณรจรเดช		ปาลีขัต	คีรีวันต์
๔.	พระชูทรัพย์	กิตติภทโท	จันทะมาลา	วังวาริ
๕.	สามเณรทิพยะ		ชีตนอก	ทุ่งสว่าง
๖.	สามเณรบรรดิษฐ์		บรรดาสุข	บึง
๗.	พระมหาสุทธิชัย	ธมมสาโร	ชิตโลกสูง	กรุด
๘.	สามเณรสเทพ (ออก)		คิตการ	
๙.	พระกันตักวี	ฐิตเมโธ	พงษ์ชัยวัฒน์	หงษ์
๑๐.	พระธรรมสิริ	อริโว	ลาเบาะ	ป่าอิสสิการาม
๑๑.	พระชินวุฒิ	ชาโคโร	ชาจันท์ก	ราชบุรีบำรุง
๑๒.	พระณัต	ฐานิสสโร	กลมกลาง	บ้านกลิง
๑๓.	พระอภินันท์	อิทธิเตโธ	พัฬพันธ์	ศรีสุธรรม
๑๔.	พระปฏิคม (ออก)	สุวทุณโน	แซ่เตี้ย	
๑๕.	พระปราโมทย์ (ออก)	ฐานวฑฒโณ	ไต้กระโทก	ป่าเขาคงคา
๑๖.	พระพรตล	โชติปัญโญ	หัตขุนทด	สระจรเข้
๑๗.	พระเพชรดวงศี	คมุภีรปัญโญ	สิทธิธาส	มะเวียงน้อย
๑๘.	พระสกาพร	สุขมาโล	พิมพ์พันธ์	ทุ่งสว่าง
๑๙.	พระสมเกียรติ	รฤชิตธมโม	กีนขุนทด	ศาลาลอย
๒๐.	พระสมพงษ์	อภิญโญ	สมตัว	ชัยสมบุญ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระสำเริง	โชติธมฺโม	ประจักษ์	ระฆังโฆสิตาราม
๒๒.	พระสิสุพรรณ	โสธปัญโญ	บุญจันทร์ศรีเพ็ญ	มะเวียงน้อย
๒๓.	พระสุนทร	คณฺฐสิโล	แสนประสิทธิ์	อีสาน
๒๔.	พระสุระ	คุณวโร	สนิทชัย	ราษฎร์บำรุง
๒๕.	พระอัฐพร	เชมปัญโญ	เหื่อกกลาง	บ้านกลิ้ง
๒๖.	สามเณรจิรวัดโน		แสงวิเชียร	พระประโทณเจติย์- วรวิหาร
๒๗.	พระมหานรินทร์	พุทธมโชโต	สาทร	ร้อนทอง
๒๘.	พระสมดี	สีลสมปัญโญ	ท่าว	พายัพ
๒๙.	พระประสิทธิ์	เปมสิโล	ศรีชำนานญ	กุศลจอกใหญ่
๓๐.	พระฐิติศักดิ์	เชมนนฺโท	เพิ่มพูน	บึงทับช้าง
๓๑.	พระวินัย	โกวิท	เท็กขุนทด	สระจรเข้
๓๒.	พระศรัทธา	สทุธราธิโก	แจ้งสันเทียะ	สระจรเข้
๓๓.	พระสมบัติ	สมจิตโต	เบียดนอก	เพชรดอนยาง

ทำเนียบพระพุทธศาสนบัณฑิต (พธ.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระไกรคร	จนทวณโณ	ศรีสุวรรณ	เทพสถิต
๒.	พระธงชัย	มหาวิโร	หาญกล้า	ห้วยทกตรี- นิคมวิทยา
๓.	พระประนอม	ธีรวโร	กองศักดิ์	อิสาน
๔.	พระมหาธนภักต (จำปา)	เชมปัญโญ	เวฬุวันโน	บ้านหนองกุ้ง
๕.	พระวาทิน	วรมโม	ร่มเย็นรัมย์	สว่างศรีสมพร
๖.	พระสนั่น	สิริปัญโญ	มิมขุนทด	ศาลาลอย
๗.	พระสมคิด	ทสฺสนโณ	เปี้ยสูงเนิน	แก่นเท่า
๘.	สามเณรกำพล	บุญนอก	หงษาราม	
๙.	พระกิตติพงษ์	อภิจารี	อินทร์บำรุง	สัมฤทธิ์ตะวันออก
๑๐.	พระจตุพล	อภิพล	อ่อนสีทัน	ศิริวันดี
๑๑.	สามเณรเด่น		ลากเงิน	ทรงศิลา
๑๒.	พระทัศนัย	จกุกวโร	บุญพันธุ์	ศาลาลอย
๑๓.	สามเณรชิตพิพัทธ์		เพี้ยขันเทา	ขามสะแกแสง
๑๔.	พระบุญยง	กตธโร	ทิศกระโทก	โพธิ์
๑๕.	สามเณรปริยญา		เล็กนอก	พายัพ
๑๖.	สามเณรสรสร		คมกล้า	พิชัยพัฒนาราม
๑๗.	สามเณรวิชาญ		แผลกระโทก	ศรีชะกระบือ
๑๘.	สามเณรศิวพล		พรหมพันธมิตร	เอี้ยปราสาท
๑๙.	พระสุเพชร	เดชธมโม	ไหมทอง	พันธิ
๒๐.	พระเจริญ	ญาณวิโร	แก้วกระโทก	เจริญสุข

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระเตชชา	ถาวโร	สุริผล	ช่องอู๋
๒๒.	พระเตตเตียว	จาวโรโส	แซ่กัว	สุ่มังคลาราม
๒๓.	พระธีรวุฒิ	ธีรวุฑฒ	แซ่ตั้ง	สระจรเข้
๒๔.	พระบุญญติ	จาวรมุโม	ไถเกาะ	ลองตอง
๒๕.	พระวรกพ (บุญท่า)	อธิปญโญ	ทิมสระน้อย	พรมราช
๒๖.	พระประจวบ	โฆสิตธมโม	จันทร์พวาหมณ์	ขับสมบุรณ์
๒๗.	พระประมวล	อาภาสโร	สุมมาตร	ทุ่งสว่าง
๒๘.	พระสง่า	เดชปญโญ	ดีมาก	ตาเสา
๒๙.	พระวรชัย	รัตนญาโณ	ชูกันหอม	ศิริมังคลาราม
๓๐.	พระวิจิตร	วิจิตโต	นบ	สุทธจินดาวรวิหาร
๓๑.	พระสิริภพ (สมหมาย)	สุเมโธ	พิศทะเล	ต่างตา
๓๒.	พระสุชาติ	สุชาติโต	โยนกระโทก	สมุทรการ
๓๓.	พระสุชีพ	วิสุทโธ	ปานจิตร	ประมวลราชบุรี
๓๔.	พระองอาจ	อมโร	ลิยเก	สัมฤทธิ์ตะวันออก
๓๕.	พระอรณพล	อิทธิวิโร	คนตรง	กระต่ายเต็น
๓๖.	พระไพวรรณ	รวีวณฺโณ	บุคดี	ดงเค็ง
๓๗.	สามเณรศุภชัย		บัวกลาง	ดงเค็ง
๓๘.	พระสุธีวร	อภิณฺโณ	แป้นรินทร์	หนองหญ้างาม
๓๙.	พระจิระพงษ์	จนฺทโชโต	สุริยะวงศ์	พ่ายัพ
๔๐.	พระวิศิษฎ์	อนาวิโล	หวั้งจ่างกลาง	ป่าแดนสงฆ์
๔๑.	พระสุทิน	สมฺมุคโค	ขวัญเมือง	หนองบัวรอง
๔๒.	สามเณรสุริยัน		อุดมพันธ์	ป่าจิตตสามัคคี
๔๓.	พระอภิวัฒน์	ฐิตธมฺโม	เวกระโทก	ศรีสุมงคล
๔๔.	พระมหาอุทัย	อุทโย	บวชสันเทียะ	ต่างตา
๔๕.	พระก้าน	กนฺตวิโร	เดิมพรมราช	ลำประโคน
๔๖.	พระภูติศ (สมบุรณ์)	จาววณฺโณ	เค็งกลาง	กอก
๔๗.	พระศิลา	รัตนวณฺโณ	ดินโลกสูง	หนองตาคง
๔๘.	พระวีระวัฒน์	ชุตินฺธโร	เสนาพร	บ้านโนนสูง
๔๙.	พระอภิรักษ์	ถาวโร	สิมมากุล	หนองตาคง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พร.บ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๕ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

สาขาวิชา พระพุทธศาสนา วิชาเอก พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาเทวินทร์	เทวมินโท	บำรุงนอก	ตะคร้อ
๒.	พระมหาประเสริฐ	สนุดจิตโต	ฤทธิ์นอก	ตะคร้อ
๓.	พระครูโอภาสกิจจานุกูล	ตณปาโล	เกตุสูงเนิน	ศิริบ้านไผ่
๔.	พระมหาไพศาล	ยสปาโล	ศรีสมพงษ์	หลักร้อย
๕.	พระมหาไพพงษ์	พลญาโณ	นามทาวงษ์	คลองคันฉอ
๖.	พระมหาสมควร	ฐานุตโต	สุมมาตร	ดอนหวาย
๗.	พระมหาจิรัฐ	อภิปัญโญ	โคกขันธ์ปัญญา	สุทธจินดา
๘.	พระมหาแสน	วชิรญาโณ	ด่านกระโทก	สามัคคีธรรม
๙.	พระบุญเชน	จตุตถโย	ภูมิศาสตร์	สว่างบูรพาราม
๑๐.	พระครูปัญญาสิริสาร	ติคุชปัญโญ	อ่อนสูงเนิน	โนนคำ
๑๑.	พระธรรมธรประหยัด	ฐิติสิโล	ลาวพิมาย	ปรางค์ทอง
๑๒.	พระชัชชัย	ฐติปัญโญ	เข้มดีกุล	ศาลาลอย(ต่านฯ)
๑๓.	พระวีรชน	อุตโต	ชีชวาล	ห้วยพรหม
๑๔.	พระศักดิ์คำวูธ	นิภาธโร	เรียบรมย์	บึง
๑๕.	พระธรรมบุญ	ฐิตธมโม	วาดุงเหลื่อม	สีคิ้วคนาวราม
๑๖.	พระสมุห์สุวพงษ์	ปสนุนจิตโต	กองหินกลาง	โนนตากกลาง
๑๗.	พระพิศนัย	สนุดจิตโย	แปวขุนทด	อีสาน
๑๘.	พระสุพัฒน์	ปิยภาณิ	จอดนอก	ศรีชมชื่น
๑๙.	พระครูสุนทรกิจวิมล	กิตติภทโท	เบขุนทด	โนนระเวียง
๒๐.	พระมหารุ่งธรรม	เดชธมโม	แสงทองศรี	บึงทับช้าง
๒๑.	พระอธิการนรินทร์	จารูวณโณ	โนนตาล	สามัคคีมาบกราด

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระรุ่ง	โรจนธมโม	หมายดี	โหมหนองบัววี
๒๓.	พระอมร	วราณาโณ	ภักดีขุนทด	ศรีนามคงคา
๒๔.	พระบุญธรรม	เขมรโต	นาคทฤทัย	ต่างตา
๒๕.	พระครูสุวรรณธรรมโกศล	สุวณโณ	ศรีสรรค์	ชัยยาง
๒๖.	พระใบฎีกามนัส	สุขสุคนโธ	สุขสุคนธ์	มิตรภาพวนาราม
๒๗.	พระครูนิเทศธีรธรรม	ธมฺมิโก	สนนา	ขามขุ่นรม
๒๘.	พระสมาน	ปภสฺสโร	เงาโพธิ์	สนวน
๒๙.	พระตระกูล	อตุคฺคปญฺโญ	อุทธา	เนาวรัตนาราม
๓๐.	พระอธิการบุญมี	สิริปญฺโญ	ละอองเอก	หนองจานเหนือ
๓๑.	พระครูสิริศกดานุรักษ์	ฉินฺนาลโย	อินตรา	ศิริโกศาภิรมย์
๓๒.	พระครูอุดมชัยสิริ	อนุตฺตโร	กุลสุวรรณ	ชัยศรีคณาราม
๓๓.	พระครูวิจิตรปทุมมาร	จารุวโร	ทองคำ	หนองบัว
๓๔.	พระครูสมุห์สมหมาย	ฐิตมโน	ผาคำ	ศรีภินนทร์
๓๕.	พระครูวัชรินทร์	สุจิตฺโต	คำลุย	รัตนขมภู
๓๖.	พระเทวรินทร์	เปสโล	ปิ่นเพชร	พ่ายพ
๓๗.	พระอธิการวินัย	ขณฺนิธมฺโม	โพธิ์ชู	นพคุณทอง
๓๘.	พระครูโศภสาลากร	ติสฺสวโร	หยั่งบุญ	อโศการาม
๓๙.	พระอธิการชาตรี	พรมุโขโต	สังเกต	หนองหญ้าขาว
๔๐.	พระปลัดจวด	พรมุโขโต	ทองมา	วังขวาง
๔๑.	พระอธิการบุญจันทร์	เขมธมฺโม	อันไฮ	อรัญญาวาส
๔๒.	พระอุทิศ	อุตฺถาโร	พาทอน	บ้านราษฎร์สุขสันต์
๔๓.	พระรัตนเดช	โฆสธมฺโม	แก้ววิเศษ	อัมพวัน
๔๔.	พระสนิท	ปญฺญาวชิโร	ผุยประกอบ	ตะกุดเครือปลอก

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตร์บัณฑิต (พร.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

คณะพุทธศาสตร์ วิชาพระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสมควร	ฐานุตโตโร	สุมมาตร	ดอนหวาย
๒.	พระมหาแสน	วชิรญาโณ	ด่านกระโทก	สามัคคีธรรม
๓.	พระชัชชัย	ชุตติปัญโญ	เข้มตีกุล	ศาลาลอย (ด่าน๔)
๔.	พระธรรมบุญ	ฐิตธมฺโม	วาดงูเหลื่อม	สีแก้วคนาราม
๕.	พระพิคณย์	สนุดจิตโต	แปวขุนทด	อิสาน
๖.	พระวีรชน	อุตฺตโร	ชัชวาล	ห้วยพรหม
๗.	พระสุพัฒน์	ปิยภาณี	จอนนอก	ศรีสมชื่น
๘.	พระมหารุ่งธรรม	เดชธมฺโม	แสงทองศรี	บึงทับช้าง
๙.	พระอมร	วรญาโณ	ภักดีขุนทด	ศรีสนามคงคา
๑๐.	พระบุญธรรม	เขมรโต	นาคหยุดภัย	ต่างตา
๑๑.	พระสมาน	ปกสุสโร	เงาโพธิ์	สนวน
๑๒.	พระมานพ	สนุดมโน	ถนนมพลกรัง	บึง
๑๓.	พระอุทิศ	อุตฺตฺราโร	พาทอน	บ้านราษฎร์สุขสันต์
๑๔.	พระรัตนเดช	โมสธมฺโม	แก้ววิเศษ	อัมพวัน
๑๕.	พระสนิท	ปัญญาวชิโร	ผุยประกอบ	ตะกุดเครือปลอก
๑๖.	พระอธิการสมศักดิ์	อาจิณฺณสีโล	ตุ้มจ้อหอ	ใหม่สุนทร
๑๗.	สามเณรวาดวิ		แก้ว	ธรรมโพธิ์ศรี

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

คณะครุศาสตร์ เอกการสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระจิรายุต์ม (ทวีเดช)		ทวีเดช	มีเหมาะ บุรพ์
๒.	พระธนภัทร (อธิปกรณ์)		กิตติญาโน	หงษ์ทอง สระจรเข้
๓.	พระอำนาจ	สุรปญโญ	ยามกลาง	ใหม่สุนทร
๔.	พระมหากันตภณ	สิรินฺธโร	ประสงค์สุข	ชัยสมบุรณ์
๕.	สามเณรสมัย		ธงศรี	มะค่า
๖.	พระสมพร	สิริปญโญ	แก้วดอนรี	บ้านโนนเมือง
๗.	พระมหาแสงอรุณ	จารุขโม	กฏมัจฉา	โคกยาง
๘.	พระมหาจำเริญ	เขมวีโร	ดวงใจ	สุทฺธจินดา
๙.	พระมหาเชษฐา	ฐานจาโร	อังไกรมย์	พายัพ
๑๐.	พระกิตติภพ (บำรุง)		สิริวณฺโณ	ศรีมาตร หัวละเลิง
๑๑.	พระอธิการสุพจน์	คุณวีโร	ศรีปัญญา	หนองไข่น้ำ
๑๒.	พระสันชัย	ชนาสโก	ประสานสุข	ใหม่สุนทร
๑๓.	พระพงษ์เจริญ	สุจิณฺโณ	เชื้อตาโคตร	บ้านโกรก
๑๔.	พระชำนาญ	ธมฺมสาโร	ชูคอพะเนา	โตนด
๑๕.	พระมหาวิสุทฺธนวัฒน์	อภิลาโก	เหลื่องนาคไพศาล	มูลจินดาราม

ทำเนียบพระพุทธรูปปางนาคปรก (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๕๙)

คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรสุภี		เป้าทอง	ป่าจันทรังษี
๒.	พระพิรุณพัฒน์(อุดร) อุตตรภทฺโท		หวังนอก	หนองจิก
๓.	พระสิริวัฒน์(บุญโยธ) จิตตปัญโญ		แพทยมด	ทุ่งสว่าง
๔.	พระมหามานพ	เขมาภิรโต	งาสันเทียะ	ปะคำ
๕.	พระเอกชัย	สุริยโส	ผาสุโขม	ใหม่ประชาราม
๖.	พระชุงคำ	สิริจันท	วิระจิต	ทุ่งสว่าง
๗.	พระเข้มชาติ	ฐานิสโร	มั่งจิบกลาง	หนองเครือซุด
๘.	พระมหาสมโภชน์	ทิฏฐธมโม	วอนรัมย์	โพธิ์
๙.	พระคมพิสิษฐ์ (วิศุต)		สมาธิโต	บุญพันธ์ โลกสามัคคีเก่า
๑๐.	พระสมปอง	สมิทธิปตฺโต	สุนศรี	พ่ายพบ้านปูน
๑๑.	พระสุกัลย์ (สำเริง) ปรงกโม		ขวัญเมือง	ประสาทวนาราม
๑๒.	พระสุชาติ	ปิยชาติโต	อุณหปานิ	สะแก
๑๓.	พระมหามงคล	ธนีสโร	คำอูน	พญาภู
๑๔.	พระอัศวิน	ฉานาภิรโต	ธรรมสนองคุณ	ปางแก
๑๕.	พระคงศักดิ์	สุนทรธมโม	ปฐะกะ	บ้านหินห้วยทราย
๑๖.	พระอนุชา	สุชาติ	สุจิธรนกุล	แจ้งนอก
๑๗.	พระสุทัศน์	สีลวิโส	อภัยโส	หนองปรือ
๑๘.	พระมหาวิจิตร	วชิรจิตโต	หวังไกรกลาง	ดอนหวาย

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	สามเณรวุฒิชัย		จิตเงิน	พายัพ
๒.	พระณภัทร (สุทัศน์)	คุณสมบุญโน	พนมกุล	ศรีสุวรรณาราม
๓.	พระดวงจันทร์	ธมมจิตโต	พรณวงศ์สา	นาไชย
๔.	สามเณรอารมณ		คำจอมมี	พายัพ
๕.	พระทักษิณ	โสภณปัญโญ	สิวกำปัง	หนองบัวรอง
๖.	พระเสฏฐวุฒิ (สังคม)	ธมฺมวโร	ลาดนอก	หนองหญ้างาม
๗.	พระมหาสัณญา	สุสนฺตโต	ศรีตะวัน	พายัพ
๘.	พระมหาชาติรี	สิริปัญโญ	พลน้ำเที่ยง	มงคลวารี
๙.	พระอภิรักษ์	อภิวิฑฒโน	ห้วยข้อ	สระประตู่
๑๐.	พระสงกรานต์	กฤษณจารี	การะจาก	บึง
๑๑.	พระมหาไพบูลย์	กิตติคุณโต	แห้วไรสง	อีสาน
๑๒.	พระมหาสมทรง	ติสฺสโร	บึงขุนทด	หนองบัวตะเกียด
๑๓.	พระนรินทร์	นราธิโป	สมนึกตน	ประมวลราษฎร์
๑๔.	สามเณรสุนันต์		สัทธิรัตน์	สะแกแสง
๑๕.	พระสมาน	ภูริทสุสี	เจียนกระโทก	พายัพ
๑๖.	พระพรชัย	วิชโย	นามสูงเนิน	บ้านหนองพยอม
๑๗.	พระภูติศ (ประสาทพร)สุเมโท		ไม้่งปราณีต	ใหม่บ้านดอน
๑๘.	พระชญาณนท์	สติสมบุญโน	การะจาก	บุญเรืองเหนือ
๑๙.	พระมหาวิกรมเศวร์ (วีระเดชปัญโญ)	ประยงค์กุล		หนองไผ่ล้อม
๒๐.	พระสังขพงศ์ (มนตรี)	เมตฺตจิตโต	วงศ์สันติราษฎร์	โนนหมั่น
๒๑.	พระอินทัย (ธวัชชัย) ฐมฺมานโนโต		เถื่อนหมื่นไวย	บ้านฝ้าย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๒.	พระศราวุธ	ธมมาวุโ	แก้วเอก	คลองตาลอง
๒๓.	พระมหาพุฒิพงศ์ (สมบัติ) ปริสาสโก		สมบุญผล	ศรีอุทุมพร
๒๔.	พระสมยศ	ธมฺมทีโป	ลอนประโคน	ดอนหวาย
๒๕.	พระสมฤทัย	โอปาธิโก	วรรณทอง	อัมพนาาราม
๒๖.	พระปลัดมงคล	ภูริปัญโญ	จงแดง	นोक
๒๗.	พระโกศล	คเวสโก	เทียบมาก	หนองหอย
๒๘.	พระสมพด	อาภสฺสโร	ทิวพุดซา	ตาลโหรน
๒๙.	พระอภิสิริภพ	ติภญาโน	สนนา	สามัคคีธรรมวาม
๓๐.	พระฐิติวัจน์ (บรรจง)	อภิโว	บุขุนทด	หนองจะบก
๓๑.	พระสมเบื่อน	สจฺจเปโม	แงด	ประมวลราษฎร์
๓๒.	พระมหาวิญชัย	วธมฺโม	พลเยี่ยม	ศิริมลคลธรรม
๓๓.	พระไพโรจน์	สิริวณฺโณ	เกตุเพ็ง	นครกบินทร์
๓๔.	พระวรรณชัย	ชยวฑฺฒโน	คงสอง	योगแยง
๓๕.	พระมหาจอม	ปัญฺฑาโร	เจาะพรหมมา	บรรพตรัตนาราม
๓๖.	พระศุภกฤต (บุญติด)	ขนฺติปัญโญ	พิมพ์งาม	บ้านเกาะ
๓๗.	พระสมมาศ	วิสุทฺโธ	กิจขุนทด	สวนพริกไทย
๓๘.	พระบุญจันทร์	กตปัญโญ	บุญสุข	บ้านกาเจาะ
๓๙.	พระสำราญ	ธมฺมทินโน	โอภาพ	ยางน้อย
๔๐.	พระพลิชฐ์	สุวโจ	ดิมขุนทด	วาริสฺสธาราม
๔๑.	พระรินนาท	ภิธมฺโม	จิตมัน	หนองหญ้าลาด
๔๒.	พระสมรักษ์	วิสุทฺโธ	เอิบสุข	วาริสฺสธาราม
๔๓.	พระคมสันต์	สิริจฺนฺโท	ลีสูงเนิน	ราษฎร์บำรุง
๔๔.	พระณรงค์เดช	กนฺตสิโล	หมุ่มสูงเนิน	มะเกลือใหม่
๔๕.	สามเณรสวพัฒน์		ปัตตานัง	บึง
๔๖.	พระวชิโรจน์ (ทรงง)	ภิรจิตโต	ยวงเอี่ยมโย	โคกवान
๔๗.	พระสุนทร	นิภากรโ	สระอุรมย์	หงษาราม
๔๘.	สามเณรสัทธิโชค		หลวงแก้ว	ภิบาลวังม่วง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๙.	พระภัทรพล (นิพรรัตน์)	รตนาญาโณ	ผักไหม	ทุ่งสว่าง
๕๐.	พระบุญเชิด	เขมวีโร	ถิ่นผักแว่น	มะค่า
๕๑.	พระชยานนท์	มหาปัญญา	ฉุนกระโทก	บึงพระ
๕๒.	พระปฏิภาณ	ฐานิสโร	ดาวเร่มย์	หลักร้อย

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐)

คณะพุทธศาสตร์ (พิเศษ) สาขาวิชา พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระวิริยะ	ธมฺมรํชฺโศ	ใจตระหนัก	พระนารายณ์
๒.	พระมหาสมพงษ์	ถาวโร	วรลักษณ์	หนองมั่ง
๓.	พระมหาชัยยะ	จันทสโม	จันทกร	บางปรัง
๔.	พระประพันธ์	กิตติสาโร	หวั่งชมกลาง	ตะคร้อ
๕.	พระสุข	สุขจิตโต	จิตรสิน	ศาลาลอย
๖.	พระอุทัย	โชติธมฺโม	อ้วนอก	เมืองคง
๗.	พระอธิการทองศักดิ์	จิตฺโต	แจ้งการ	ประจำอารามศรี
๘.	พระสุภาพ	กิตฺติโก	ทองดี	โพธิ์ทอง
๙.	พระสาธิต	ชาโคโร	ลาจฺหวัด	ศรีษะกระบือ
๑๐.	พระมหาสังวาลย์	ปญฺญาทีโป	จิตรรัก	ใหม่สุนทร
๑๑.	พระครูธำรงปริยัติคุณ	รัตนโร	พินิจ	สระแก้ว
๑๒.	พระสุชีพ	สุจิตโต	เจียมจักร์	เจริญสุข
๑๓.	พระววด	ชวโน	นาคประโคน	สุทฺธจินดา
๑๔.	เจ้าอธิการสุเทพ	ทามจฺจนโท	โยจฺหวอด	โนนขุนชัย
๑๕.	พระครูสมุห์สมออัน	กลุยาโน	กุระพอง	เนินสะอาด
๑๖.	พระบุญสม	วชิรญาณโน	พจนัง	สุขวัฒนาราม
๑๗.	พระครูสุนทรชาคร	ชาโคโร	พินิจศักดิ์	หลวงราชบํารุง
๑๘.	พระเลิศศิลป์	เดชธมฺโม	สวัสดิ์หมื่นไวย	หมื่นไวย
๑๙.	พระสนิท	อภิณฺโณ	ลาพร	โนนแดง
๒๐.	พระเจสสา	เดชโร	จันทะคาส	ศาลาลอย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระปลัดบรรจง	มหานาโค	โทสันเทียะ	ใหญ่สุขัง
๒๒.	พระครูประทีปนนท	ทีปโก	เขียนประเสริฐ	ถนนคด
๒๓.	พระอำนวย	ญาณวิโร	เกตุเงิน	ศาลาลอย
๒๔.	พระครูโฆสิตวธรรม	กาญจนวณโณ	ไกรจันทร์	ลำโพง
๒๕.	พระสมาน	กิตติโก	ชุมจังหวัด	โนนแปะ
๒๖.	พระสมาน	อหิสโก	วาดเกษม	นางเหริญ
๒๗.	พระครูจิรวัดน์	อิสสุโร	ชัยจิรวัดน์	โคกศรีสะเกษ
๒๘.	เจ้าอธิการสุวรรณ	ฉนทโก	จวงชัยภูมิ	พิสิฐบูรณาราม
๒๙.	พระบุญมี	ฐานิโย	สอนจังหวัด	ศรีสะเกษบือ
๓๐.	พระประกาย	อสิญาโน	สิงห์ทะ	หนองเมา
๓๑.	พระสมชาย	ธมมจกโร	โถมจังหวัด	จังหวัด
๓๒.	พระครูวิเทศสันติธรรม	จิตมาโร	บุญนอก	นางรำ
๓๓.	พระอธิการประภาส	จกกวโร	สงนอก	บ้านชาด
๓๔.	พระครูฉันทวธรรม	ฉนทกาโม	โคกเกษม	หนองศาลา
๓๕.	พระครูสมนธรรม	สมโน	หลงพิมาย	บ้านแท่น

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐)

คณะพุทธศาสตร์ (ภาคปกติ) สาขาวิชา พระพุทธศาสนา

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระสุพันธ์	อภิปัญญา	ไพรราม	ทุ่งสว่าง
๒.	พระมหาลุด	จิตเมโธ	กุนขุนทด	โพธิ์งาม
๓.	พระมหาปภาวิฎก	ภาวิตจาโร	บุญประสิทธิ์	ชัยตะคร้อ
๔.	พระเคารพ	คุณธมโม	ใจตรง	เบญพาต
๕.	พระธนไชย	ธนปัญญา	สิทธิ์ประเสริฐ	ครบุรี
๖.	พระเจตสุตา	ฉนทโก	ราชเมฆ	โคกมะม่วง
๗.	พระเสรี	สุนทรธมโม	เคนมี	หนองคู
๘.	พระวัชรพล	ธมมธโร	ย่อมกระโทก	สมุทรการ
๙.	พระปรีชา	ฐานิสฺสโร	พลอยกระโทก	หนองหัวแรด
๑๐.	พระมหาวชิรธร	สุรปัญญา	สายภา	ธาตุทอง
๑๑.	พระกิตติพงษ์	กิตติวิโส	อยู่กระโทก	โคกไม้ตาย
๑๒.	พระอภิวัฒน์	อภิวิฑฒโน	พวงโคกกรวด	สมุทรการ
๑๓.	พระธนภัทร	อคุณธมโม	นาวา	ใหม่กลอ
๑๔.	พระสุเชษฐ์	สุเรโธ	ฉิมณรงค์	โพธิ์เมืองปัก
๑๕.	พระศรัย	อหิสโก	ชำนาญนาค	ใหม่กลอ
๑๖.	พระศิระศิลป์	ปัญญาวโร	ประดิษฐ์วงศ์	ราชภูมัยรังศักดิ์
๑๗.	พระบุญรัตน์	ธมมวโร	ทองอิน	หนองจะบก
๑๘.	พระอุทร	วชิรญาโน	ดั่งพิมาย	ใหม่ประดู่ชัย
๑๙.	พระยอดเยี่ยม	สุทนต์	อาญาเมือง	โคกมะม่วง
๒๐.	พระสุชาติ	สนุดจิตโต	ธรรมเดโช	บางคสาน

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๒๑.	พระสุริยา	จิตาโลโก	แพศรี	ใหม่ประตูลี้
๒๒.	พระภัทรพล	โชติวโร	ช่องกลาง	คอนน้อย
๒๓.	พระอธิการเลิศ	รฤชิตธมโม	กระชัยกลาง	ดงพลอง
๒๔.	พระเสาร์	โสภณปัญโญ	โนนสุภาพ	บ้านหันห้วย
๒๕.	พระบุญมี	ถาวรจิตโต	มินพิมาย	ศูนย์วิปัสสนาวิทยาใหญ่
๒๖.	พระมานพ	สนตมโน	ถนอมพลกรัง	พระนารายณ์

ทำเนียบพระพุทธานุศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐) คณะครุศาสตร์

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอก การสอนภาษาไทย

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสมควร	สมจิตโต	ด้ายไรสง	สะแก
๒.	พระมหาอดุลย์	ชมฺมโรโต	ผุยวงษ์	ทุ่งสว่าง
๓.	พระมหาสมัคร์	ติคุชญาโน	วันเป็รียงเถา	สะแก
๔.	พระสมบุรณ์	ชินวโร	วิชัย	อัมพวัน
๕.	พระวิฑูร	ฉนฺทโก	มมขุนทด	โนนไทย
๖.	พระวุฒิพงษ์	ฐานวโร	สวัสดิ์วุฒิกร	บ้านหม้อคา
๗.	พระเสาร์	สมาธิโต	บุญครอง	อีสาน
๘.	พระภาคภูมิ	โสมสโก	จุฑาทอด	โนนไทย
๙.	พระประสงค์	ชมฺมวฑฺฒโน	เจริญยิ่ง	ป่าจิตตสามัคคี
๑๐.	พระจักรินทร์	กนฺตสิโล	อินทร์ชำนาญ	ประมวลาธาร
๑๑.	พระพรพจน์	พรหมโชโต	บัวทอง	ศาลาลอย
๑๒.	พระโกวิทย์	ธนจิตโต	ปลั่งกลาง	ราษฎร์สุนทร
๑๓.	พระมหากุศล	ชมฺมธีโร	ศรีเสริม	หนองบอน
๑๔.	พระปัญญา	ปญฺญาวชิโร	หาญนา	ใหม่เกษม
๑๕.	พระบรรพต	ญาณทีโป	ทาสละ	เพชรภูมิสุวรรณวาร
๑๖.	พระลำพัน	ปคุโณ	เศษศรี	หนองไชนา
๑๗.	พระบุญเกิด	อิทธิมนฺโต	ชูบุตร	โนนไทย
๑๘.	พระมหาสมเกตุ	เดชปญฺโญ	บุญชร	โนนไทย
๑๙.	พระวิสิทธิ์	มหาวิโร	มากะเต	บ้านไทร
๒๐.	พระอธิการวรวิม	ปญฺญาวโร	มีสุข	สระประดู่
๒๑.	พระนันทิพัฒน์	นนฺทโย	น้อยไรสง	ประชาคมาราม
๒๒.	พระจิรภัทร	ชมฺมบาลโย	กลิ้งกระโทก	กองพระทราย
๒๓.	พระอนุชา	โกวิทโ	ดวงกระโทก	บ้านโสง

ทำเนียบพระพุทธรศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

วันที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐) คณะมนุษยศาสตร์

สาขาวิชา ภาษาต่างประเทศ วิชาเอก ภาษาอังกฤษ

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาสุรศักดิ์	สุรเมธี	ชะมารัมย์	อิสาน
๒.	พระมหาเจริญ	สิริวิฑูโก	ทุ่งกลาง	สะแก
๓.	พระมหาวิญชัยชัย	ฐานเมธี	เสนารัตน์บำรุง	เดิม
๔.	พระมหาประคอง	ญาณวโร	ปลอมรัมย์	ใหม่กลอ
๕.	พระพิรศักดิ์	ภูริปัญญา	โคกสันเทียะ	บางอำพันธ์
๖.	พระมหาเพียร	จิตญาณเมธี	ท่าพล	บึง
๗.	พระภาคภูมิ	วิสุทธิโก	ปึกสูงเนิน	สำนักวิปัสนา
๘.	พระสุรเดช	สุภทโท	แซ่ล่อ	โพธิ์ทองเจริญ
๙.	พระสมพร	วิฑูชาโร	ศิริเทพ	หนองคู
๑๐.	พระวิเชียร	อิสสรญาโณ	เรืองเดช	ป่าจิตตสามัคคี
๑๑.	พระวิรัช	วิริโย	เสาวพันธ์	บัวทอง
๑๒.	พระกิตติ	กิตติโสภโณ	อานไชสง	อัมภาวรินทร์
๑๓.	พระตะวัน	เดชธมโม	ทองจอก	บ้านหนองหว้า
๑๔.	พระมหาอำนาจ	คุณวโร	เดชสันเทียะ	บุรพ์
๑๕.	พระสมศักดิ์	มนัสสุโร	ดีเสมอ	หงษาราม
๑๖.	พระทศพร	จันทาโก	บุญประโคน	แหลมรวก
๑๗.	พระสุรเดช	ยุตตธมโม	ถาดดอน	หลวงราชบำรุง
๑๘.	พระสมปอง	สมิทธิปติโต	ลุนศรี	พระนารายณ์

ทำเนียบพระพุทธรูปศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาเขตนครราชสีมา

รุ่นที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๕๐) คณะสังคมศาสตร์

สาขาวิชา รัฐศาสตร์ วิชาเอก การเมืองการปกครอง

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๑.	พระมหาศรายุทธ	มหาสุเมโธ	นามสง่า	จันทรังษีวราราม
๒.	พระอำนวย	อนาโณ	ปิตจตุรัส	ศาลาลอย
๓.	พระณัฐกร	สุชาโต	มากดำรงกุล	อุไคพัฒน์वास
๔.	พระรุ่งอนันต์	สุริยรสี	เพชรเทา	หนองไผ่
๕.	พระสุวรรณ	ธมฺมทีโป	นามโคตร	มงคลสามัคคีธรรมโมทัย
๖.	พระมหาสมเกียรติ	โสภณกิตติ	ส่องกำบัง	สะแก
๗.	สามเณรศิริพล		บุญนาดี	อัมพวัน
๘.	พระเทโธยา	ธมฺมปาโล	ดี	ทุ่งสว่าง
๙.	พระสำเภา	คุณากโร	อุปกา	โนนรังปอแดง
๑๐.	พระณัฐนันท์	สุเมโธ	เหลาทอง	หิมวันบรรพต
๑๑.	พระครูปลัดกานต์	วชิรเมธี	แอบจันทิก	บึง
๑๒.	พระวิไล	สติสมฺปนฺโน	ที่รักษ์	สระปทุม
๑๓.	พระประโยชน์	อริญฺชโย	เมฆสมุทร	หลักร้อย
๑๔.	พระอาคม	อภิณฺโฑ	ลาสุดตา	ใหม่พนมไพร
๑๕.	พระปณิธิย์	ปณฺณวิชโย	ตะกระโทก	กุศลจอกใหญ่
๑๖.	พระมหาธวัชรรัตน์	คัมภีรเมธี	แสนประเสริฐ	ทุ่งสว่าง
๑๗.	พระอมร	ญาณวิโร	มั่งเจือกกลาง	หนองหัวแรด
๑๘.	พระมัญญ	นาคปุตฺโต	นาโค	ศรีนันทาราม
๑๙.	พระมหานครชัย	ธมฺมธีโร	บุญมา	ปทุมวนาราม
๒๐.	พระสุจินต์	คัมภีรปญฺญ	เสียดิ	เขี้ยวปราสาท

เลขที่	ชื่อ	นาย	นามสกุล	วัด
๒๑.	สามเณรณันทวัฒน์		คำกลาง	สะแกแสง
๒๒.	สามเณรสำเภา		กราบขุนทด	หนองสองห้อง
๒๓.	พระมหาศราวุฒิ	สฤณหชาติ	ลอมแก้ว	บึง
๒๔.	พระชุตินันท์	อานนโท	นามสมุทร	เขี้ยปราสาท
๒๕.	พระก้องวรชิต	ติคุชวิโร	ดัดญาวัตร	ปทุมวนาราม
๒๖.	พระอภิวัฒน์	จิรตติโก	บุญมา	โพธิ์ศรีธาราม
๒๗.	พระชาญชัย	จารุขโม	คงไธ	หนองเครือขุด
๒๘.	พระสมพวน	กิตติโสภณ	นันทนอก	หัวสะพาน
๒๙.	พระชาวี	อิสสรสโร	ศิริวรรณ	คลองส่งน้ำ
๓๐.	พระไตรทศ	วรปญโญ	करणุชา	โพธิ์เมืองปัก
๓๑.	พระศุภกฤต	เดชขโม	ศรีสอน	เทพธรรมคุณ
๓๒.	สามเณรสุนทรเดช		ซึ่งจะโปะ	อัมพวัน
๓๓.	พระเจนณรงค์	จนทสาโร	จันทนอก	จันทาราม
๓๔.	พระศรชัย	จกกวโร	แนบกลาง	โนนหมั่น
๓๕.	พระวรพล	ทนต์จิตโต	แผนใหญ่	คฤห์ภูมิการาส
๓๖.	พระเมธี	อาภากร	เพราะผักแว่น	โพนทราย
๓๗.	พระมหาภคิน	ฐิตปญโญ	แดนศิริ	โพนทราย
๓๘.	พระมหาวินัย	อุชจโร	แฟสันเทียบ	สระพระ
๓๙.	พระประกิจ	ฐิตขโม	ใหม่เพียรพงศ์	หนองเครือขุด
๔๐.	พระชัยวัฒน์	ชยวฑฒโน	อารีย์เจริญ	จันทาราม
๔๑.	พระสาคร	เดชปญโญ	สายจันทร์	ดอนตะแบง
๔๒.	พระชัยยา	ฐานวีโร	ผาสุขสม	พระนารายณ์
๔๓.	พระปัญญา	ปญญาวัชโร	ทุ่งกระโทก	ดาเงิน
๔๔.	พระบัณฑิต	สุนทโร	อาจพงษา	บ้านคำสูง
๔๕.	พระเมธาสิทธิ์	กตสิโร	อุเทนสุด	สระจรเข้
๔๖.	พระวิรัช	ปญญาทีโป	กิวขุนทด	โกศลสิทาราม

เลขที่	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	วัด
๔๗.	พระวีรพล	สิริภทโท	พืชมณฑ	บ้านตาเสา
๔๘.	พระณัฐพงศ์	ฐานสมบุญโณ	ทานกระโทก	ศรีปิ่นเงิน
๔๙.	พระไชยเชษฐ	อริโย	เข้มกลาง	โพล
๕๐.	พระมหาชาติวี	สิริบุญโญ	พลน้ำเที่ยง	พระนารายณ์
๕๑.	พระสงกรานต์	กลุยานจารี	การะจาก	พระนารายณ์
๕๒.	พระนรินทร์	นราธิโป	สมนึกตน	พระนารายณ์
๕๓.	พระชฎานนท์	สติสมบุญโน	การะจาก	พระนารายณ์
๕๔.	พระพลิชฐ์	วิสุทโธ	เอิบสุข	พระนารายณ์
๕๕.	พระวินนาท	ภิระมโม	จิตมั่น	พระนารายณ์
๕๖.	สามเณรสิทธิโชค		หลวงแก้ว	พระนารายณ์

**บัญชีรายชื่อพระภิกษุสามเณรจำพรรษา
วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร พุทธศักราช ๒๕๕๐**

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พรรษา	วันอุปสมบท	วิทยฐานะ		ตำแหน่ง
							น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระธรรมาภรณ์	นิรุติเมธี	ไวจณฉิมพลี	๓๔	๕๔		เอก	๖	จล. จจ. ศศ.บ. พธ.ศ. กศ.ด.
๒	พระปริยัติวรคุณ	ชวนปญฺโญ	แก้วขันธ์	๖๗	๔๖		เอก	๖	ผช.จล. จอ. เลขานุ. จจ.
๓	พระมหาอวยชัย	ภทฺธิโย	เสวีสังจพจน์	๓๔	๔๓		เอก	๔	
๔	พระครูโสภณวิหาวกิจ	ฐิตเมธี	กระจงกลาง	๖๓	๔๒		เอก	-	ผช.จล. เลขานุ. วัด
๕	พระครูประสิทธิ์สรคุณ	กิตติสาโร	กาทกกลางคอน	๖๑	๔๑		โท	-	
๖	พระมหาสุเนตร	สุเนตโต	แก้วขวาน้อย	๖๑	๔๐	๑/๕/๑๑	เอก	๗	ผช.จล. พม. ศษ.บ. ค.ม.
๗	พระมหาสุวัน	สุจิธมโม	เรืองกระโทก	๖๑	๔๐	๒๒/๕/๑๑	เอก	๔	
๘	พระครูเกษมกิจจาทร	เชมนานโท	พิชกระโทก	๕๒	๓๒		เอก	๓	ผช.จล. จต.
๙	พระมหาอุดม	ฐานโกโร	โรพันธุ	๕๐	๓๐		เอก	๓	พธ.บ.
๑๐	พระครูสังฆรักษ์วิริยะ	ธมฺมวชิโร	ใจตระหนัก	๕๐	๒๓	๑๖/๕/๒๔	เอก	-	ป.ว.ส.
๑๑	พระครูสังฆรักษ์สมจิต	พุทธวิริโย	เดชคุณรัมย์	๔๑	๒๑		เอก	-	พธ.บ. ค.ม.
๑๒	พระครูใบฎีกาประพัฒน์	ฐานทศโต	ณ ตะกั่วทุ่ง	๔๑	๒๐		เอก	-	ม. ๖
๑๓	พระครูสมุห์นาคน้อย	ญาตโก	ไทยตะขบ	๓๖	๑๖	๑๐/๗/๓๕	เอก	๑-๒	เลขานุ. จต.
๑๔	พระชาตรี	กตปญฺโญ	เดชนอก	๔๐	๑๕	๖/๕/๓๖	เอก	-	
๑๕	พระอรณภูมิ	ฐานธมโม	ชดสันเทียะ	๓๕	๑๓		เอก	๑-๒	พธ.บ.
๑๖	พระมหาสมชาย	ปวทุมโน	สนพะเนาว์	๓๒	๑๐	๘/๕/๔๑	เอก	๔	พธ.บ.
๑๗	พระยังกูร	เทวธมโม	ปิ่นทองพันธุ์	๓๑	๗		เอก	-	
๑๘	พระมหานครชัย	ธมฺมธโร	บุญมา	๒๙	๖		เอก	๓	
๑๙	พระวิชัย	ฐิตธมโม	ยอแสง	๒๔	๔	๑๑/๕/๔๗	เอก	-	
๒๐	พระณรงค์ฤทธิ์	มหาปญฺโญ	พิมพ์ครบุรี	๓๒	๓	๓/๗/๔๔	ตรี	-	ป.ว.ส.
๒๑	พระเนรมิต	กวิสโร	ฤทธิ์เดช	๒๓	๒	๒๕/๑๒/๔๔	เอก	-	มจร. ปี ๔
๒๒	พระมหามานัส	ธมฺมจริ	กวยคำงพุด	๒๒	๒	๒๕/๑๒/๔๔	เอก	๔	มจร. ปี ๔
๒๓	พระบุญปาน	อภิปญฺโญ	แสนโยทะกะ	๒๒	๒	๒๕/๑๒/๔๔	เอก	-	มจร. ปี ๔
๒๔	พระเศรษฐพงษ์	สุตธมโม	แซ่ตั้ง	๒๔	๑	๒๑/๙/๔๙	-	-	
๒๕	พระธรรมบุญ	ชยธมโม	เอสันเทียะ	๒๒	๑	๑๑/๔/๕๐	ตรี	-	
๒๖	พระอุทิศ	กตญฺชลิ	ชอมอังกกลาง	๒๑	๑	๒๔/๖/๕๐	เอก	๑-๒	

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พร ชา	วัน อุปสมบท	วิทยฐานะ		ตำแหน่ง
							น.ธ.	ป.ธ.	
๒๓	พระจักรพงษ์	ตปสีโล	สุระชัย	๒๔	๑	๑๕/๓/๕๐	-	-	
๒๔	พระสมเจตน์	พทธมโม	ยินดีหา	๒๖	๑	๒๑/๓/๕๐	-	-	
๒๕	พระชลิต	ทีปโกโร	ปลอดกระโทก	๔๖	๑	๒๓/๓/๕๐	-	-	
๓๐	สามเณรสุวณ		ณัฐ	๒๔	-		-	-	
๓๑	สามเณรสาวิต		แสต	๒๑	-		-	-	
๓๒	สามเณรถาวร		ภูษา	๒๐	-		โท	๓	
๓๓	สามเณรวิฑูรศักดิ์		ดลประสิทธิ์	๒๐	-		โท	-	
๓๔	สามเณรสวรรณภูมิ		ศรีบุญ	๑๙	-		เอก	๑-๒	
๓๕	สามเณรพูนศักดิ์		จันทิสุต	๑๙	-		เอก	-	
๓๖	สามเณรวสันต์		พิงบัว	๑๙	-		เอก	-	
๓๗	สามเณรนิพนธ์		เบญจเจติ	๑๙	-		ตรี	-	
๓๘	สามเณรเอกพันธ์		เวชภู	๑๔	-		เอก	๓	
๓๙	สามเณรดุสิต		สิมหล้า	๑๔	-		เอก	-	
๔๐	สามเณรสิทธิศักดิ์		พรหมสิทธิ์	๑๔	-		เอก	-	
๔๑	สามเณรประวิทย์		แคนภา	๑๔	-		โท	-	
๔๒	สามเณรสง่า		แซ่แข็ง	๑๗	-		เอก	-	
๔๓	สามเณรเฉลิมพล		ตุนอก	๑๗	-		โท	๑-๒	
๔๔	สามเณรดวงสิทธิ์		พันวิลาส	๑๗	-		โท	-	
๔๕	สามเณรจักรพงษ์		ดวงใจ	๑๗	-		ตรี	-	
๔๖	สามเณรพิชัย		โพธิ์นอก	๑๗	-		-	-	
๔๗	สามเณรประวิทย์		ภักดี	๑๖	-		โท	-	
๔๘	สามเณรศักดิ์		ทับสุริ	๑๖	-		ตรี	-	
๔๙	สามเณรสมชาย		พรหมสุวรรณ	๑๕	-		-	-	
๕๐	สามเณรนครินทร์		มาตจตุรัส	๑๕	-		-	-	
๕๑	สามเณรสิทธิอินทร์		โนนสงคราม	๑๔	-		ตรี	-	
๕๒	สามเณรสงวนศักดิ์		อัษฎฤทธิ์	๑๔	-		ตรี	-	
๕๓	สามเณรธนา		ดิฉันทิพย์	๑๔	-		-	-	
๕๔	สามเณรประทีป		สมยิ่ง	๑๔	-		-	-	

ลำดับ	ชื่อ	ฉายา	นามสกุล	อายุ	พร ษา	วัน อุปสมบท	วิทยฐานะ		ตำแหน่ง
							น.ธ.	ป.ธ.	
๕๕	สามเณรปรีดา		แก้วคุณอก	๑๔	-		-	-	
๕๖	สามเณรประจวบ		นาคนวล	๑๔	-		-	-	
๕๗	สามเณรดำรง		ลักษณะคำมี	๑๔	-		-	-	
๕๘	สามเณรสรณพ		มันเจริญ	๑๓	-		-	-	
๕๙	สามเณรณรงค์ศักดิ์		ใจกล้า	๑๓	-		-	-	
๖๐	สามเณรพงษ์ศักดิ์		ป้อมมี	๑๓	-		-	-	
๖๑	สามเณรจักริน		ช่วยประคอง	๑๓	-		-	-	
๖๒	สามเณรอูเทน		ทินฏ	๑๓	-		-	-	
๖๓	สามเณรสุรยุทธ์		ไพโรจน์	๑๓	-		-	-	
๖๔	สามเณรจักรกฤษณ์		บริบูรณ์	๑๓	-		-	-	
๖๕	สามเณรอภิชาติ		ประนาเด	๑๓	-		-	-	
๖๖	สามเณรศักดิ์นิพนธ์		สิงห์คนอง	๑๓	-		-	-	

บัญชีรายชื่อพระภิกษุ สามเณร ศิษย์ ปี ๒๕๕๐

วัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

คณะ ๑ นักแก้วสโมสร

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระครูโสภณวิหារกิจ	จิตเปโม	กระจงกลาง	๖๓	๔๒	เอก	-	ผช.จล.เลขาฯ วัด
๒	พระณรงค์ฤทธิ์	มหาปณฺโณ	พิมพ์ครบุรี	๓๒	๓	ตรี	-	ป.ว.ส. มจร. ปี ๔
๓	สามเณรสุธ		ญีบ	๒๔	-	-	-	นิสิต
๔	สามเณรสาวิต		แสต	๒๑	-	-	-	นิสิต

คณะ ๒ สังฆประคอง

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระมหาอวยชัย	ภทฺธิโย	เสวีสังจพนฺ	๗๔	๕๓	เอก	๔	
๒	พระวิชัย	จิตธมโม	ยอแสง	๒๔	๔	เอก	-	
๓	สามเณรธีรศักดิ์		คสประสิทธิ์	๒๐	-	โท	-	มจร. ปี ๒
๔	สามเณรดวงสิทธิ์		พันวิลาส	๑๗	-	โท	-	ปสน. ม. ๕
๕	นายมนตรี		ชนะวงศ์	๒๒	-	-	-	วราชภัฏ ปี ๔
๖	นายสุราช		สุธรินทร์	๒๒	-	-	-	วราชภัฏ ปี ๔
๗	นายศักดิ์สิทธิ์		เชาภูเขียว	๑๗	-	-	-	กศน.

คณะ ๓ สายทองประดิษฐ์

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระมหาอุดม	ฐานโกโร	โวพันตุง	๕๐	๓๐	เอก	๓	พธ.บ.
๒	พระอรณภูมิ	ฐานธมโม	ชดสันเทียะ	๓๕	๑๓	เอก	๑-๒	พธ.บ.
๓	พระมหามานัส	ธมมจาวิ	กวยค่างพูล	๒๒	๒	เอก	๔	มจร. ปี ๔
๔	พระเศรษฐพงษ์	สุตธมโม	แชตัง	๒๔	๑	-	-	ปสน. ม. ๔
๕	พระธรรมบุญ	ชยธมโม	เอสันเทียะ	๒๒	๑	ตรี	-	ปสน. ม. ๔
๖	พระอุทิศ	กตณฺชลิ	ขอมอบกลาง	๒๑	๑	เอก	๑-๒	มศธ. ปี ๒
๗	สามเณรนิพนธ์		เปือใจดี	๑๔	-	ตรี	-	ปสน. ม. ๖
๘	สามเณรประวิทย์		แคนภา	๑๔	-	โท	-	ปสน. ม. ๖

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๙	สามเณรสรณพ		มันเจริญ	๑๓	-	-	-	ปลน. ม. ๑
๑๐	นายทนงสิทธิ์		คันกระโทก	๒๐	-	โท	-	ราชภัฏ ปี ๓
๑๑	นายเมธี		สุดจันทิก	๑๗	-	-	-	ปวช. ปี ๒

คณะ ๔ วิจิตรสีหราช

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระมหาสุนทร	สุนทรโค	แก้วขวาน้อย	๖๑	๔๐	เอก	๗	ผอ.จล. พม. ศษ.บ. ค.ม.
๒	พระมหานครชัย	ธมฺมวโร	บุญมา	๒๙	๖	เอก	๓	พธ.บ.
๓	สามเณรถาวร		ภูษา	๒๐	-	โท	๓	มจร. ปี ๓
๔	สามเณรเฉลิมพล		ตุนอก	๑๗	-	โท	๑-๒	ปลน. ม. ๕
๕	สามเณรศักดิ์		ทับสุริ	๑๖	-	ตรี	-	ปลน. ม. ๔
๖	สามเณรสมชาย		พรมสุวรรณ	๑๕	-	-	-	ปลน. ม. ๓
๗	สามเณรสิทธิอินทร์		โนนสงคราม	๑๔	-	ตรี	-	ปลน. ม. ๒
๘	สามเณรสงวนศักดิ์		อตุตฺต	๑๔	-	ตรี	-	ปลน. ม. ๒
๙	สามเณรปรีดา		แก้วขุนนอก	๑๔	-	-	-	ปลน. ม. ๒
๑๐	นายสวน		บุญหวาน	๓๖	-	-	-	พธ.บ. (ครูสอน ปลน.)

คณะ ๕ อาวาสจำนงค์

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระธรรมวรนายก	นิวุตฺติเมธี	โรจนฉิมพลี	๗๔	๕๔	เอก	๖	จล.จจ. ศศ.บ. พธ.ด. กศ.ด.
๒	พระปริยัติวรคุณ	ชวนบุญโญ	แก้วบันภา	๖๗	๔๖	เอก	๖	ผอ.จล. จอ. เลขาฯ จจ.
๓	พระครูสังฆรักษ์วิริยะ	ธมฺมวชิโร	ใจตระหนัก	๕๐	๒๓	เอก	-	ปว.ส.
๔	พระมหาสมชาย	ปวทุตฺตโน	สนพะเนาว์	๓๒	๑๐	เอก	๔	พธ.บ.
๕	สามเณรสิทธิศักดิ์		พรมสิทธิ์	๑๔	-	เอก	-	ปลน. ม. ๖
๖	สามเณรประวิทย์		ภักดี	๑๖	-	โท	-	ปลน. ม. ๔
๗	สามเณรนครินทร์		มาตจตุรัส	๑๕	-	-	-	ปลน. ม. ๔
๘	สามเณรพงษ์ศักดิ์		ป้อมมี	๑๓	-	-	-	ปลน. ม. ๑
๙	สามเณรจักริน		ช่วยประคอง	๑๓	-	-	-	ปลน. ม. ๑
๑๐	นายบุญญ		ช่างเขาว์	๕๔				ช. ๔
๑๑	นายวีรศักดิ์		ตะโลกกลาง	๔๕				ปม. ค.ม.
๑๒	นายอำนาจ		นพพันธ์	๓๔				ปริญญาตรี

คณะ ๖ ดำรงสามัคคี

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระครูเกษมกิจจาทร	เชมานนโท	พิษกระโทก	๕๒	๓๒	เอก	๓	ผช.จล. จต.
๒	พระครูสมุทรคณน้อย	ญาติโก	ไทยตะขบ	๓๖	๑๖	เอก	๑-๒	เลขาฯ จต.
๓	พระชาตรี	กตปุญญ์	เขชนอก	๔๐	๑๕	เอก	-	มสธ. ปี ๔
๔	พระจักรพงษ์	ตปสีโล	สุระชัย	๒๔	๑	-	-	
๕	พระสมเจตน์	พทอธมโม	อินดีหา	๒๖	๑	-	-	
๖	พระชลิต	ทีปโกโร	ปลอดกระโทก	๔๖	๑	-	-	
๗	สามเณรสวรรณภูมิ		ศรีบุญ	๑๙	-	เอก	๑-๒	มจร. ปี ๑
๘	สามเณรวสันต์		พิงบัว	๑๙	-	เอก	-	มจร. ปี ๑
๙	สามเณรเอกพันธ์		เวษฎ	๑๔	-	เอก	๓	มจร. ปี ๑
๑๐	สามเณรพิชัย		โพธิ์นอก	๑๗	-	-	-	ปสน. ม. ๕
๑๑	สามเณรอุเทน		หินภู	๑๓	-	-	-	ปสน. ม. ๑
๑๒	สามเณรสุธฤทธิ์		โพธิ์บึง	๑๓	-	-	-	ปสน. ม. ๑
๑๓	สามเณรจักรกฤษณ์		บริบูรณ์	๑๓	-	-	-	ปสน. ม. ๑
๑๔	นายอโศกสิน		จันทร์ทิพย์	๒๗	-	-	-	ปวส.

คณะ ๗ วาทีบำรุงธรรม

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระครูใบฎีกาประพัฒน์	ฐานทตโต	ณ ตะกั่วทุ่ง	๔๑	๒๐	เอก	-	ม. ๖
๒	พระเนรมิต	กวิสโร	ฤทธิเดช	๒๓	๒	เอก	-	มจร. ปี ๔
๓	สามเณรดุสิต		สิมหล้า	๑๔	-	เอก	-	ปสน. ม. ๖
๔	สามเณรสง่า		แซ่แข็ง	๑๗	-	เอก	-	ปสน. ม. ๖
๕	สามเณรจักรพงษ์		ดวงใจ	๑๗	-	ตรี	-	ปสน. ม. ๕
๖	สามเณรธนา		ดีจันทิก	๑๔	-	-	-	ปสน. ม. ๒
๗	สามเณรประทีป		สมยิ่ง	๑๔	-	-	-	ปสน. ม. ๒
๘	สามเณรอภิชัย		ปะนาเต	๑๓	-	-	-	ปสน. ม. ๑
๙	นายสยามรัฐ		จงร่วงกลาง	๒๑	-	-	-	ราชภัฏ
๑๐	นายราชรถ		นนฐนทต	๒๑	-	-	-	ราชภัฏ
๑๑	นายจิระนัย		กือสันเหี้ยะ	๒๐	-	เอก	-	เทคนิค ปี ๒

คณะ ๔ ประจำปีภิก

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระครูสังฆรักษ์สมจิต	พุทธวิริโย	เดชคุณรัมย์	๔๑	๒๑	เอก	-	พธ.บ. ค.ม.
๒	พระบุญปาน	อภิบุญโญ	แสนโยทะกะ	๒๒	๒	เอก	-	มจร. ปี ๔
๓	สามเณรประจวบ		นาคนวนล	๑๔	-	-	-	ปสน. ม. ๒
๔	นายทรงเมือง		พันจันทา	๒๕	-	-	-	ม. ๖
๕	นายไพฑูรย์		สมทรัพย์	-	-	-	-	วช.ภัก
๖	นายทวีชัย		พูนเกิดมะเริง	-	-	-	-	

คณะ ๕ นายกวินัย

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระมหาสวัน	สุจิธมโม	เรืองกระโทก	๖๑	๔๐	เอก	๔	
๒	พระยังกูร	เทวธมโม	ปิ่นทองพันธุ์	๓๑	๗	เอก	-	มจร. ปี ๔
๓	สามเณรพูนศักดิ์		จันทโส	๑๙	-	เอก	-	มจร. ปี ๑
๔	สามเณรศักดิ์นิพนธ์		สิงห์คะนอง	๑๓	-	-	-	ปสน. ม. ๒

พระอุโบสถ

ที่	ชื่อ	ฉายา	สกุล	อายุ	พรรษา	วุฒิ		ตำแหน่ง/วิทยฐานะ
						น.ธ.	ป.ธ.	
๑	พระครูประสิทธิสรคุณ	กิตติสาโร	กาทกลางตอน	๖๑	๔๑	โท	-	

.....นิคมวจนะ

หนังสือ “ธรรมบูชา” ปี ๒๕๕๐ เกิดขึ้นจากความกตัญญูทวี้ ของ บรรดาศิษยานุศิษย์ คณะสงฆ์ อุบาสกอุบาสิกา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นิสิต ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ได้พร้อมใจ กันจัดงานวันบูรพาจารย์ และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณพระพรหมคุณาภรณ์ (พุ่ม กิตติสารเถร) อดีตเจ้าอาวาสวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร เจ้าคณะภาค ๑๑ นับเป็นประเพณีที่ต้งามแก่การสนับสนุนส่งเสริมเป็นอย่างยิ่ง เป็นการบูชาคุณพระเดชพระคุณที่ได้สร้างคุณประโยชน์ให้แก่วัดพระนารายณ์ มหาราช วรวิหาร คณะสงฆ์จังหวัดนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยมหา- จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา เป็นการบูชาด้วยอามิสและ บูชาด้วยธรรมบูชา คือการปฏิบัติธรรม

ในปี ๒๕๕๐ นี้ ได้จัดพิมพ์หนังสือ “ธรรมบูชา” ขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึก อุปการคุณของพระเดชพระคุณ เจ้าคุณ “พระพรหมคุณาภรณ์” โดยได้ รวบรวมสาระสำคัญของหนังสือ ประกอบด้วย

๑. คำนำ
๒. กำหนดการจัดงานวันบูรพาจารย์และปฏิบัติธรรมรำลึกคุณ
๓. พระพรหมคุณาภรณ์เถรภิกขุคณา
๔. ประวัติสังเขปพระพรหมคุณาภรณ์
๕. ประวัติพระธรรมวรนายก
๖. ประวัติวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร
๗. ประวัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา

๘. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
๙. ธรรมเนียมวัดและพระธรรมเทศนา
 - ธรรมเนียมวัดของพระพรหมคุณาภรณ์
 - พระธรรมเทศนา แสดงโดย พระธรรมวรานายก
๑๐. ทำเนียบประธานสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๑๑. รายงานคณะกรรมการสภาวิทยาเขตนครราชสีมา
๑๒. คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล วิทยาเขตนครราชสีมา
๑๓. ทำเนียบรองอธิการบดี วิทยาเขตนครราชสีมา
๑๔. รายงานผู้ที่ได้รับปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์, พุทธศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์และเข็มเกียรติคุณ
๑๕. ทำเนียบพระบัณฑิตที่เป็นพระสังฆาธิการ
๑๖. ทำเนียบพระพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) วิทยาเขตนครราชสีมา รุ่นที่ ๑ - ๑๗
๑๗. รายงานพระทายาท พระพรหมคุณาภรณ์ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๙
๑๘. บัญชีรายชื่อพระภิกษุสามเณร จำพรรษาวัดพระนารายณ์มหาราช วรวิหาร พุทธศักราช ๒๕๕๐
๑๙. นิคมวจนะ

คณะกรรมการจัดงานขอขอบคุณ พระครูสังฆรักษ์สมจิต พุทธิวิริโย, ดร.พระมหายุทธนา นราสโก, พระมหาคำภีร์ ภูริสีโล, คุณจินตนา อุปพงษ์ และ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้ช่วยจัดทำต้นฉบับหนังสือเล่มนี้สำเร็จด้วยดี และตั้งจิตอธิษฐานบูชาความดีของพระพรหมคุณาภรณ์ และ พระมหาเถรบูรพาจารย์ ผู้บริหารกิจการพระศาสนาสืบๆ กันมาถึงปัจจุบัน

ด้วยคาราวจิต
จากคณะผู้จัดทำ

ออกแบบ / แยกสี / พิมพ์ที่ : หจก.มิตรภาพการพิมพ์ 1995

โทร. 0-4424-4551, 0-4424-1476, 0-4423-0561 Fax 0-4424-4551

